

2024 NR 3-4 (120-121)

LIPIEC-GRUDZIEŃ

VITA ACADEMICA

Biuletyn informacyjny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ISSN 1842-2244

*Rozpoczęcie kadencji
nowych władz UPJPII*

*Oddanie surowego stanu
budynku dydaktycznego
Kampusu Jana Pawła II*

W numerze

Z życia uczelni

Wydarzyło się	3
Nowi dziekani wydziałów na UPJPII	5
Nowi profesorowie tytułarni na UPJPII	10
Oddanie surowego stanu budynku dydaktycznego Kampusu Jana Pawła II. Rozpoczęcie kadencji nowych władz UPJPII 2 IX 2024	11
Inauguracja roku akademickiego 2024/2025 na UPJPII 16 X 2024	15
Wydział Teologiczny UPJPII Sekcja w Tarnowie rozpoczął rok akademicki 2024/2025 1 X 2024	18
Pielgrzymka UPJPII do Kalwarii Zebrzydowskiej 30 IX 2024	20
Święto Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie 9 XII 2024	22
W Rzymie zakończyły się pierwsze Dni św. Jana Pawła II 26–29 XI 2024	27
Biblioteka Główna Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie z najnowocześniejszym systemem bibliotecznym w Połączonych katalogach BN. ...	28
Inauguracja działalności Polskiego Towarzystwa Naukowego – Akademia Sprawiedliwych z udziałem rektora UPJPII 6 VII 2024	30
Eliminacje okręgowe XI Olimpiady Wiedzy o Mediach	32
Młodzi w mediach – edukacja przez doświadczenie	33
XIX Dni Muzyki Kościelnej w Archidiecezji Krakowskiej	34
Prof. Susi Ferfogli z IMK UPJPII z wykładem i kursem muzyki św. Hildegardy z Bingen na XLV Semana de Estudios Gregorianos w Hiszpanii 26–31 VIII 2024	36
„Ku czci świętych”. Węgierskie tournée Chóru UPJPII „Psalmodia” 25–28 X 2024	37
Tradycyjne pieśni kościelne w mistrzowskim wykonaniu organowym już w otwartym dostępie!	39
Wspólnoty uczące się w globalnym świecie – Międzynarodowy Kongres Jakości Kształcenia, Katowice 2024	41
Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej	42

Konferencje

Konferencja naukowa <i>Święty Jan Paweł II. Ewangelia starości i cierpienia</i> 11 X 2024	48
Sesja naukowa kulminacyjnym wydarzeniem XIX Dni Jana Pawła II, Msza św. w katedrze na Wawelu i wręczenie nagród laureatom konkursu 21 XI 2024	49
Symposium naukowo-duszpasterskie, współorganizowane przez UPJPII, częścią Kongresu Eucharystycznego 1 VI 2024	53
Relacja z sympozjum naukowego <i>Światopogląd a interpretacja prawa</i> 12 XI 2024	55

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Redakcja
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 25
tel. +48 12 8898 516
e-mail: marta.mastylo@upjp2.edu.pl

Redaktor naczelna: Marta Mastyło
Redakcja językowa: Katarzyna Kastelik
DTP: Justyna Kastelik
Zdjęcie na okładce: UPJPII

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych
oraz zastrzega sobie prawo do skrótów
i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto

Nakład 200 egz., ISSN 1842-2244

Wydawca: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydawnictwo Naukowe

Symposium z okazji 200-lecia parafii pw. św. Klemensa w Wieliczce 20–21 IX 2024	57
Bł. Edmund wciąż inspiruje. Aktualność myśli pedagogicznej i duchowości bł. Edmunda Bojanowskiego 28 IX 2024	59
<i>Komunikacja i pamięć społeczna</i> – konferencja naukowa na Zamku Królewskim w Niepołomicach 15 XI 2024	60
Symposium „Świat Biblii. Biblia w kulturze świata”. II edycja: <i>O uczdach, ucztownianiu i gościnności. Biblia – dziedzictwo – tradycja</i> 17–19 X 2024	62
Międzynarodowa konferencja naukowa z cyklu „Ad fontes Cathedralis Cracoviensis”	65

Sukcesy	62
---------------	----

Studenci i doktoranci

Future Skills Showcase, czyli o #UPJP2 na Festiwalu Uczelni – Małopolska Przyszłości 2024	77
Students of communication and media studies programme in Naples, Italy 23–27 IX 2024	79
Chinese University of Hong Kong guests at the Faculty of Communication Sciences – intercultural communication workshop 16 XII 2024	79
Świąteczna Iskierka Nadziei, czyli pomoc nawet w mroku!	79
Tematy „leżące na ulicy”	80
„Bez humoru cywilizacja wyginie jak bez pszczoł” – z Adamem Grzanką rozmawia Julia Bujas	82

Goście i partnerzy

Nowe perspektywy współpracy akademickiej – Ks. prof. Sheridan o irlandzkiej edukacji religijnej i międzynarodowych inicjatywach naukowych	85
UPJPII i Abrahamic Family House – Nowe Horyzonty Współpracy Międzynarodowej	86
Wzmocnienie wiarygodności i bezpieczeństwa w cybersferze: wizyta prof. Dangisa Rimkusa z KTU w Kownie	86
Nowe horyzonty współpracy: spotkanie Biura Współpracy Międzynarodowej z LOEuvre d’Orient i Institut chrétiens d’Orient	87

Erasmus+

INEDU: nowy projekt ERASMUS+ na UPJPII	89
Międzynarodowa wymiana wiedzy: wizyta słowackiego socjologa na Wydziale Teologii UPJPII w ramach programu Erasmus+	89
Wizyta Akademicka z Uniwersytetu w Preszowie w ramach Erasmus+	90
Antysystemowe rytmy i schrony: Studenci Erasmus+ na ścieżkach historii Nowej Huty	91
Królewskim szlakiem – studenci programu Erasmus+ odkrywają historyczny Kraków	92
Orientation Day 2024 – nowy rozdział dla Studentów Erasmusa na UPJPII	93
Świąteczne spotkanie dla studentów Erasmus+ – Międzynarodowa magia Bożego Narodzenia	94

Uniwersytet Trzeciego Wieku

Inauguracja roku akademickiego 2024/2025 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku 24 X 2024	96
--	----

Odeszli od nas	98
----------------------	----

Recenzje	102
----------------	-----

wydarzyło się

- **6 lipca 2024** Inauguracja działalności Polskiego Towarzystwa Naukowego – Akademia Sprawiedliwych z udziałem rektora UPJPII
- **13 lipca 2024** *Powroty z Królową Jadwigą* – spotkanie autorskie z ks. prof. Jackiem Urbanem
- **26–31 sierpnia 2024** Prof. Susi Ferfaglia z IMK UPJPII z wykładem i kursem muzyki św. Hildegardy z Bingen na XLV Semana de Estudios Gregorianos w Hiszpanii
- **2 września 2024** Oddanie surowego stanu budynku dydaktycznego Kampusu Jana Pawła II. Rozpoczęcie kadencji nowych władz UPJPII. Wręczenie nominacji prorektorom, dziekanom wydziałów, kierownikom dyscyplin, kierownikom kierunków i pełnomocnikom rektora
- **6 września 2024** XI Międzynarodowe Senioralia w Krakowie z udziałem studentów zrzeszonych w Kole Naukowym Studentów Psychologii „Psyche” Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy wsparciu studentek kierunku digital media – kreatywność, analiza, zarządzanie
- **6–8 września 2024** Rekolekcje liturgiczne z cyklu „Mysterium fascinans” pt. *Modlitwa Kościoła zapisana w księgach* organizowane przez Fundację „Dominikański Ośrodek Liturgiczny” oraz UPJPII
- **13 września 2024** Międzywydziałowe Forum Dydaktyczne Nauczycieli Języków Klasycznych zorganizowane przez Studium Języków Obcych UPJPII
- **20–21 września 2024** Sympozjum *Parafia pw. św. Klemensa w Wieliczce. Historia – teraźniejszość – przyszłość* zorganizowane przez parafię pw. św. Klemensa w Wieliczce we współpracy z UPJPII, Urzędem Miasta i Gminy Wieliczka oraz Starostwem Powiatowym w Wieliczce
- **26–27 września 2024** Konferencja *Religie i ideologie w rosyjskiej przestrzeni imperialnej (1689–2024)* zorganizowana przez Zespół do Badań Porównawczych nad Imperializmem Rosyjskim Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk oraz UPJPII
- **28 września 2024** Konferencja *Bł. Edmund wciąż inspiruje. Aktualność myśli pedagogicznej i duchowości bł. Edmunda Bojanowskiego*
- **30 września 2024** Pielgrzymka wspólnoty akademickiej UPJPII do Kalwarii Zebrzydowskiej
- **1 października 2024** Rozpoczęcie roku akademickiego 2024/2025 przez Wydział Teologiczny UPJPII Sekcja w Tarnowie
- **8–9 października 2024** *Ad fontes cathedralis cracoviensis. Recepcja rękopisu „Graduale” AiBKKK 45* – konferencja naukowa połączona z koncertem
- **10 października 2024** Konferencja *Komunikacja i pamięć społeczna. W kontekście życia i działalności ks. Józefa Kurzei*
- **11 października 2024** Konferencja naukowa w ramach obchodów XXIV Dnia Papieskiego Św. Jan Paweł II. Ewangelia starości i cierpienia zorganizowana przez Fundację „Dzieło Nowego Tysiąclecia”, Szpital Kliniczny im. dr. Józefa Babińskiego w Krakowie oraz UPJPII
- **16 października 2024** Inauguracja roku akademickiego 2024/2025
- **16–26 października 2024** Krakowskie Ekumeniczne Dni Biblijne
- **17–19 października 2024** „Świat Biblii. Biblia w kulturze świata”. II edycja: *O ucztach, uctowaniu i gościnności. Biblia – dziedzictwo – tradycja* współorganizowane przez Instytut Nauk Biblijnych Wydziału Teologicznego UPJPII w ramach Krakowskich Ekumenicznych Dni Biblijnych
- **18 października 2024** Uroczyste złożenie hołdu św. Janowi z Kęt
- **23–24 października 2024** Konferencja naukowa z cyklu „Podwawelskie spory o kształt wiary”. VI edycja: *Wokół pytań o apologię. Akcenty krakowskie*
- **24 października 2024** Sympozjum naukowe *Sobór w Nicei 1700 lat później. Między przeszłością a teraźniejszością*
- **24–25 października 2024** XV Międzynarodowe Sympozjum Liturgiczne „Ad fontes liturgicos”
- **25–26 października 2024** II Turniej Debat Oksfordzkich o Teologii „*Evangelium vitae*” w 30. rocznicę powstania
- **25–28 października 2024** Węgierskie tournée chóru UPJPII „Psalmodia”: *Ku czci świętych*
- **29 października 2024** Conference „The Spirituality of Eastern Fathers of the Church” zorganizowana we współpracy z L'Œuvre d'Orient
- **30 października 2024** Pierwsze posiedzenie Zespołu ds. powstania siedziby Małopolskiej Filharmonii z udziałem Rektora UPJPII
- **6 listopada 2024** Akademicki Dzień Pamięci
- **7 listopada 2024** Zakończenie projektu *Tradycyjne melodie kościelne z perspektywy akompaniamentu organowego*. Pełny zbiór opracowanych pieśni w otwartym dostępie
- **12 listopada 2024** Sympozjum Światopogląd a interpretacja prawa zorganizowane przez Wydział Prawa Kanonicznego UPJPII

wydarzyło się

- **13 listopada 2024** *Pensare la Rivelazione* – konferencja w Rzymie z udziałem Jeana-Luca Mariona i ks. prof. Roberta Woźniaka z UPJPII
- **13 listopada 2024** Sympozjum badaczy dziejów „Ziem zabranych”
- **13–15 listopada 2024** III Międzynarodowy Kongres dla Małżeństwa i Rodziny
- **15 listopada 2024** Konferencja *Komunikacja i pamięć społeczna. W 80. rocznicę odwetu hitlerowskiego na Polakach za zamach na Hansa Franka w Gminie Niepołomice*
- **16–30 listopada 2024** XIX Dni Muzyki Kościelnej w Archidiecezji Krakowskiej
- **18 listopada 2024** Konferencja prasowa poprzedzająca XIX Dni Jana Pawła II. Prezentacja pierwszego z serii tomów zawierających dzieła filozoficzne Karola Wojtyły
- **18–21 listopada 2024** XIX Dni Jana Pawła II
- **19–22 listopada 2024** Rekolekcje dla biskupów na Jasnej Górze poprowadzone przez o. prof. dr. hab. Jarosława Kupczaka OP
- **21 listopada 2024** Kulminacja XIX Dni Jana Pawła II: konferencja główna pt. *Praca, Wolność, Solidarność*, Msza św. na Wawelu oraz wręczenie nagród laureatom konkursu
- **21 listopada 2024** Prezentacja książki o. prof. dr. hab. Andrzeja Napiórkowskiego *O większy skandal chrześcijaństwa*
- **22 listopada 2024** Spotkanie autorskie z ks. Edwardem Stańkiem i ks. Jerzym Jastrzębskim
- **26–29 listopada 2024** Dni św. Jana Pawła II na Uniwersytetach Papieskich w Rzymie
- **27 listopada 2024** I Ogólnopolski Kongres *System Obrony Rzeczypospolitej. Bezpieczna Polska i Obywatele* z udziałem władz UPJPII
- **28 listopada 2024** Debata *Filozofia w dobie Internetu* w ramach Filozoficznego Forum Obywatelskiego Dialogu z udziałem ks. dr. hab. Marka Urbana CsSR, prof. UPJPII
- **28 listopada 2024** *Cicha konspiracja pogan czy harmonijna współegzystencja? Relacje między chrześcijanami i poganami po przewrocie konstantyńskim okiem historyka i filologa* – wykład dr. Bartosza Kołoczka. Czwarty z cyklu wykładów w ramach seminarium naukowego „Starożytność chrześcijańska”
- **30 listopada 2024** Drugie spotkanie w ramach Szkoły Biblijnej Diecezji Bielsko-Żywieckiej
- **3 grudnia 2024** Biblioteka Główna Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie z najnowocześniejszym systemem bibliotecznym w Połączonych katalogach BN. Prezentacja systemu
- **4 grudnia 2024** *Naturalizacja w metafizyce* – spotkanie dyskusyjne z cyklu „Filozofia pod Wawelem” zorganizowane przez Koło Naukowe Studentów Filozofii UPJPII
- **4–5 grudnia 2024** UPJPII na Festiwalu Uczelni – Małopolska Przyszłości
- **9 grudnia 2024** Święto Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie
- **11 grudnia 2024** Konferencja naukowa *Edukacja, praca, rodzina. Osobiste i społeczne aspekty aktywności młodzieży* zorganizowana przez Katedrę Pedagogiki Opiekuńczo-Wychowawczej i Inkluzji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych UPJPII, Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami UPJPII, Koło Naukowe Studentów Pedagogiki i Nauk o Rodzinie UPJPII
- **12 grudnia 2024** Spotkanie dyskusyjne wokół książki *Dwanaście zdjęć prezydenta* Marka Magierowskiego, współorganizowane przez Studentko-Doktoranckie Koło Naukowe „Phronesis” UPJPII
- **13 grudnia 2024** *Filozofia w kontekście nauki* – sesja naukowa poświęcona śp. ks. prof. Januszowi Mączce, współorganizowana przez Katedrę Filozofii Przyrody Wydziału Filozoficznego UPJPII
- **13 grudnia 2024** r. Eliminacje okręgowe IX Olimpiady Wiedzy o Mediach przeprowadzone na Wydziale Nauk o Komunikacji UPJPII
- **14 grudnia 2024** International Scientific Conference Emotions and Spirituality, współorganizowana przez Uniwersytet w Lublanie, Uniwersytet w Zagrzebiu i UPJPII
- **15 grudnia 2024** Apel Jasnogórski z udziałem wspólnoty UPJPII
- **15–17 grudnia 2024** Akademickie rekolekcje adwentowe *Po co chrześcijaninowi sumienie?*
- **19 grudnia 2024** Spotkanie oplatkowe pracowników
- **20 grudnia 2024** Debata o przyszłości w mediasferze zorganizowana przez Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół UPJPII oraz Katedrę Komunikacji Społecznej i Promocji Idei UPJPII ■

POZNAJ DZIEKANÓW UPJPII NA KADENCJĘ 2024–2028

**KS. DR HAB.
ANDRZEJ WÓJCİK**

WYDZIAŁ PRAWA KANONICZNEGO

POZNAJ DZIEKANÓW UPJPII NA KADENCJĘ 2024–2028

**KS. DR HAB. SŁAWOMIR
SOCZYŃSKI, PROF. UPJPII**

WYDZIAŁ NAUK O KOMUNIKACJI

Nowi dziekani wydziałów na UPJPII

Ks. dr hab. Andrzej Wójcik
dziekanem Wydziału Prawa Kanonicznego UPJPII

Po zatwierdzeniu przez Dykasterię ds. Kultury i Edukacji, dekretem z dnia 20 czerwca 2024 r., zgodnie z wyborem dokonany przez Radę Wydziału Prawa Kanonicznego, usankcjonowanym przez Senat Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, dziekanem Wydziału Prawa Kanonicznego został na kolejną kadencję 2024–2028 ks. dr hab. Andrzej Wójcik.

Ks. dr hab. Andrzej Wójcik urodził się w 1969 r. w Bolesławiu k. Olkusza. Po ukończeniu studiów na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (1989–1995) uzyskał stopień magistra teologii na podstawie pracy magisterskiej zatytułowanej *Rola nabożeństwa do Najświętszego Serca Jezusowego w rozwoju życia wewnętrznego chrześcijanina w ujęciu biskupa Józefa Sebastiana Pelczara*. Po ukończeniu formacji w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Krakowskiej został wyświęcony na kapłana 10 czerwca 1995 r. Jest inkardynowany do Archidiecezji Krakowskiej.

W latach 1995–1997 pracował jako wikariusz w parafii pod wezwaniem św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Rabce. W 1997 r. podjął studia licencjacko-doktoranckie na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Nawarry w Pampelunie (Hiszpania) zwieńczone w 2001 r. uzyskaniem stopnia doktora prawa kanonicznego na podstawie dysertacji zatytułowanej *La unión de hecho y el matrimonio. Análisis de la dimensión de justicia*. Doczekała się ona wyda-

nia książkowego zatytułowanego *Pareja de hecho y matrimonio. Un estudio de las diferencias* (Pamplona 2002) jako nr 9 w serii „Cursos y programas especializados” wydawanej przez Instytut Nauk o Rodzinie Uniwersytetu Nawarry w Pampelunie.

W latach 2001–2003 pracował jako asystent, od roku 2003 zaś jako adiunkt w Katedrze Prawa Osobowego i Ustroju Kościoła Wydziału Prawa Kanonicznego (wcześniej Instytutu Prawa Kanonicznego) Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie (wcześniej Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie). W latach 2001–2008 pełnił urząd obrońcy węzła małżeńskiego w Sądzie Metropolitalnym w Krakowie. Od roku 2007 jest kapłanem wspólnoty świeckiego życia konsekrowanego (Wspólnota Chrystusa Kapłana, Proroka i Króla). Od roku 2008 r. odpowiada za Ośrodek Katechumenalny przy krakowskim kościele św. Marka. Jest także rektorem tego kościoła.

W 2017 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego prawa kanonicznego na podstawie dorobku naukowego oraz monografii zatytułowanej *Ciało jako otwarta granica. Perspektywa rozumienia prawa Kościoła oraz jego wybranych instytucji* (Kraków 2016). Jego zainteresowania naukowe skupiają się wokół problemu istoty oraz struktury małżeństwa stanowiącej paradygmat zarówno systemu prawa kościelnego, jak i państwowego.

Ks. dr hab. Sławomir Soczyński SDS, prof. UPJPII
dziekanem Wydziału Nauk o Komunikacji UPJPII

Po zatwierdzeniu przez Dykasterię ds. Kultury i Edukacji, dekretem z dnia 3 lipca 2024 r., zgodnie z wyborem dokonanym przez Radę Wydziału Nauk o Komunikacji, usankcjonowanym przez Senat Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, dziekanem nowo utworzonego na UPJPII Wydziału Nauk o Komunikacji został na kadencję 2024–2028 ks. dr hab. Sławomir Soczyński SDS, prof. UPJPII, który funkcję tę pełnić będzie od 1 września 2024 r.

Ks. Sławomir Soczyński urodził się w 1969 r., święceń kapłańskie przyjął w 1994 r. Od 2015 r. był asystentem w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, następnie adiunktem. W 2017 r. powierzono mu stanowisko zastępcy dyrektora Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej. W 2020 r. został kierownikiem kierunku studiów digital media – kreatywność, analiza, zarządzanie. Od 2022 r. jest kierownikiem dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach. Po śmierci wieloletniego dziekana Wydziału Nauk Społecznych ks. prof. Michała Drożdża był pełnomocnikiem rektora ds. Wydziału Nauk Społecznych. Od 1 grudnia 2023 r. objął funkcję dziekana tego Wydziału.

Ks. dr hab. Sławomir Soczyński studiował w Wyższym Seminarium Duchownym Salwatorianów, afiliowanym do Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu (1987–1994), gdzie uzyskał tytuł magistra teologii na pod-

stawie pracy *Determinanty postaw wobec chorych na AIDS*. Studia doktoranckie odbył w Hochschule für Philosophie in München (1996–2000), stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia uzyskał w 2012 r. na podstawie pracy doktorskiej *Personalistyczny model odpowiedzialności etycznej w funkcjonowaniu przedsiębiorstw medialnych*, której promotorem był ks. prof. Michał Drożdż. Stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach otrzymał na podstawie monografii *(Re)definicja pojęcia tabu medialnego jako kategorii aksjonormatywnej z perspektywy teoretyczno-funkcjonalnej* na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

W centrum działalności naukowej ks. Soczyńskiego od początku stała aksjologia mediów. Na UPJPII prowadzi zajęcia ze studentami, m.in.: z filozofii mediów, etyki dziennikarskiej, etyki mediów i komunikowania, zarządzania mediami, logistyki mediów oraz na temat tabu w mediach. Ks. dr hab. Sławomir Soczyński był promotorem ok. 60 prac magisterskich, 40 licencjackich, obecnie jest promotorem 6 prac doktoranckich.

Od 2012 r. działał aktywnie w mediach, współpracując z portalem www.katolik.pl, w latach 2006–2011 był redaktorem naczelnym WEGBEREITER w Monachium, następnie dyrektorem Wydawnictwa Salwator w Krakowie.

Ks. dr hab. Witold Ostafiński, prof. UPJPII
dziekanem Wydziału Teologicznego UPJPII

Po zatwierdzeniu przez Dykasterię ds. Kultury i Edukacji, dekretem z dnia 9 lipca 2024 r., zgodnie z wyborem doko-

nanym przez Radę Wydziału Teologicznego, usankcjonowanym przez Senat Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, dziekanem Wydziału Teologicznego został na kadencję 2024–2028 ks. dr hab. Witold Ostafiński, prof. UPJPII, który funkcję tę pełnić będzie od 1 września 2024 r.

Ks. Witold Ostafiński, dr hab. nauk teologicznych, prof. UPJPII w Krakowie, homileta, wykładowca homiletyki, komunikacji interpersonalnej i retoryki, pracuje w Katedrze Homiletyki i Komunikacji Religijnej, prowadzi badania naukowe w zakresie homiletyki, retoryki, języka perswazji i sztuki wystąpień publicznych, efektywnego komunikowania, motywacji, interakcji w przekazie werbalnym i niewerbalnym oraz roli komunikacji w procesie głoszenia słowa Bożego. Podejmuje także zagadnienia polskiej i europejskiej kultury oraz jej wpływu na modele przekazu treści kerygmatacznych.

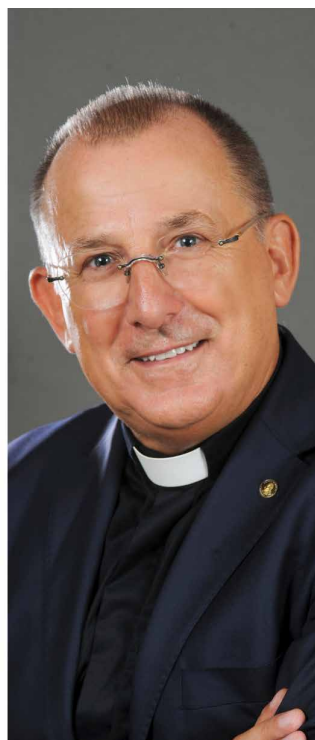
Kapłan archidiecezji przemyskiej, urodzony 6 lipca 1967 r. w Dynowie. Jako absolwent Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu dyplom magistra teologii uzyskał w 1992 r. na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego na podstawie pracy *Aktualizacja kerygmatu czytań biblijnych IX niedzieli zwykłej roku A w polskim kaznodziejstwie w latach 1972–1991*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Józefa Kudasiewicza (promotor pomocniczy ks. prof. Jan Twardy).

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

POZNAJ
DZIEKANÓW UPJPII
NA KADENCJĘ
2024–2028

KS. DR HAB. WITOLD
OSTAFIŃSKI, PROF. UPJPII

WYDZIAŁ TEOLOGICZNY

W 1996 rozpoczął studia specjalistyczne z homiletyki w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, gdzie w 1998 r. złożył egzamin i uzyskał stopień licencjata teologii w zakresie homiletyki. Studia doktoranckie kontynuował na seminarium doktoranckim pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Kazimierza Panusia. Na podstawie rozprawy *Wstęp w teorii i praktyce kaznodziejskiej. Studium homiletyczno-retoryczne* uzyskał stopień doktora nauk teologicznych w zakresie homiletyki (21 czerwca 2002 r.).

W latach 1996–1998 kształcił się w podyplomowym Studium Retoryki w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i otrzymał dyplom w zakresie retoryki.

W latach 1998–2006 pełnił funkcję sekretarza metropolity przemyskiego abp. Józefa Michalika. W tym czasie pracował także jako rzecznik prasowy metropolity przemyskiego oraz korespondent Katolickiej Agencji Informacyjnej w Warszawie.

W latach 2006–2008 przebywał na stypendium naukowym w *Canterbury Christ Church University* w Wielkiej Brytanii. Pobyt uwieńczył dyplomem studiów podyplomowych z zakresu zarządzania międzynarodowego.

1 października 2008 został zatrudniony jako asystent w Katedrze Homiletyki Papieskiej Akademii Teologicznej

w Krakowie, od 1 października 2010 jako adiunkt w Katedrze Homiletyki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, a od 2022 jako profesor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

W 2016 uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie dorobku ogólnego i wiodącego *Teologia i retoryka kazań arcybiskupa Józefa Michalika*.

Od 1 sierpnia 2018 r. do 31 stycznia 2019 r. odbył półroczny staż naukowy w *The Catholic University of America* (przy współpracy *The Saint John Paul II National Shrine*) w Waszyngtonie jako „*Theologian in Residence*”.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Teologicznego, w którym od 2020 pełni funkcję sekretarza. Należy do zarządu Stowarzyszenia Homiletów Polskich. Przez wiele lat był sekretarzem „*Polonia Sacra*”, czasopisma naukowego Wydziału Teologicznego UPJPII w Krakowie, a od 2023 jest jego redaktorem naczelnym. Bierze czynny udział w pracach międzynarodowego stowarzyszenia naukowego *The University Network of the European Capitals of Culture (UNeECC)*. Jest także członkiem Zespołu *Laudato si'* przy Radzie Konferencji Episkopatu Polski ds. Społecznych, działającym na rzecz ekologii.

Ks. dr hab. Miłosz Hołda
dziekanem Wydziału Filozoficznego UPJPII

POZNAJ
DZIEKANÓW UPJPII
NA KADENCJĘ
2024–2028

KS. DR HAB. MIŁOSZ HOŁDA

WYDZIAŁ FILOZOFICZNY

nym przez Radę Wydziału Filozoficznego, usankcjonowanym przez Senat Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, dziekanem Wydziału Filozoficznego został na kadencję 2024–2028 ks. dr hab. Miłosz Hołda, który funkcję tę pełnić będzie od 1 września 2024 r.

Ks. dr hab. Miłosz Hołda, prezbiter diecezji kieleckiej, urodził się 18 września 1979 r. w Proszowicach. Magisterium z teologii uzyskał w roku 2005 na podstawie pracy *Problematyka sumienia jako miejsce spotkania filozofii Martina Heideggera i teologii Karla Rahnera* (promotor: ks. dr hab. Jarosław Jagiełło, prof. UPJPII). Doktorat z filozofii – w roku 2013 na Wydziale Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego na podstawie rozprawy *Epistemologiczne argumenty za istnieniem Boga. Próba teistycznego uprawomocnienia poznawczych roszczeń nauki* (promotor: prof. dr hab. Jacek Wojtyśiak). Od roku 2013 prowadzi zajęcia na Wydziale Filozoficznym UPJPII. Od roku 2015 zatrudniony na Wydziale Filozoficznym UPJPII. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w roku 2021 na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie (główne osiągnięcie badawcze: monografia *Źródło i noc. Wprowadzenie do współczesnego absconditeizmu*). Główne zainteresowania badawcze: filozofia Boga, filozofia człowieka, metafizyka.

Po zatwierdzeniu przez Dykasterię ds. Kultury i Edukacji, dekretem z dnia 10 lipca 2024 r., zgodnie z wyborem doko-

Ks. dr hab. Grzegorz Godawa, prof. UPJPII
dziekanem Wydziału Nauk Społecznych UPJPII

Po zatwierdzeniu przez Dykasterię ds. Kultury i Edukacji, dekretem z dnia 10 lipca 2024 r., zgodnie z wyborem dokonanym przez Radę Wydziału Nauk Społecznych, usankcjono-

wanym przez Senat Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, dziekanem Wydziału Nauk Społecznych został

na kadencję 2024–2028 ks. dr hab. Grzegorz Godawa, prof. UPJPII, który funkcję tę pełnić będzie od 1 września 2024 r.

Ks. dr hab. Grzegorz Godawa, prof. UPJPII, urodzony w 1975 r. w Myślenicach, w 1995 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Archidiecezji Krakowskiej, w 2001 r. przyjął święcenia kapłańskie. Pracował jako wikariusz i katecheta w Krakowie. W 2008 r. obronił na PAT pracę doktorską *Przemiany w postawach religijnych rodziców uczniów przygotowujących się do pierwszej spowiedzi i Komunii Świętej*, napisaną pod kierunkiem ks. dr. hab. Janusza Mastalskiego, prof. PAT. Od 2009 r. pracuje na UPJPII kolejno: na stanowisku asystenta, adiunkta, a obecnie profesora uczelni. Pełnił funkcję prodziekana Wydziału Nauk Społecznych, kierownika kierunku pedagogika, a obecnie kierownika dyscypliny pedagogika, kierownika katedry pedagogiki społecznej, a także studiów podyplomowych. Brał udział w komisjach przygotowujących wnioski o uruchomienie kierunku pedagogika oraz licznych inicjatywach na rzecz rozwoju UPJPII i jego umiędzynarodowienia.

W 2017 r. uzyskał habilitację z dyscypliny pedagogika na Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie na podstawie monografii *Funkcjonowanie rodziny dziecka objętego domową opieką hospicyjną. Studium tanatopedagogiczne*.

Autor ponad stu publikacji naukowych z zakresu pedagogiki społecznej, pedagogiki rodziny, podstaw wychowania i dydaktyki, aksjologii, pedagogiki religii, tanatopedagogiki, pracy z młodzieżą i pedeutologii. Najnowsza książka (2023)

POZNAJ DZIEKANÓW UPJPII NA KADENCJĘ 2024–2028

KS. DR HAB. GRZEGORZ
GODAWA, PROF. UPJPII

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

nosi tytuł *Pedagogia bliskości międzyludzkiej*. Wypromował dwa doktoraty i kilkadziesiąt prac dyplomowych.

Jest zaangażowany w działalność duszpasterską, kaznodziejską i wychowawczą. Pracował jako kapelan w Hospicjum Domowym dla Dzieci „Alma Spei”, obecnie angażuje się w duszpasterstwo środowisk medycznych. Jego hobby to tenis ziemny, wędrówki górskie i podróże. Można go spotkać w Krakowie jadącego na rowerze bądź skuterze Vespa.

Dr hab. Józef Cezary Kałużny, prof. UPJPII dziekanem Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII

Po zatwierdzeniu przez Dykasterię ds. Kultury i Edukacji, dekretem z dnia 9 lipca 2024 r., zgodnie z wyborem dokonany przez Radę Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego,

usankcjonowanym przez Senat Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, nowym dziekanem Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego został na kadencję 2024–2028 dr hab. Józef Cezary Kałużny, prof. UPJPII, który funkcję tę pełnić będzie od 1 września 2024 r.

Dr hab. Józef Cezary Kałużny, prof. UPJPII, urodził się 21 sierpnia 1967 r. w Inowrocławiu. Szkołę podstawową i średnią ukończył w Zabrze. Niemal całą formację akademicką związał z Krakowem. Studia magisterskie (1990–1995) i licencjacko-doktoranckie (1995–1998) odbył na Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Promotorem tych prac był ks. prof. Jan Kracik, któremu zawdzięcza postrzeganie historii jako sekwencji kolejnych powiązanych ze sobą wydarzeń, tak w perspektywie epoki (ludzie, zjawiska, kultura, religia), jak i następujących po sobie cyklach dziejowych (syntezy zjawisk kulturowo-społeczno-religijnych).

Od 1998 r. pracuje na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie (wcześniej Papieskiej Akademii Teologicznej). W tym okresie napisał kilka książek, kilkadziesiąt artykułów naukowych (patrz: ORCID: 0000-0003-0983-4864), zorganizował ponad dwadzieścia konferencji naukowych, w tym pięć międzynarodowych. Uczestniczył w kilku stażach naukowych, także zagranicznych, był stypendystą Fundacji Lanckorońskich, odbył również specjalistyczne

POZNAJ DZIEKANÓW UPJPII NA KADENCJĘ 2024–2028

DR HAB. JÓZEF CEZARY
KAŁUŻNY, PROF. UPJPII

WYDZIAŁ HISTORII I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

studia z archeologii chrześcijańskiej w Rzymie: Istituto di Archeologia Cristiana 1999/2000.

W 2003 r. obronił doktorat na podstawie pracy *Kształtowanie się przedstawiń chrystologicznych jako świadectwo przemian ideowych w Kościele III i IV wieku*, pod kierunkiem o. prof. dr. hab. Józefa Benignusa Wanata.

Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 2017 r. na podstawie pracy *Święty Józef Bilczewski – badacz starożytności chrześcijańskiej i jego interdyscyplinarna metoda w świetle nieznanych materiałów źródłowych z lat 1885–1900*.

Jak mówi – z powołania jest mężem i ojcem, a z zamiłowania historykiem. Miłośnik antyku chrześcijańskiego, odczytywania tożsamości kulturowej Kościoła zawartej w słowie, obrazie, materii. Kierunek badań naukowych dr. hab. Józefa C. Kałużnego związany jest z szeroko rozumianą kulturą wczesnochrześcijańską i koncentruje się wokół zagadnień związanych z materialnym i duchowym dziedzictwem Kościoła starożytnego. Profesor w Instytucie Historii, w Katedrze Historii Starożytnej i Średniowiecznej Uniwersytetu Jana Pawła II w Krakowie. Członek Komisji Historycznej PAN oraz Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie. Twórca i redaktor naczelną serii wydawniczej „Starożytność Chrześcijańska. Materiały zebrane”.

Współtwórca kilku interdyscyplinarnych projektów wpisujących się w szeroko rozumiany krąg badań nad dziedzictwem chrześcijańskim Europy.

Pełnione funkcje i członkostwa na UPJPiI:

- Prodziekan Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego (do 30 IX 2019).
 - Kierownik kierunku historia (od 2022–2024).
 - Kierownik Zespołu ds. Promocji WHiDK (od 2018–2022).
 - Kierownik międzynarodowego projektu interdyscyplinarnego „Akademia Kulinarna w Krakowie” (od 2019–).
- Nagrody i wyróżnienia:
- Nagroda Rektora UPJPiI za osiągnięcia naukowo-dydaktyczne i organizacyjne na rzecz Uniwersytetu: 2005, 2007, 2012, 2017, 2022, 2024.
 - Medal Srebrny za Długoletnią Służbę przyznany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę – 5 września 2019 [nr 367-2019-15].
 - Dwukrotnie wyróżniony w warszawskim Studium Dominicum w kategorii Illuminatio – za najbardziej inspirujący wykład w roku akademickim 2020/2021, 19 czerwca 2021 oraz 2022/2023, 24 czerwca 2023.

Ks. dr hab. Grzegorz Baran
dziekanem Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie UPJPiI

Po zatwierdzeniu przez Dykasterię ds. Kultury i Edukacji, dekretem z dnia 5 sierpnia 2024 r., zgodnie z wyborem dokonany przez Radę Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie, usankcjonowanym przez Senat Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, dziekanem Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie został na kadencję 2024–2028 ks. dr hab. Grzegorz Baran, który funkcję tę pełni od 1 września 2024 r.

Ks. dr hab. Grzegorz Baran urodził się 18 czerwca 1972 r. w Dębicy. W roku 1991 wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie. Tam, w latach 1991–1997, odbył studia filozoficzno-teologiczne, które ukończył w roku 1997, uzyskując stopień magistra teologii z zakresu biblistyki na podstawie obrony pracy zatytułowanej *Ψυχή i πνεῦμα w antropologii św. Pawła* (dyplom z dnia 15 czerwca 1997 r.). Praca magisterska powstała pod kierunkiem ks. dr. hab. Antoniego Paciorka w Instytucie Teologicznym w Tarnowie agregowanym do Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

W roku 1997, po studiach filozoficzno-teologicznych, otrzymał święcenia kapłańskie w katedrze tarnowskiej z rąk bp. Józefa Życińskiego. W roku 2003 decyzją bp. Wiktora Skworca został skierowany na studia specjalistyczne na Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, gdzie podjął studia doktoranckie z zakresu teologii biblijnej w Instytucie Nauk Biblijnych. Dwa lata później rozpoczął studia magisterskie z filologii klasycznej na Wydziale Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. W roku 2008 uzyskał stopień doktora nauk teologicznych w zakresie biblistyki na podstawie rozpra-

wy *Baptyzmalny charakter „powtórnego narodzenia” w tradycji Janowej*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Antoniego Paciorka (dyplom z dnia 15 maja 2008 r.). W roku 2009 na podstawie pracy *pt. Motyw uzdrowienia w dziełach Świętego Augustyna: In Iohannis Evangelium Tractatus oraz In Iohannis Epistolam ad Parthos Tractatus*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Augustyna Eckmanna, uzyskał stopień magistra filologii klasycznej (dyplom z dnia

**POZNAJ
DZIEKANÓW UPJPiI
NA KADENCJĘ
2024–2028**

**KS. DR HAB.
GRZEGORZ BARAN**

WYDZIAŁ TEOLOGICZNY SEKCCJA W TARNOWIE

10 czerwca 2009 r.). W roku 2010 uzyskał natomiast stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie naukowej literaturoznawstwo (z zakresu filologii klasycznej) na podstawie dysertacji *pt. Motyw synostwa Bożego w In Iohannis Evangelium Tractatus oraz In Iohannis Epistolam ad Parthos Tractatus Świętego Augustyna* (dyplom z dnia 12 listopada 2010 r.). W latach 2009–2018 pracował na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II.

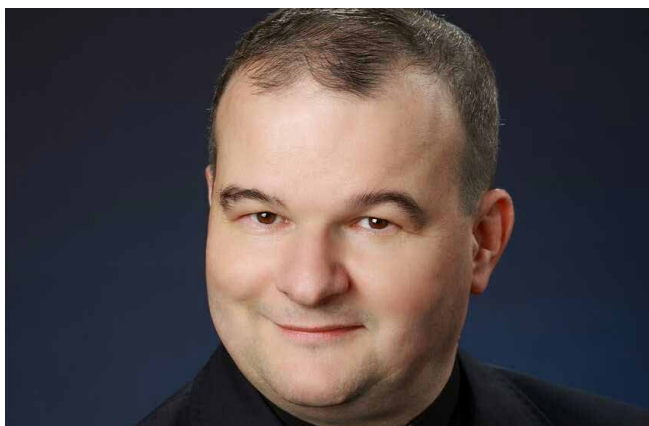
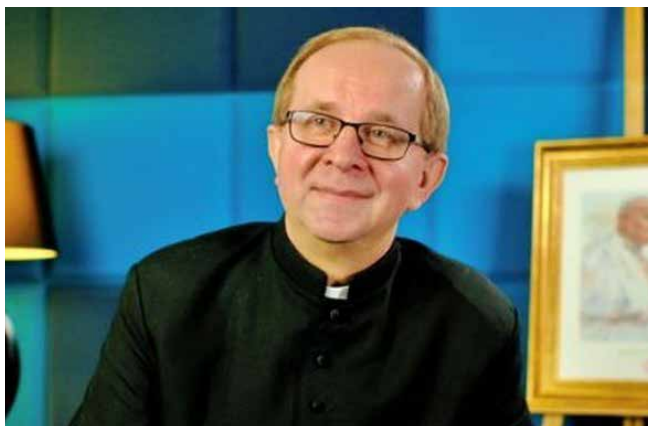
Od 1 października 2018 r. pracuje na Wydziale Teologicznym Sekcja w Tarnowie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II Krakowie. Od 1 października 2019 r. został zatrud-

niony na stanowisku adiunkta w pełnym wymiarze czasu pracy na Wydziale Teologicznym Sekcja w Tarnowie UPJPII. 19 lutego 2021 r. na podstawie cyklu publikacji powiązanych tematycznie, zatytułowanego *Bóg i Jego naród w świetle Pierwszej i Drugiej Księgi Machabejskiej oraz Czwartej Księgi Machabejskiej*, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk teologicznych w dyscyplinie nauki teologiczne (dyplom z dnia 11 stycznia 2022 r.). W ostatnich latach pełnił funkcję pełnomocnika dziekana ds. nauki i studiów (przez okres kadencji ks. dr. hab. Marka Kluza, prof. UPJPII, która trwała w latach 2020–2024). ■

Nowi profesorowie tytularni na UPJPII

Postanowieniami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy zostały nadane tytuły profesorskie następującym pracownikom naukowym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie:

- ks. prof. dr hab. Jan Dziedzic otrzymał tytuł profesora nauk teologicznych w dyscyplinie nauki teologiczne,
- ks. prof. dr hab. Tomasz Józef Kraj otrzymał tytuł profesora nauk teologicznych w dyscyplinie nauki teologiczne,
- ks. prof. dr hab. Andrzej Muszala otrzymał tytuł profesora nauk teologicznych w dyscyplinie nauki teologiczne,
- prof. dr hab. Marian Wołkowski-Wolski otrzymał tytuł profesora nauk humanistycznych w dyscyplinie historia,
- ks. prof. dr hab. Robert Woźniak otrzymał tytuł profesora nauk teologicznych w dyscyplinie nauki teologiczne. ■

Oddanie surowego stanu budynku dydaktycznego Kampusu Jana Pawła II. Rozpoczęcie kadencji nowych władz UPJPII

2 IX 2024

tekst: Marta Mastyło
zdjęcia: Grzegorz Finowski

Uroczystość w auli Biblioteki Głównej przy ul. Bobrzyńskiego poprowadził, rozpoczynający z dniem 1 września 2024 r. drugą kadencję, rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Robert Tyrąła. Na początek odmówiona została modlitwa, którą Ojciec św. Jan Paweł II wygłosił podczas spotkania z przedstawicielami Papieskiej Akademii Teologicznej (obecnie UPJPII) w Pałacu Biskupów Krakowskich w dniu 22 czerwca 1983 r.

Wszchemogący wieczny Boże, źródło wszelkiej mądrości i wiedzy, prosimy Cię, racz błogosławić Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, jej profesorom, pracownikom i studentom.

Spraw, aby uczelnia ta, wsparta przemożnym wstawiennictwem fundatorki Wydziału Teologicznego, świętej królowej Jadwigi i jego profesora, św. Jana z Kęt, przysłużyła się Kościołowi powszechnemu i Ojczyźnie naszej, kulturze umysłu i serca, prowadząc poprzez wieki pokolenia Polaków w prawdzie i miłości ku pełni życia i chwały w Jezusie Chrystusie Panu naszym. Amen.

*Stolico Mądrości – módl się za nami! Święta Jadwigo – módl się za nami!
Święty Janie Pawle II – módl się za nami!*

Wręczono nominacje rozpoczynającym nową kadencję prorektorom, dziekanom wydziałów, kierownikom dyscyplin, kierownikom kierunków i pełnomocnikom rektora. Ks. prof. Robert Tyrąła przedstawił nową kwestor UPJPII – dr nauk ekonomicznych Marię Hulicką, która rozpocznie pracę 1 października br. Poinformował, że od najbliższego roku akademickiego (2024/2025), właśnie w tym miejscu, w auli biblioteki, będą odbywać się wszystkie posiedzenia Senatu i Małego Senatu, aby jeszcze bardziej przybliżyć to miejsce, aby wszyscy, a zwłaszcza osoby funkcyjne wiedziały

dokładnie, co dzieje się w kwestii budowy na każdym jej etapie. Zwrócił się w tym względzie zwłaszcza do nowych dziekanów, kierowników dyscyplin i kierunków. Poinformował także, że od 2 października będą sukcesywnie przenoszone na os. Ruczaj kolejne biura uniwersytetu: Biuro Oceny Jakości Działalności Naukowej, Biuro Szkoły Doktorskiej, Biuro ds. Postępowań Doktorskich poza Szkołą Dokorską, Dział Spraw Osobowych. Rektor uważa, że od 2 października wszystkie obrony doktorskie we wszystkich dyscyplinach prowadzonych na UPJPII także powinny odbywać się w tym miejscu.

„Jednym z ważnych punktów mojego myślenia o uczelni jest budowanie wspólnoty” – zaakcentował ks. prof. Tyrała. Zwrócił uwagę, że „łączy nas wiele wspólnych ideałów, także chrześcijańskich, ale łączy nas nade wszystko praca, budowanie wspólnoty w kontekście powstającego kampusu. Być może, i to jest jako myśl przyszłości, na wydziałach naszej uczelni powinniśmy mocniej pomyśleć o stronie duchowej, np. o dniach skupienia. Może czas na rozmowę o przyszłości uniwersytetu wewnątrz, także o spotkaniach integracyjnych na wydziałach w ramach dyscypliny”.

Rektor podczas swojego wystąpienia poruszył tematy, które są obecnie priorytetowe i bardzo palące, np. ewaluacja nauki. Przypomniał, że 31 grudnia 2025 r. ewaluacja zostanie zakończona. Wspomniał, że dziś dziekani i kierownicy dyscyplin otrzymali dokładne i aktualne wykazy osiągnięć pracowników naukowych poszczególnych dyscyplin. Rektor mocno zaakcentował, że trudno mówić o sukcesie w tym względzie, a od wyniku najbliższej ewaluacji zależy przyszłość uczelni. Mowa była także o ewaluacji Szkoły Doktorskiej. Rektor poruszył kwestię otwarcia możliwości trzeciego stopnia studiów i – co w obecnym okresie niezwykle ważne – temat rekrutacji, której druga tura właśnie trwa.

Mówił o kierunkach bardzo popularnych wśród młodych ludzi, jak np. oblegane przez rekrutujących się kierunki dziennikarskie, psychologia, czy pedagogika, i o tych, które muszą zostać uatrakcyjnione, gdyż nie cieszą się tak wielką popularnością (zwłaszcza ich drugi stopień). Mówił też z troską o wyzwaniach stojących przed teologią i o naukach o rodzinie, które powinny być kierunkiem sztandarowym uczelni. Przechodząc ponownie do tematu budowy i zakończenia surowego stanu budynku, rektor UPJPII podzielił się nadzieją, że 2 sierpnia 2025 r. budynek dydaktyczno-administracyjny będzie gotowy. Pozostanie kwestia jego wyposażenia, co planuje się zrealizować w ostatnich miesiącach 2025 r. i na początku 2026 r.

„Bardzo chciałbym, aby II semestr naszego roku akademickiego 2025/2026 był już w nowym budynku – mówił rektor – i co podkreślam, to nie jest tylko sprawa rektora, prorektorów, kanclerza, kwestor, którzy zapewne najbliżej tego wszystkiego jesteście, ale to jest sprawa wszystkich. Proszę was, żebyście się tym przejmowali i żebyście się tym interesowali. Rada Budowy spotyka się sukcesywnie. Rada Projektu będzie zawsze towarzyszyć posiedzeniom Małego Senatu, bo to jest dzieło wszystkich, nie jednej osoby. To wpisałem niegdyś jako program wyborczy i szczęśliwie go realizujemy, dzięki determinacji wszystkich!”

Rektor podziękował za newslettery, które drugiego dnia każdego miesiąca pojawiają się na stronie UPJPII z opisem postępujących prac, a dodatkowo przesyłane są do wszystkich pracowników UPJPII.

Ks. prof. dr hab. Tomasz Rozkrut, prorektor ds. nauki podziękował w imieniu wspólnoty akademickiej rektorowi uczelni ks. prof. Tyrale i złożył mu życzenia na rozpoczęcie nowej kadencji: „Polski obyczaj mówi, że kiedy gospodarz przywita, złoży życzenia, uszanuje wszystkich, należy odpowiedzieć, należy podziękować i należy życzyć. Dziękujemy więc Księżu Rektorze za dzisiejsze nominacje, za zaufanie dla tylu osób, za powierzenie takich, czy innych funkcji. I za mobilizację do pracy. Będziemy się starali to wypełnić. Napisano – 25 lat naszej drogi, wspólnej drogi. Akurat tak się złożyło, że 25 lat temu Ojciec Święty w swoich rodzinnych Wadowicach, podczas spotkania z mieszkańcami, kiedy mówił o swoim domu rodzinnym, mówił, że «dom był tutaj». My dzisiaj możemy powiedzieć że nasz dom jest tutaj. Świadczy o tym nowy budynek, o którym Ksiądz Rektor tyle dzisiaj mówił.

I musimy powiedzieć, że ten nasz dom, dom Uniwersytetu, który jest tutaj, to zasługa Księdza Rektora. I bardzo za to dziękujemy. Wiele osób wie, ile dynamizmu, ile swojego czasu zdrowia i nerwów Ksiądz Rektor musiał włożyć, aby ten budynek wyglądał dziś tak, jak wygląda. A równocześnie było wiele różnych upokorzeń, które Rektor z pokorą znośił. Dziękujemy zatem, że możemy się tutaj dzisiaj zgromadzić, przy tym nowym budynku, który uniwersytetowi nadaje nową rzeczywistość, bowiem mamy dom, ale mamy i ojca. Pragniemy zatem życzyć, jako wspólnota, jako rodzina, którą Ksiądz Rektor dzisiaj stworzył, aby z naszej strony nie było problemów, aby z naszej strony nie było kłopotów, ale aby była wspólnota, współpraca, aby nie było waśni czy sporów, ale abyśmy wsłuchiwali się w to, co Ksiądz Rektor powie, a jako ojciec musi powiedzieć to, co dobre, to, co ma budować, ale i to, co czasami trzeba poprawić. Życzymy tu, w tym naszym domu, który Ksiądz Rektor budował, dobrej i owocnej nowej kadencji, tu właśnie, w tym szczególnym dla nas wszystkich miejscu. Szczęść Boże!”

Zanim uczestniczący w uroczystości przeszli na teren budowy, rektor ks. prof. Robert Tyrała przypomniał historię tego miejsca, która liczy obecnie już 25 lat.

24 listopada 1999 r. bp Tadeusz Pieronek, rektor Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, podpisał umowę z biurem projektowym Ingarden & Ewy w sprawie budowy biblioteki uczelnianej. 20 listopada 2000 r. kard. Franciszek Macharski, Wielki Kanclerz Papieskiej Akademii Teologicznej, poświęcił plac budowy i jako pierwszy wbił łopatę w ziemię. 6 października 2001 r. w fundament stojącego już w stanie surowym nowego budynku został wmurowany akt erek-

cyjny i kamień węgielny. W latach 2000–2008 generalnym wykonawcą budowy była firma Eiffage-Budownictwo-Mitex z Kielc, a w latach 2009–2010 Chemobudowa z Krakowa.

Bardzo ważne były odwiedziny oraz pobłogosławienie powstającego budynku biblioteki w dniu 17 sierpnia 2002 r. przez Ojca Świętego Jana Pawła II, a jego słowa: „Tu wam błogosławię, także i w tym nowym miejscu”, stały się przesłaniem dla obecnych władz Uniwersytetu Papieskiego do zadbania o własne miejsce w Krakowie. Pierwsze fundusze na budowę biblioteki przekazał sam papież Jan Paweł II, co działo się za przyczyną ówczesnego sekretarza papieskiego ks. Stanisława Dziwisza. Wiemy też, jak bardzo papieżowi Janowi Pawłowi II zależało na utworzeniu Uniwersytetu Papieskiego w Krakowie. Sam jako biskup w Krakowie zabiegał o Papieski Wydział Teologiczny, już jako papież utworzył w 1981 r. Papieską Akademię Teologiczną, choć przecież wtedy rozważał powołanie Uniwersytetu. Jego następca papież Benedykt XVI wraz z kard. Stanisławem Dziwiszem dopełnili tego dzieła w 2009 r. i tak mamy dzisiaj Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie.

Pod koniec 2006 r. oddano do użytku część pomieszczeń w nowej bibliotece. W grudniu 2010 r. zamknięto projekt budowy biblioteki dofinansowywany ze środków unijnych. Bardzo ważnym wsparciem było umorzenie przez bazylikę Mariacką części kredytu, dzięki czemu możliwe było dokończenie budowy biblioteki UPJPII.

Kolejna karta budowy kampusu otwiera się po 8 czerwca 2020 r., gdy ponownie rozpoczęły się rozmowy z biurem projektowym Ingarden & Evy w sprawie projektu budynku jako kontynuacji projektu wcześniejszego. 28 września 2020 r. prof. Krzysztof Ingarden przedstawił w trakcie obrad Senatu UPJPII projekt budynku dydaktycznego. Senatorowie jednogłośnie podjęli uchwałę w sprawie rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego. 22 kwietnia 2021 r. podpisana została umowa z biurem projektowym. 8 czerwca 2022 r. Wielki Kanclerz UPJPII abp Marek Jędraszewski pobłogosławił plac pod budowę. 20 czerwca 2022 r. została podpisana umowa z AGH celem współpracy przy budowie. Zespół specjalistów z tej uczelni został przyjęty do pracy na UPJPII dla właściwego i kompetentnego prowadzenia budowy.

Uczelnia rozpięła konkurs na wykonawcę budowy. Zgłosiło się sześć firm budowlanych. Wyłonienie głównego wykonawcy nastąpiło w dniu 10 marca 2023 r. Podpisana została umowa z firmą NDI z Sopotu z datą 2 kwietnia 2023 r. (w 18. rocznicę przejścia do Domu Ojca papieża Jana Pawła II), a 5 kwietnia 2023 r. ruszyły prace budowlane. W dniu 4 listopada 2023 r. we wspomnienie św. Karola, a więc patrona papieża Jana Pawła II, miało miejsce wmurowanie kamienia węgielnego. Pochodzący z Drzwi Świętych bazyliki św. Piotra (z lat 1983–2000) kamień, ofiarowany został Uniwersytetowi przez kard. Stanisława Dziwisza. Podpisano akt erekcyjny nowego budynku dydaktycznego.

„Dzisiaj, 2 września 2024 r., w dniu rozpoczęcia przez nas nowej kadencji władz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, świętujemy oddanie surowego stanu budynku dydaktycznego” – mówił ks. prof. Tyrała. „Jak Bogu więc nie dziękować przez ręce Jego świętych za to dzieło, jakim jest Kampus Jana Pawła II, rozpoczęte w 1999 r., a dziś po 25 latach kontynuowane. 8 czerwca 1997 r. po kanonizacji królowej Jadwigi nasz patron w kolegiacie św. Anny spotkał się ze światem uniwersyteckim całej Polski i powiedział o naszej uczelni: *«Jakże nie dziękować Panu Bogu za to, że pozwolił nam nie tylko obronić to wielkie dobro duchowe Wydziału Teologicznego, ale również rozwinąć je i nadać mu nową, jeszcze bardziej bogatą formę akademicką! I tak Papieska Akademia Teologiczna, w skrócie PAT, razem z innymi uczelniami katolickimi w naszej Ojczyźnie, wnosi swój wkład w rozwój nauki i kultury polskiej, pozostając równocześnie szczególnym świadkiem naszej epoki – epoki zmagania o prawo do obecności uczelni teologicznych w krajobrazie współczesnej Polski»* (Jan Paweł II, Przemówienie wygłoszone z okazji sześćsetlecia Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 8 czerwca 1997). Wierzmy w to, że on jest nieustannie z nami obecny. Bo ten Kampus nie tylko jest jego żywym pomnikiem, ale wypełnieniem w ten sposób także jego testamentu” – zakończył rektor UPJPII.

Pokazana została prezentacja filmowa przygotowana przez Biuro Promocji UPJPII obrazująca historię i postępy prac budowlanych Kampusu Jana Pawła II aż po obecną chwilę. Począwszy od wbicia „pierwszej łopaty” pod budowę biblioteki przez kard. Franciszka Macharskiego, poświęcenie terenu budowy przez papieża Jana Pawła II, kolejne kluczowe momenty najnowszej historii Kampusu, po dane w liczbach, które robią podobnie wielkie wrażenie jak wzniesiony, dziś oddawany w zamkniętym stanie surowym, gmach.

Następnie wszyscy uczestnicy wydarzeń na UPJPII, odpowiednio zaopatrzeni w kaski i kamizelki, przeszli na teren budowy. Podziwiali postępy prac, a zarazem z zainteresowaniem wsłuchiwali się w techniczne niuanse, które starał się w najbardziej przystępny sposób objaśniać Michał Stachoń, kierownik projektu NDI SA, oprowadzający wraz z innymi pracownikami firmy po kolejnych piętrach budynku, aż do ostatniego (czwartego), z którego rozpościera się piękny widok na klasztor oo. Kamedułów na Bielanych. ■

Inauguracja roku akademickiego 2024/2025 na UPJPII

16 X 2024

tekst: Marta Mastyló

zdjęcia: Grzegorz Finowski

Uroczystość inauguracji nowego roku akademickiego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie poprzedziła Msza św. w Sanktuarium św. Jana Pawła II na Białych Morzach. Mszy św. przewodniczył abp Marek Jędraszewski, Wielki Kanclerz UPJPII, a koncelebrowali m.in.: kard. Stanisław Dziwisz, abp Waclaw Depo, bp Jan Kopiec, bp Jan Zajac, bp Leszek Leszkiewicz, bp Stanisław Jamrozek, bp Robert Chrzaszcz. Uczestników przywitał kustosz Sanktuarium ks. Tomasz Szopa, zwracając się m.in. do studentów: „Myślę, że ta wasza obecność dzisiaj tutaj ma głębokie znaczenie, właśnie tu na Białych Morzach, na terenach dawnej fabryki chemicznej Solvay, bo to właśnie tutaj Karol Wojtyła w waszym wieku rozeznawał wolę Bożą, odkrywał swoje powołanie. Pewnie wielu z was ciągle szuka, odkrywa swoje drogi w życiu, szuka woli Bożej, szuka swojego powołania. Niech św. Jan Paweł II w tych poszukiwaniach wam towarzyszy”.

W słowach homilii abp Marek Jędraszewski odwołał się do słów Jezusa stojącego przed Piłatem: „*Każdy, kto jest z prawdy, słucha mojego głosu*». Co to znaczy «*być z prawdy*»? – odpowiedź na to pytanie znajdujemy w twórczości i działalności duszpasterskiej kard. Karola Wojtyły i późniejszego papieża Jana Pawła II. Tam «*bycie z prawdy*» znajduje swoje głębokie odbicie – zauważa Arcybiskup – to

intelektualna prawość i uczciwość, to umiejętność odróżniania dobra od zła, prawdy od fałszu, to właściwie ukształtowane sumienie. Człowiek prawego sumienia podąża za tym sumieniem” – mówił Arcybiskup, akcentując, że człowiek „będący posłusznym prawdzie, winien konsekwentnie postępować za dobrem”. Przywołując myśl Emmanuela Levinasa, mówił, że nawet morderstwo i zabijanie drugiego człowieka, jak pisał francuski filozof, mając na myśli holokaust, zaczyna się od obojętności na los drugiego człowieka. Do nagannych postaw wobec prawdy i odchodzenia od własnego sumienia należy obok obojętności dodać milczenie i kłamstwo, a zwłaszcza obronę kłamcy. Karol Wojtyła pisał o dwóch nieautentycznych postawach wobec prawdy: konformizmie i uniku.

Arcybiskup, mówiąc o prawdzie, przywołał także książkę Karola Wojtyły *Osoba i czyn* z 1969 r., w której autor opisuje postawy wobec prawdy. „(...) Być człowiekiem z prawdy to znaczy za dobrem konsekwentnie postępować, odrzucając równie konsekwentnie to, o czym sumienie mówi, że jest złe, że jest kłamstwem”. Zauważył też, że „Prawda nigdy nie jest komfortowa”.

Abp Marek Jędraszewski zauważył, że inauguracja roku akademickiego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w 46. rocznicę wyboru kard. Karola Wojtyły na

Stolicę Piotrową stawia szczególnie wyraźnie postać św. Jana Pawła II jako człowieka z prawdy. Niektóre rysy osobowości patrona uniwersytetu zilustrował w swoich relacjach dyrektor Biura Prasowego Stolicy Apostolskiej w latach 1984–2006 Joaquin Navarro-Valls w niedawno wydanej książce *Moje lata z Janem Pawłem II*. Wskazał w niej siedem elementów postawy Ojca Świętego: jasno zarysowana hierarchia wartości, na których szczyte stoi Jezus Chrystus; odpowiedzialność za innych; pełne zatroskanie pytanie: „Co jeszcze my możemy zrobić?”; jasny obraz aktualnej sytuacji i jej wyzwania; nonkonformizm; wiara i modlitwa; solidarność z innymi w prawdzie. Arcybiskup zaznaczył, że są one „wyzwaniem i zadaniem” dla całego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, bo taki patron jak Jan Paweł II „zobowiązuje do wierności Jemu, Jego nauczaniu, Jego niezłomności w głoszeniu całemu światu Chrystusa w porę i nie w porę”.

Uroczysta inauguracja roku akademickiego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie odbyła się w budynku Fides przy Sanktuarium na Białych Morzach. W czasie uroczystości odczytano listy prezydenta Andrzeja Dudy, wicepremiera Władysława Kosiniaka-Kamysza i sekretarza stanu Stolicy Apostolskiej kard. Pietro Parolina.

Zasłużonym pracownikom UPJPII wręczono odznaczenia państwowe, a dwóm studentom stypendia Ministra Nauki dla wybitnych młodych naukowców.

W przemówieniu inauguracyjnym rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II ks. prof. dr hab. Robert Tyrała podsumował osiągnięcia uczelni i wyraził nadzieje na przyszłość. Mówił o postępach w rozbudowie kampusu, w tym o ukończeniu pierwszego etapu budowy nowego budynku dydaktycznego, którego tzw. stan surowy został oddany 2 września 2024 r. „Budynek będzie gotowy – mamy nadzieję – na przełomie sierpnia i września 2025 r. Coraz bliżej jest więc wymarzona chwila własnego budynku dydaktycznego”. Rektor podzielił się też radością i podziękował za sukcesy naukowe pracownikom, studentom i doktorantom. Przypomniał również o ważnych wydarzeniach, takich jak: obchody 15-lecia przemianowania Papieskiej Akademii Teologicznej na Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, 650. rocznicę urodzin królowej Jadwigi, którą uczciło środowisko akademickie Krakowa hołdem złożonym w wawelskiej katedrze i konferencją naukową zorganizowaną wspólnie przez Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. Rektor UPJPII poinformował także o utworzeniu Wydziału Nauk o Komunikacji jako siódmego wydziału uczelni i o aprobacie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla nowego kierunku studiów – studia nad cywilizacjami, na który nabór rozpocznie się od następnego roku akademickiego. Watykańska Dykasteria Kultury i Edukacji zatwierdziła nowy kierunek studiów – pedagogikę specjalną, a w języku angielskim uruchomiono Journalism and Social Communication Studies. Podkreślił też konieczność utrzymania wysokiej jakości dydaktyki oraz umiędzynarodowienia działań uniwersytetu.

Rektor zwrócił uwagę na wyzwania współczesnego świata, w tym kryzys wiary oraz wzrost zła, a nawet nienawiści

w społeczeństwie, brak szacunku dla drugiego człowieka, i to od momentu poczęcia do naturalnej śmierci, co kontrastuje z chrześcijańskimi wartościami, które uczelnia stara się promować. „Czasem można odnieść wrażenie, że stajemy się coraz gorsi. Powstaje więc pytanie: dlaczego tak się dzieje? My, Naród Polski, który przetrwał tyle przeciwności... poddajemy się na nowo zniechęceniu” – zauważył. Przemówienie Rektor zakończył refleksją na temat nadziei i chrześcijańskiego przesłania, odnosząc się do słów papieża Jana Pawła II: „Bogu dziękujcie, Ducha nie gaście”. Wezwał do odważnego podejmowania trudnych pytań i dalszego dążenia do prawdy, aby „Ewangelia miała sens w życiu codziennym”, co ma być fundamentem działalności uczelni w nadchodzącym roku.

Przystępując do immatrykulacji, dr hab. Małgorzata Duda, prof. UPJPII, prorektor ds. studenckich i dydaktyki zwróciła się do studentów, przyrównując ich do soli ziemi, dzięki której kształcenie akademickie może nabrać nowego „smaku”. Co więcej – dla całego środowiska akademickiego nowi studenci są jak tlen dla płuc. Dzięki niemu uczelnia może nabrać nowego oddechu. Może się właściwie rozwijać. Następnie studenci, reprezentujący poszczególne wydziały uczelni, złożyli uroczyste ślubowanie, a życzenia i gratulacje przekazał im przewodniczący Samorządu Studentów Stanisław Łopadczak.

Wykład inauguracyjny wygłosił kard. dr hab. Grzegorz Ryś. Metropolita łódzki powiedział, że aktualnie najważniejszym pytaniem dotyczącym Kościoła jest: „Jak być misyjnym kościołem synodalnym?”. To jest pytanie wyznaczające pracę XVI Zgromadzenia Synodu Biskupów, który trwa obecnie w Rzymie, a w którym kard. Ryś uczestniczy. „Ważna jest misja, a misja wyznacza wspólną drogę” – mówił Kardynał, przytaczając odpowiedzi, które już padły na synodzie. Przekazał też, cytując papieża Franciszka, jak ta droga ma wyglądać: „Misja musi być dziełem miłosierdzia i musi być skierowana na miłosierdzie”. Powtórzył też stwierdzenia Papieża, że „chrześcijanin, który nie przyjmuje miłosierdzia od Boga, jest ateistą”. „Jest potrzeba nawrócenia na relacje” i „nie ma misji bez kontekstu” – wyliczał metropolita łódzki.

Zauważył, iż synod podpowiada, że aby odnaleźć właściwy sposób realizowania misji, należy rozeznawać wspólnotowo, a w tym przypadku liczy się każdy. Cechy takiego rozeznania to: odpowiedzialność, kompetencja i urząd. Kardynał zacytował jedno z najważniejszych zdań z synodalnego *Instrumentum laboris*: „Lud Boga nie jest nigdy prostą sumą ludzi ochrzczonych – jest raczej MY Kościoła. (...) Uniwersytet Papieski nie jest prostą sumą uczonych i studentów. Jest jakimś MY, trzeba mieć świadomość MY”. A z tym idzie konieczność bycia miłosiernym, wrażliwym na drugą osobę. Kardynał zachęcał społeczność akademicką, żeby myślała, jak „My” zdefiniować i opisać. Na koniec podkreślił, że powinno się ono kierować dwoma zasadami: pomocniczości i solidarności.

Była to 627. inauguracja roku akademickiego i 70. jako już samodzielnej uczelni. ■

Wydział Teologiczny UPJPII Sekcja w Tarnowie rozpoczął rok akademicki 2024/2025

1 X 2024

zdjęcia: Biuro Prasowe UMWM/ŁP, Gość Niedzielny Tarnowski/ks. Zbigniew Wielgosz

Po odśpiewaniu *Gaude Mater* nowy dziekan Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. dr hab. Grzegorz Baran, prof. UPJPII przypomniał o osiągnięciach pracowników naukowych i studentów w ubiegłym roku akademickim, mówił o publikacjach, o umiędzynarodowieniu nauki, jako jednym z priorytetowych kierunków działań Wydziału. Zaakcentował, iż pracownicy chętnie dzielą się osiągnięciami naukowymi, przyczyniają się do stwarzania przestrzeni do wymiany intelektualnej. Jako przykład przywołał orga-

nizowane w ostatnim czasie zjazdy specjalistów, jak m.in. Ogólnopolski Zjazd Towarzystwa Teologów Dogmatyków (9–11 września 2024), Ogólnopolskie Sympozjum Mariologiczne w Częstochowie na 25-lecie Polskiego Towarzystwa Mariologicznego (19–20 września 2024), którego prezesem jest ks. prof. Janusz Królikowski (WTST). Poinformował także, że po raz pierwszy w Tarnowie odbył się Ogólnopolski Zjazd Muzealników Kościelnych (16–18 września 2024).

Ks. dziekan Baran przypomniał także liczne sukcesy – nagrody i odznaczenia, które otrzymali pracownicy WTST, m.in.

nagrodą Stowarzyszenia Wydawców Katolickich „Feniks” uhonorowany został ks. dr hab. Piotr Łabuda, prof. UPJPII za wydaną od 18 lat serię „Krag Biblijny”.

Rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Robert Tyrała podczas uroczystości dzielił się radością, że na UPJPII „nie brakuje chętnych na takie kierunki jak: psychologia, dziennikarstwo, digital media, komunikacja, pedagogika. Dobrze, że Kościół podejmuje taką szeroką działalność naukową i dydaktyczną. Taka otwartość przyciąga do studiowania. Bardzo dziękujemy wszystkim, którzy pomagają nam się rozwijać” – mówił. Przypomniał, że Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie (wówczas Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie) został formalnie powołany do istnienia 14 maja 2004 r. dekretem Kongregacji Edukacji Katolickiej na skutek przekształcenia Instytutu Teologicznego w Tarnowie. „Tak więc historia teologicznego kształcenia w ramach Wydziału w Tarnowie liczy już przeszło 20 lat, ale musimy także pamiętać o wcześniejszych dziejach i znaczeniu Instytutu Teologicznego” – podkreślił rektor UPJPII.

Odnosił się także do ostatniego przesłania papieża Franciszka skierowanego do studentów uczelni katolickiej w Belgii, zachęcając do zapoznania się z całością papieskiego przemówienia. Tu jednak podkreślił rolę Prawdy i papieskie wskazanie do jej ustawicznego poszukiwania. „Prawda daje się znaleźć: jest przyjazna, dostępna, szczodra. Jeśli zrezygnujemy ze wspólnego poszukiwania prawdy, studium staje się narzędziem władzy, kontroli nad innymi. (...) Bądźcie poszukiwaczami i świadkami prawdy! Starajcie się być wiarygodni i konsekwentni poprzez najprostsze codzienne decyzje. W ten sposób ta uczelnia staje się, każdego dnia, tym, czym pragnie być, Uniwersytetem katolickim! Może właśnie na początku nowego roku akademickiego ważne jest, by sobie uświadomić, po co tu jesteśmy, czemu to wszystko służy, nasz czas, energia i poświęcenie. A zatem za

naszym Ojcem Świętym powtarzam sobie i wam: bądźmy poszukiwaczami i świadkami prawdy” – zakończył Rektor, który ponadto wezwał do modlitwy w intencji papieża Franciszka i Synodu Biskupów.

Następnie odbyła się uroczysta immatrykulacja studentów I roku. Wykład inauguracyjny Przyszłość nauczania religii w Polsce wygłosił ks. dr hab. Andrzej Kielian, prorektor UPJPII ds. umiędzynarodowienia UPJPII i dyrektor Szkoły Doktorskiej. „Kościół wypracował w ciągu dziejów wiele metod nauczania, mimo bardzo niesprzyjających nieraz okoliczności. Emblematycznym przykładem jest historia ostatnich dwóch lat życia św. Pawła, który przebywając w Rzymie, w wynajętym mieszkaniu pod dozorem żołnierzy, mógł swobodnie uczyć o Chrystusie i głosić Jego Ewangelię. Możemy w tym względzie naśladować Apostoła, nie zrażać się obecną sytuacją ani tym bardziej zniechęcać” – mówił ks. Kielian.

Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie jest jednym z siedmiu wydziałów UPJPII. Ma za sobą długą i bogatą historię. Jest on bezpośrednim kontynuatorem Instytutu Teologicznego, powołanego w 1822 r., który kształcił teologów do pracy duszpasterskiej. Formalnie Wydział został erygowany 14 maja 2004 r. Od 2009 r. jest częścią Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Jego patronem jest św. Stanisław Biskup i Męczennik.

Rok akademicki na Wydziale Teologicznym Sekcja w Tarnowie UPJPII rozpoczęło 110 studentów. Podczas uroczystości 9 alumnów pierwszego roku złożyło ślubowanie.

W inauguracji roku akademickiego Wydziału Teologicznego UPJPII Sekcja w Tarnowie wzięli udział: biskup tarnowski Andrzej Jeż, biskup pomocniczy tarnowski Stanisław Salaterski, wicemarszałek województwa małopolskiego Ryszard Pagacz, a także wicestarosta tarnowski Roman Łucarz. ■

Pielgrzymka UPJPII do Kalwarii Zebrzydowskiej

30 IX 2024

tekst: Marta Mastyló

zdjęcia: Grzegorz Finowski

W dorocznej pielgrzymce wspólnoty akademickiej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w poniedziałek 30 września br. do sanktuarium pasyjno-maryjnego w Kalwarii Zebrzydowskiej przybyli studenci i pracownicy uczelni, by jednocześnie się we wspólnej modlitwie, prosić o opiekę Bożą i potrzebne łaski w nowym roku akademickim 2024/2025.

Spotkanie rozpoczęło się od wykładu *Pielgrzymowanie biblijne – wymóg (prawa) oraz pragnienie (człowieka)*, który wygłosił ks. dr hab. Roman Mazur SDB z Wydziału Teologicznego UPJPII, w którym przybliżył historię i tradycje pielgrzymowania w różnych religiach świata, skupiając się na religiach monoteistycznych ze szczególnym akcentem biblijnym.

Na początku liturgii społeczność akademicką przywitał o. dr Cyprian Moryc OFM, kustosz sanktuarium, który zaznaczył, że przybywając do sanktuarium, wszyscy jesteśmy u siebie, jesteśmy w domu, jesteśmy w miejscu właściwym dla każdego, które „ukazuje nam najlepsze perspektywy wzrostu duchowego, intelektualnego, które umacnia głębokie więzi i integruje wszystkich wierzących w Chrystusa”. Szczególnie podkreślił właśnie „tajemnicę więzi” kalwaryjskiego sanktuarium, mówiąc: „To miejsce w szczególności sposób nastroja serce i umysł do wnikania w tajemnicę tej więzi, jaka łączyła cierpiącego Zbawcę i jego współcierpiącą Matkę.

A w centrum tej tajemnicy miłości jest każdy, kto tu przychodzi”. Przypomniał, jak wiele jest wspaniałych wypowiedzi Karola Wojtyły, później papieża Jana Pawła II, o tym miejscu, które przez całe swoje życie, kiedy tylko mógł, odwiedzał, by pomodlić się na kalwaryjskich drózkach, o którym mówił: „Nie przestawajcie nawiedzać tego miejsca, ono jest wielkim skarbem tej ziemi”. Kustosz sanktuarium życzył głębokiego przeżycia pobytu w tym świętym miejscu oraz sił potrzebnych na cały rok akademicki. Zachęcał studentów i profesorów, by wzorem św. Jana Pawła II przybywali na dróżki, jeśli będą się pojawiały jakiegokolwiek problemy.

Homilię wygłosił ks. dr Konrad Dyrda, rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu. Na początku zwrócił uwagę, że patron dnia, św. Hieronim, który udał się do Betlejem, by tłumaczyć Pisma natchnione, udostępnił całemu ówczesnemu światu Słowo Boże. Tę jego „myśl” zatwierdził ponad 1100 lat temu Sobór Trydencki. „To jest marzenie każdego naukowca, pewnie i studenta, przyszłego młodego naukowca, aby wpaść na taką wielką myśl, która przetrwa nawet wieki, a może i tysiąclecia” – mówił homiletyk. Ale wspominał też, że nawet apostołowie nie byli wolni od myśli słabych, np. kto z nich jest największy. Podobnie dzisiejszy człowiek nie jest wolny od myśli niewłaściwych. Ale Jezus sprowadza nas na ziemię, daje antidotum na złe, słabe myśli, czasem grzeszne, oceniające. Potrafi uchronić

przed niewłaściwym tokiem myślenia, wprowadza na drogę prawdy, pokory, służby, jak to czynił w przypadku apostołów.

Ks. dr Konrad Dyrda przywołał słowa papieża Franciszka: „Bądźcie niespokojnymi poszukiwaczami prawdy i nigdy nie gaście swojej pasji, aby nie poddać się, nie wyschnąć z myśli”. Przypomniawszy także słowa papieża Jana Pawła II: „Niewiele jest rzeczy równie ważnych w życiu człowieka i społeczeństwa jak posługa myślenia”, która jest życiem w prawdzie i która ma jej służyć. Kaznodzieja, przywołując słowa obu papieży, życzył, aby na progu roku akademickiego rodziły się właśnie takie myśli – jak żyć w prawdzie.

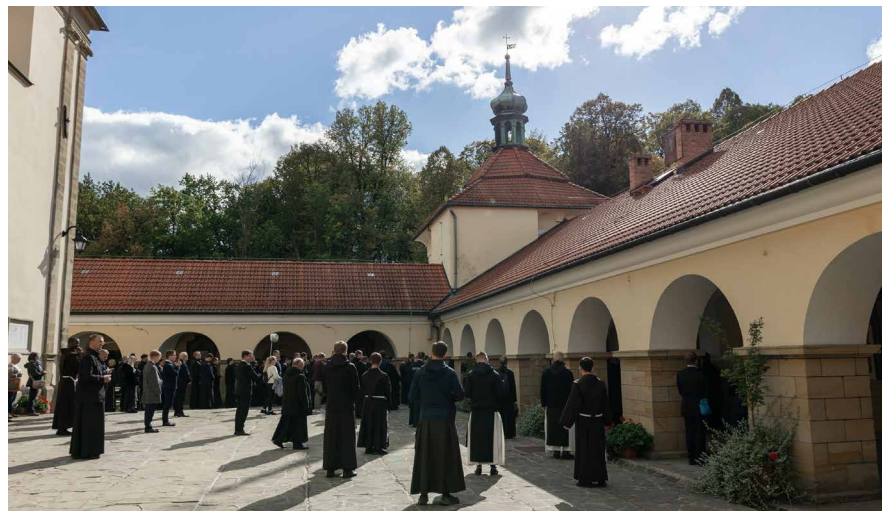
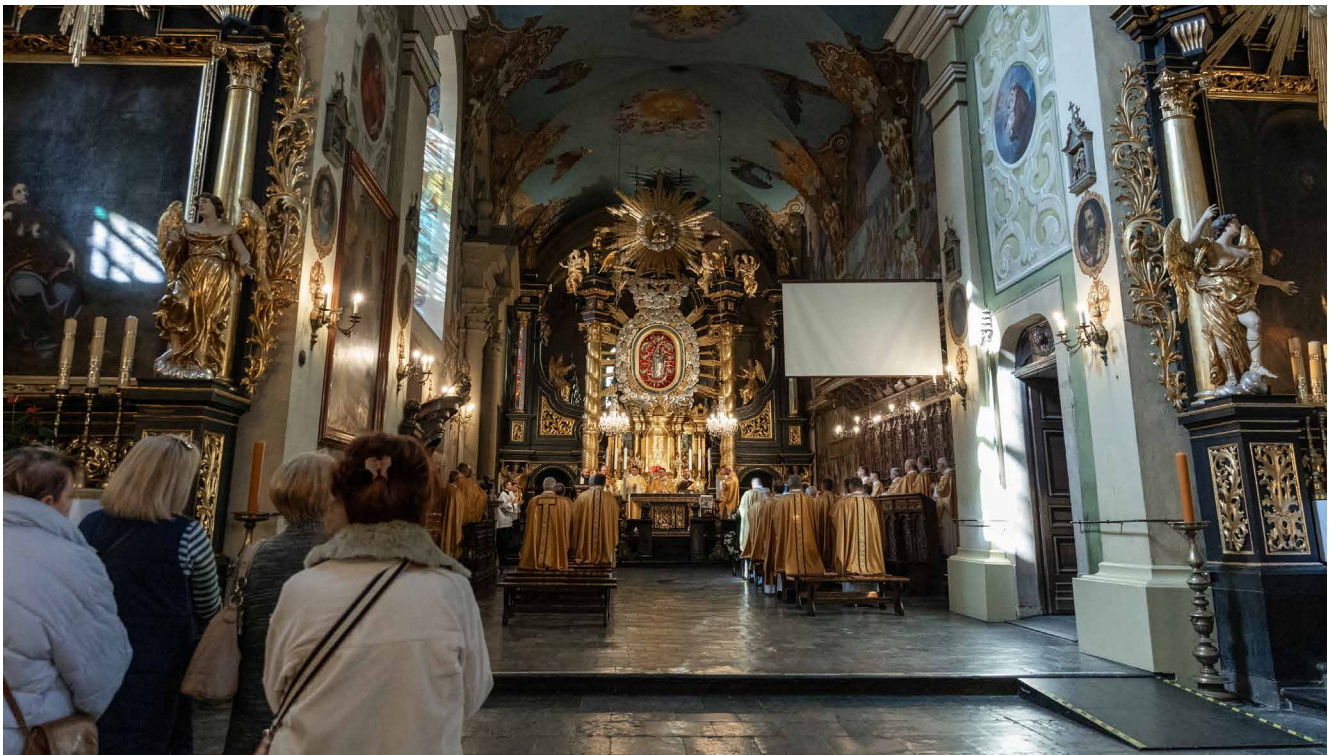
Ks. prof. Robert Tyrąła, rektor UPJPII odmówił akt zawierzenia Matce Bożej Kalwaryjskiej, opierając modlitwę na słowach św. Jana Pawła II, które wypowiedział w Kalwarii Zebrzydowskiej podczas ostatniej Eucharystii sprawowanej w Polsce 19 sierpnia 2020 r.

Matko Najświętsza, Pani Kalwaryjska, wyprasza także nam pracownikom, studentom i doktorantom Uniwersytetu

Papieskiego Jana Pawła II, siły ciała i ducha, abyśmy wypełnili do końca naszą misję „Idźcie i nauczajcie”, którą zlecił nam Zmartwychwstały. (...) Tobie oddajemy wszystkie owoce naszego życia i posługi myślenia oraz poszukiwania prawdy. Tobie powierzamy losy naszego Uniwersytetu. Tobie polecamy nas samych. Tobie ufamy i Tobie wyznajemy za naszym świętym Patronem Janem Pawłem II: Totus Tuus, Maria! Totus Tuus.

Pielgrzymkę zakończyła Droga krzyżowa w krużgankach klasztoru, którą poprowadzili klerycy z afiliowanych do Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie seminariów duchownych.

Pielgrzymka wspólnoty akademickiej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie do Kalwarii Zebrzydowskiej tradycyjnie poprzedziła zbliżającą się uroczystość inauguracji nowego roku akademickiego 2024/2025, którą zaplanowano tradycyjnie na dzień 16 października 2024 r. ■

Święto Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

9 XII 2024

tekst: Marta Mastyló

zdjęcia: Maciej Gradowski

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, jak każdego roku, pragnął uczcić dzień 8 grudnia, w którym przypada uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny. Jest to zarazem dzień powstania papieskiej uczelni, bowiem właśnie 8 grudnia 1981 r., na mocy motu proprio *Beata Hedvigis*, papież Jan Paweł II zdecydował o powstaniu Papieskiej Akademii Teologicznej, w 2009 r. przemianowanej na Uniwersytet.

W kościele św. Marka, który jest symbolicznym początkiem dla uczelni, 9 grudnia 2024 r., w 43. rocznicę powołania Papieskiej Akademii Teologicznej, spotkali się pracownicy, studenci i doktoranci UPJPII, by uczestniczyć w tak ważnej dla uniwersytetu uroczystości. W tym roku, ze względu na dzień jubileuszu wypadający w niedzielę, Święto Uczelni miało miejsce 9 grudnia br.

Rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Robert Tyrała przypomniał, że gdy papież Jan Paweł II powoływał PAT, uczelnia składała się z trzech wydziałów: Teologicznego, Filozoficznego i Historii Kościoła. Przywołał także słowa Papieża zawarte w motu proprio *Beata Hedvigis*: „Mając przeto na uwadze przyszły rozwój Uczelni (...) ustanawiamy (...) i erygujemy mocą tego pisma i powagą naszą apostolską Papieską Akademię w Krakowie, przyznając jej prawa, honory, przywileje i obowiązki, jakie w całym katolickim świecie przysługują tego rodzaju uczelniom i powierzamy ją opiece Archidiecezji

Krakowskiej”. Rektor przypomniał za Papieżem, że działalność PAT od samego początku była podporządkowana misji Kościoła.

Rektor zaakcentował, że dzisiaj uniwersytet tworzy 7 wydziałów, prowadzi badania naukowe w 12 dyscyplinach, kształci studentów na 16 kierunkach. Budowany jest uniwersytecki Kampus Jana Pawła II na os. Ruczaj, gdzie w 2002 r. podczas aktu pobłogosławienia biblioteki UPJPII Jan Paweł II powiedział: „«Szczęść Boże na dalsze lata, także i w tym nowym miejscu”. Jednak do św. Marka zawsze wspólnota akademicka UPJPII wraca, ponieważ tu, dla uczelni, wszystko się zaczęło” – podkreślił Rektor.

Rektor UPJPII szczególnie przywitał bp. Romana Pindla, biskupa diecezji bielsko-żywieckiej, wieloletniego pracownika naukowego i dydaktycznego papieskiej uczelni (1986–2024), prosząc go o przewodniczenie Mszy św. W trakcie swojej kariery akademickiej wypromował on 48 magistrów i 7 doktorów, napisał 20 książek i 72 artykuły naukowe. Kierował Katedrą Hermeneutyki Biblijnej i Judaistyki, organizował liczne konferencje naukowe, zaznaczył swoją naukową obecność także na arenie międzynarodowej.

Rozpoczynając Eucharystię, zwrócono się o wstawienictwo do patronów uniwersytetu: św. królowej Jadwigi, bł. Michała Giedroycia i św. Jana Pawła II, wielkiego odnowiciela i patrona UPJPII.

Bp Roman Pindel, przewodnicząc modlitwie w intencji wszystkich, którzy przez lata tworzyli uczelnię – rektorów, profesorów, pracowników i studentów – oraz tych, którzy dzisiaj kształtują jej przyszłość, w homilii nakreślił obraz malarza pracującego na ulicy Krakowa – jako metaforę twórczenia i interpretacji biblijnego portretu Maryi. Opisywał Ją jako malarski model utrwalony w Piśmie Świętym, którego obraz pogłębiają teksty Starego i Nowego Testamentu, a interpretację wzbogaca tradycja Kościoła, sobory, teologowie i wierni.

Biskup podkreślił rozwój rozumienia Maryi jako „Bożej Rodzicielki” i „Niepokalanie Poczętej”, uwieńczony dogmatem ogłoszonym przez papieża Piusa IX w 1854 r. W homilii podziękował również za istnienie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, kontynuującego tradycję Papieskiej Akademii Teologicznej, który umożliwia studiowanie różnych aspektów biblijnego obrazu Maryi: „Dziś dziękujemy za trwanie

tej uczelni, jej rozwój. Dzięki później powstałym wydziałom możemy studiować bardzo różne podejścia, także do biblijnego obrazu Maryi. Niech więc trwa już Uniwersytet Papieski Jana Pawła II i wypełnia swoją misję w Kościele i świecie” – mówił, kończąc homilię, Biskup.

Po zakończeniu Eucharystii władze UPJPII nagrodziły wyróżniających się pracowników, studentów i doktorantów. Medalem „Zasłużony dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie” uhonorowani zostali: p. Michalina Betlej, wieloletnia kwestor UPJPII, i bp prof. dr hab. Roman Pindel.

Wręczono nagrody rektora za osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej i organizacyjnej w minionym roku akademickim. Wyróżnieni zostali pracownicy administracji i biblioteki. Wręczone zostały dyplomy pracownikom, którym przyznano jednorazowe premie uznaniowe.

Uhonorowano nagrodą rektora autorów najlepszych prac doktorskich, licencjackich, magisterskich i licencjackich zawodowych:

PRACE DOKTORSKIE

WYDZIAŁ FILOZOFICZNY

Dr Marcin TOMASIEWICZ

Temat: *Koncepcja dziejów Pawła Orozjusza na tle historiozofii antycznej*
Promotor: dr hab. Joanna Mysona Byrska, prof. UPJPII

WYDZIAŁ HISTORII I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Dr Mateusz ZIMNY

Temat: *Zakon Ducha Świętego de Saxia w Polsce do końca XVIII wieku*
Promotor: ks. dr hab. Andrzej Bruździński, prof. UPJPII

WYDZIAŁ NAUK O KOMUNIKACJI

(dyscyplina: nauki o komunikacji społecznej i mediach)

Dr Kamila RĄCZY

Temat: *Medialne obrazowanie dylematów etycznych. Studium analityczne komunikowanych wartości w wybranych serialach nowej generacji*
Promotor: po śmierci ks. prof. dr hab. Michała Drożdża obowiązki przejęła dr hab. Katarzyna Drąg, prof. UPJPII

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

(dyscyplina: nauki socjologiczne)

Dr Marta SKOCZYLAS

Temat: *Rola dialogu w umocnieniu trwałości życia małżeńskiego. Studium socjologiczne na przykładzie Domowego Kościoła Diecezji Bielsko-Żywieckiej*
Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka

WYDZIAŁ TEOLOGICZNY

S. dr Agnieszka ZIEMIŃSKA

Temat: *Ekologiczna perspektywa Nowego Testamentu*
Promotor: ks. dr hab. Stanisław Witkowski, prof. UPJPII

PRACE MAGISTERSKIE

WYDZIAŁ FILOZOFICZNY

Mgr Piotr PALECZNY

Temat: *Antropologiczny i etyczny wymiar systemów totalitarnych na podstawie myśli Hannah Arendt i Aleksandra Solżenicyna*
Promotor: dr Amadeusz Pała

WYDZIAŁ HISTORII I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Instytut Historii (kierunek: historia)

Ks. mgr Michał KWIECIEŃ	Temat: <i>Chłuba rodu Radziwiłłów. Droga Jerzego Radziwiłła do infuły i pastorału na tle sytuacji społeczno-politycznej Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVI wieku</i> Promotor: dr hab. Tomasz Graff, prof. UPJPII
Instytut Historii (kierunek: turystyka i zarządzanie dziedzictwem)	
Mgr Katarzyna PRONIEWICZ	Temat: <i>Rozwój turystyki eventowej na terenie Krakowa</i> Promotor: dr hab. Lucyna Rotter, prof. UPJPII
Instytut Historii Sztuki i Kultury (kierunek: historia sztuki)	
Mgr Maria DUDEK	Temat: <i>Wątki ezoteryczne w sztuce polskiej pierwszej połowy XX wieku</i> Promotor: dr Natasza Styrna
WYDZIAŁ NAUK O KOMUNIKACJI (kierunek: dziennikarstwo i komunikacja społeczna)	
Mgr Weronika GÓRAL	Temat: <i>Wizerunek miasta Krakowa w wybranych filmach fabularnych</i> Promotor: dr hab. Katarzyna Drąg, prof. UPJPII
(kierunek: komunikowanie promocyjno-wizerunkowe – reklama, branding, public relations)	
Mgr Faustyna ZALEŚNA	Temat: <i>Media społecznościowe jako narzędzia marketingu politycznego. Analiza kampanii wyborczej prowadzonej w serwisie TikTok przed wyborami parlamentarnymi w Polsce w 2023 r.</i> Promotor: dr Agata Dziekan-Łanucha
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH (kierunek: pedagogika)	
Mgr Dorota NOWAK	Temat: <i>Jakość życia osób z niepełnosprawnością ruchową w perspektywie wsparcia społecznego</i> Promotor: dr Elżbieta Lubińska-Kościółek
(kierunek: nauki o rodzinie)	
Mgr Bernardo IBARRA	Temat: <i>Koncepcja pięknej miłości według św. Jana Pawła II. Odkrywanie sensu trwania w czystości przedmatrzeńskiej</i> Promotor: dr Katarzyna Wojtanowicz
WYDZIAŁ PRAWA KANONICZNEGO	
Mgr Wojciech Jerzy WRONA	Temat: <i>Instytucja konklawe w kontekście papieskiego interregnum: ujęcie historyczno-prawne</i> Promotor: o. dr hab. Przemysław Michowicz, prof. UPJPII
WYDZIAŁ TEOLOGICZNY	
Br. dk. mgr Kacper BORKOWSKI OSPPE	Temat: <i>Elementy kobiecości Maryi w myśli bł. Stefana Kardynała Wyszyńskiego</i> Promotor: o. prof. dr hab. Andrzej Napiórkowski
WYDZIAŁ TEOLOGICZNY SEKCJA W TARNOWIE	
Ks. mgr Jakub TOKARZ	Temat: <i>Krzyż Chrystusa w świetle estetyki teologicznej Hansa Ursa von Balthasara</i> Promotor: ks. prof. dr hab. Janusz Królikowski
PRACE LICENCJACKIE	
WYDZIAŁ FILOZOFICZNY	
Br. lic. Krzysztof KAPUŚCIŃSKI OP	Temat: <i>Eudajmonia a współczesne koncepcje szczęścia</i> Promotor: o. dr Dominik Jarczewski OP
WYDZIAŁ HISTORII I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO Instytut Historii (kierunek: historia)	
Lic. Sebastian SKRZYPCZYK	Temat: <i>Leo Pulcheriae augustae. Korespondencja biskupa Rzymu Leona I i Augusty Aelii Pulcherii w kontekście sporów chrystologicznych pierwszej połowy V wieku</i> Promotor: dr Kamilla Twardowska

(kierunek: archiwistyka, zarządzanie dokumentacją i infobrokerstwo)

Lic. Aleksandra LADORUDZKA	Temat: <i>Wybrane aspekty ochrony i promocji archiwaliów polskich w XX i XXI wieku jako elementów dziedzictwa narodowego</i> Promotor: dr hab. Grzegorz Chajko
----------------------------	---

Instytut Historii Sztuki i Kultury
(kierunek: historia sztuki)

Lic. Izabela BUBNIAK	Temat: <i>Wczesnośredniowieczny rękopis Praedicationes w zbiorach AiBKKK (Ms 140 (43)) – problematyka datowania oraz stylu i ikonografii dekoracji malarskiej</i> Promotor: dr Piotr Pajor
----------------------	---

Instytut Muzyki Kościelnej

Lic. Tomasz SZCZERBA	Temat: <i>Msza „Orbis Factor” przykładem współczesnej kompozycji liturgicznej</i> Promotor: ks. prof. dr hab. Robert Tyrała
----------------------	--

WYDZIAŁ NAUK O KOMUNIKACJI

(kierunek: digital media – kreatywność, analiza, zarządzanie)

Lic. Natalia RADWAŃSKA	Temat: <i>User Experience i User Interface Design w procesie kreacji aplikacji mobilnej Cotraveler – aplikacja do znajdowania kompanów podróży</i> Promotor: dr Aleksandra Urzędowska
------------------------	--

(kierunek: dziennikarstwo i komunikacja społeczna)

Lic. Aleksandra PAWLKOWSKA	Temat: <i>Ewolucja i jakość mediów tradycyjnych w dobie mediów nowoczesnych. Jakość dostarczanych treści na portalach internetowych mediów tradycyjnych oraz ich profili społecznościowych na przykładzie: Rzeczpospolitej, RMF FM oraz TVP Info</i> Promotor: dr Paulina Guzik
----------------------------	--

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

(kierunek: pedagogika)

Lic. Barbara BROŻEK	Temat: <i>Sytuacja życiowa podopiecznych placówki Don Bosco Kazembe Youth Center</i> Promotor: dr hab. Bożena Majerek, prof. UPJPII
---------------------	--

Lic. Klaudia MARKIEWICZ	Temat: <i>Poczucie sensu życia młodzieży (na podstawie badań przeprowadzonych w XXX Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie)</i> Promotor: dr hab. Bożena Majerek, prof. UPJPII
-------------------------	---

(kierunek: praca socjalna)

Lic. Anna BOGUTA	Temat: <i>Uzależnienia od mediów społecznościowych wśród dzieci i młodzieży</i> Promotor: dr Barbara Sordyl-Lipnicka
------------------	---

Wręczono również nagrody „Studenta Roku”.

Tytuł Studenta Roku UPJPII w edycji 2024 r. otrzymali:

- **Daniel Bartosiewicz** – student I roku historii II stopnia na UPJPII – otrzymał nagrodę za aktywną działalność naukową, rozwijanie zainteresowań historycznych oraz nieoceniony wkład w budowanie społeczności akademickiej;
- **Anna Zuzanna Musielak** – studentka III roku kierunku digital media – otrzymała tytuł Studenta Roku za wszechstronne i aktywne działania na rzecz organizacji studenckich, promocję Uniwersytetu Papieskiego oraz równoczesne rozwijanie swoich pasji artystycznych;
- **Katarzyna Paciorek** – studentka dwóch kierunków studiów I stopnia: II roku digital media oraz I roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej na UPJPII – otrzymała wyróżnienie za pełne pasji zaangażowanie w działalność społeczną i akademicką, a także za promowanie postaw prospołecznych i inicjatyw rozwojowych.

Tytuł Honorowego Studenta Roku UPJPII otrzymała:

- **Amelia Kocur** – studentka I roku komunikowania promocyjno-wizerunkowego – otrzymała tytuł za swoją szczególną wrażliwość i otwartość na drugiego człowieka oraz za zaangażowanie w liczne inicjatywy studenckie. ■

W Rzymie zakończyły się pierwsze Dni św. Jana Pawła II

26–29 XI 2024

tekst, zdjęcia: Watykańska Fundacja Jana Pawła II z Kościołem św. Stanisława BM w Rzymie / Michał Kłosowski

Spotkanie z żywym dziedzictwem Świętego Jana Pawła II w Rzymie

W Rzymie zakończyły się pierwsze Dni Świętego Jana Pawła II zorganizowane na uniwersytetach papieskich. Pomysł na organizację wyszedł z serca Kościoła i Hospicjum św. Stanisława Biskupa i Męczennika, którego protektorem jest ks. abp Marek Jędraszewski. Wydarzenie, wzorowane na podobnych obchodach organizowanych w Krakowie, miało na celu przybliżenie rzymskim studentom osoby i nauczania Jana Pawła II, który dla wielu młodych ludzi jest już postacią historyczną.

Tegorocznym tematem przewodnim było hasło *Wiara i rozum w myśli Świętego Jana Pawła II*. Od 26 do 29 listopada br. odbyły się trzy konferencje naukowe na rzymskich uczelniach papieskich: Papieskim Uniwersytecie św. Tomasza z Akwinu (Angelicum), Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim oraz Papieskim Uniwersytecie Świętego Krzyża, a także debata międzypokoleniowa w auli Kościoła i Hospicjum św. Stanisława BM w Rzymie. Całość zakończyła Msza św. przy

grobie św. Jana Pawła II w bazylice watykańskiej oraz gala finałowa na Papieskim Uniwersytecie św. Tomasza z Akwinu (Angelicum), podczas której ogłoszono zwycięzców konkursu na esej dotyczący myśli Papieża Polaka. „Zakończyliśmy pierwszą edycję Dni św. Jana Pawła II w Rzymie, która, jak sądzę, wypadła dobrze. Przez cztery dni uczestniczyliśmy w dyskusjach i wysłuchaliśmy wykładów wybitnych profesorów, ale również usłyszeliśmy wiele mądrych pytań od studentów. To oznacza, że nauczanie, myśli i dzieła Jana Pawła II są kontynuowane” – mówił, podsumowując wydarzenie, ks. prałat Paweł Ptasznik, przewodniczący Watykańskiej Fundacji Jana Pawła II i rektor Kościoła i Hospicjum św. Stanisława BM w Rzymie.

Wzorem był Kraków

Inspiracją do organizacji tej inicjatywy, jak mówi ks. Tomasz Jarosz, administrator Kościoła i Hospicjum św. Stanisława BM w Rzymie, były Dni Jana Pawła II organizowane na krakowskich uniwersytetach, w których uczestniczył jeszcze jako kleryk. „Wydarzenia te miały wymiar naukowy, kulturalny i interdyscyplinarny. To podejście chciałem przenieść do Wiecznego Miasta” – tłumaczy. Zwrócił uwagę na to, że od śmierci św. Jana Pawła II minęło już 19 lat, a dla wielu obecnych studentów jego postać jest często znana jedynie z podręczników historii. Dlatego celem rzymskiego wydarzenia była popularyzacja jego nauczania w sposób akademicki, w ujęciu interdyscyplinarnym, międzykulturowym i międzypokoleniowym.

Pomysł spotkał się z entuzjazmem wielu instytucji. W organizację zaangażowały się m.in. Watykańska Fundacja Jana Pawła II oraz Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. Kluczowe było także wsparcie rzymskich uczelni. Każdy uniwersytet realizował konferencję według własnej wizji, co pozwoliło ukazać złożoność kwestii relacji wiary i rozumu. „To dla nas wielki zaszczyt, że mogliśmy być u początku jakiejś inspiracji, także dlatego, że w Krakowie już po raz dziewiętnasty odbywają się te dni, a teraz odbywają się w Rzymie” – mówi ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Ważnym punktem programu była debata międzypokoleniowa w auli Kościoła i Hospicjum św. Stanisława BM w Rzymie. Uczestniczyli w niej m.in.: prof. Hanna Suchocka, była premier Polski i ambasador Polski przy Stolicy Apostolskiej oraz o. Federico Lombardi SJ, rzecznik papieża Benedykta XVI oraz b. szef Radia Watykańskiego, a także, jako prelegenci, studenci trzech rzymskich uczelni: Maria Rocha (Angelicum), Tony Kimbowa (Gregoriana), Alina-Maria Balaj (Santa Croce). Spotkanie poprowadzili Monika Kapinos i Michał Kłosowski.

Plany na przyszłość

Organizatorzy zapowiadają kolejne edycje Dni Świętego Jana Pawła II, które mają objąć jeszcze szerszy wymiar naukowy i kulturalny. „Cieszę się, że pomysł wyszedł z naszego Kościoła i Hospicjum św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Rzymie, miejsca o szczególnym znaczeniu tak dla św. Jana Pawła II, który jako arcybiskup krakowski był protektorem tego miejsca, jak i dla Polaków w Rzymie oraz przybywających tutaj pielgrzymów. Mam nadzieję, że wydarzenie to stanie się stałym punktem w kalendarzu akademickim Wiecznego Miasta” – podsumowuje ks. Tomasz Jarosz.

Kolejne edycje Dni Świętego Jana Pawła II na rzymskich uniwersytetach mają być również szansą na ożywianie pamięci o Janie Pawle II wśród młodych. „Wierzymy, że będziemy kontynuować Dni św. Jana Pawła II w kolejnych edycjach” – konkluduje ks. Paweł Ptasznik. ■

Biblioteka Główna Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie z najnowocześniejszym systemem bibliotecznym w Połączonych katalogach BN

Biblioteka Główna Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie wdrożyła najnowocześniejszy system Alma i rozpoczęła współkatalogowanie z Biblioteką Narodową – centralną biblioteką państwa. Szeroka współpraca w ramach ogólnokrajowej sieci bibliotecznej, możliwa dzięki realizacji jednolitych zasad katalogowania zbiorów, przynosi korzyści zarówno pracownikom bibliotek, mogącym efektywniej zarządzać zbiorami, jak i czytelnikom, którzy zyskują szerszy, szybszy i bardziej przejrzysty dostęp do informacji.

Zbiory Biblioteki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie liczą około 300 tys. jednostek z zakresu teologii, filozofii, historii Kościoła, historii, prawa, pedagogi-

ki, psychologii, socjologii, politologii, kultury i sztuki oraz literatury. W posiadaniu Biblioteki znajduje się wiele cennych publikacji, które wzbogaciły zbiory w połączonych katalogach, wśród nich: dar z prywatnej biblioteki papieża Jana Pawła II; unikatowy w Polsce zbiór dokumentów z procesów beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych wydawanych przez Dykasterię Spraw Kanonizacyjnych; publikacje z zakresu historii archidiecezji krakowskiej; zbiór kilku tysięcy dysertacji z Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego i Papieskiego Uniwersytetu Laterańskiego; bogaty księgozbiór dotyczący źródeł chrześcijańskich (m.in. kompletna seria *Sources Chrétiennes*).

W rezultacie implementacji systemu w kolejnych bibliotekach (w tym w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie) poszerzeniu uległa strefa wspólnej pracy placówek uczestniczących w projekcie, mająca za główny cel współkatalogowanie w czasie rzeczywistym według jednolitych przepisów katalogowania (wykorzystujących Deskryptory Biblioteki Narodowej). Dzięki wdrożeniu nowego systemu wzbogaciły się zasoby wyszukiwarki katalogi.bn.org.pl, skupiającej obecnie połączone katalogi między innymi: centralnej biblioteki państwa, Biblioteki Jagiellońskiej (wraz z bibliotekami wydziałowymi i instytutowymi Uniwersytetu Jagiellońskiego), bibliotek akademickich, m.in. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Politechniki Wrocławskiej, Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie, Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, bibliotek Uczelni Fahrenheita (w tym Uniwersytetu Gdańskiego), wojewódzkich bibliotek publicznych w Olsztynie, Lublinie, Wrocławiu,

Szczecinie i w Kielcach, a także miejskich w Elblągu, Gdyni i Wrocławiu. Łącznie połączone katalogi współtworzy 148 bibliotek, które wdrożyły zintegrowany system zarządzania zasobami w latach 2022–2024 w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 lub zakupiły go samodzielnie, dołączając do współkatalogowania z Biblioteką Narodową. Zasób Połączonych Katalogów BN liczy obecnie 56 mln jednostek. Trwa podłączanie do systemu kolejnych dużych bibliotek publicznych i akademickich.

Biblioteka Narodowa, jako operator Priorytetu 1. Kierunku Interwencji 1.2. Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek w ramach programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025”, pokrywa koszty utrzymania systemu.

Zachęcamy do odkrywania bogactwa piśmiennictwa polskiego dostępnego w połączonych katalogach pod adresem <https://katalogi.bn.org.pl>. ■

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego w ramach
realizacji Narodowego Programu Rozwoju
Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025

BIBLIOTEKA
NARODOWA

Inauguracja działalności Polskiego Towarzystwa Naukowego – Akademia Sprawiedliwych z udziałem rektora UPJPII

6 VII 2024

tekst, zdjęcia: Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej

Inauguracja działalności Polskiego Towarzystwa Naukowego – Akademia Sprawiedliwych miała miejsce 5 i 6 lipca 2024 r. w ramach Festiwalu Kultury Pamięci „Markowa – Otwarte Drzwi”. W wydarzeniu wzięł udział ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, rektor UPJPII, pełniący funkcję wiceprezesa Zarządu Towarzystwa.

Towarzystwo zostało założone w maju 2023 r. jako obywatelski akt działalności na polu nauki, z misją wspierania kultury pamięci, opartej na dziedzictwie Markowej i Rodziny Ulmów. Jego głównym celem jest prowadzenie badań i działalności edukacyjnej dotyczącej problematyki praw człowieka, etyki społecznej, pedagogiki kultury pamięci oraz historii Holocaustu. Towarzystwo działa również na rzecz dokumentowania dziejów wsi Markowa, w której ma swoją siedzibę, stanowiąc swoisty pomnik poświęcony Sprawiedliwym z Markowej, którzy pomagali Żydom podczas II wojny światowej. Powstanie Towarzystwa jest efektem współpracy między Muzeum Polaków Ratujących Żydów a Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, trwającej od 2022 r. Towarzystwo nawiązuje do dziewiętnastowiecznych inicjatyw społecznych na rzecz nauki, tożsamości narodowej i muzealnictwa, pragnąc kontynuować tradycję towarzystw obywatelskich i współpracując z markowskimi

muzeami. Tym samym odwołuje się do dorobku takich instytucji, jak Polska Akademia Umiejętności czy Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk.

Rektor UPJPII ks. prof. Robert Tyrała podczas inauguracyjnego spotkania wyraził wielką radość związaną z zaangażowaniem się Uniwersytetu Papieskiego w działania Polskiego Towarzystwa Naukowego – Akademia Sprawiedliwych i nadzieję, że te wspólne inicjatywy będą jeszcze intensywniej prowadzone i rozwijane.

Rektor zapytany o korzyści i możliwości rozwoju, jakie może przynieść Uniwersytetowi Papieskiemu oraz nauce akademickiej powołanie Polskiego Towarzystwa Naukowego – Akademia Sprawiedliwych, powiedział: „Dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie powołanie Polskiego Towarzystwa Naukowego – Akademia Sprawiedliwych, które jest rezultatem współpracy pomiędzy Muzeum Polaków Ratujących Żydów w Markowej a właśnie Uniwersytetem Papieskim, to na pewno duża szansa na rozwój naszej uczelni, pozyskanie nowych obszarów do działań, ale i do badań. Tematyka związana z prawami człowieka, etyką społeczną, pedagogiką pamięci oraz historią Holocaustu, która tak bardzo zajmuje Akademię Sprawiedliwych, otwiera możliwości

na rozwój interdyscyplinarnych projektów naukowych, w co będą chciał angażować naszych pracowników naukowych.

Takie inicjatywy są świadectwem zaangażowania uczelni w ważne kwestie społeczne i historyczne. Jest to też niezwykle istotne otwarcie na dialog. Patron naszej Uczelni Jan Paweł II nazywany był człowiekiem dialogu. Dla niego bardzo ważna była relacja do drugiego człowieka. On o tym nie tylko pisał i mówił, ale nade wszystko realizował to w codziennym życiu. Jego odniesienie do duchownych i świeckich, bez względu na narodowość, pochodzenie czy wyznanie było wręcz modelowe, zawsze nacechowane szacunkiem do drugiego człowieka. Takiego dialogu poszukujemy wspólnie, dialogu, w którym strony słuchają się nawzajem, starają się poznać i zrozumieć. Tylko wtedy taki dialog może być owocny.

Powstanie Pracowni Naukowej – Akademia Sprawiedliwych jako części Ekspozycji Stałej Muzeum Polaków Ratujących Żydów stworzy nowe możliwości dydaktyczne i szkoleniowe. Studenci i pracownicy naukowcy będą mogli korzystać z nowoczesnej infrastruktury badawczej oraz uczestniczyć w programach edukacyjnych organizowanych w Markowej. Współpraca z Muzeum Polaków Ratujących Żydów umożliwi tworzenie wspólnych projektów, wystaw i programów edukacyjnych, co może prowadzić do wzbogacenia oferty edukacyjnej uczelni.

Ponadto Polskie Towarzystwo Naukowe – Akademia Sprawiedliwych, nawiązując do tradycji dziewiętnastowiecznych towarzystw naukowych, może stać się platformą do nawiązywania kontaktów z zagranicznymi instytucjami naukowymi i kulturalnymi, co w perspektywie może prowadzić do realizacji międzynarodowych projektów badaw-

czych. Myślimy więc szeroko, z wielką radością, że jesteśmy w to dzieło zaangażowani i z nadzieją na wspaniałe owoce naszych wspólnych naukowo-edukacyjnych działań”.

Oficjalne rozpoczęcie działalności Towarzystwa uświetnił wykład inauguracyjny zatytułowany *Pod jednym niebem – Polacy i Żydzi przed zagładą*, wygłoszony przez prof. dr. hab. Tomasza Gąsowskiego, przewodniczącego Akademii. Podczas inauguracji działalności Towarzystwa odbył się spektakl *Oratorium Pieśń nad Pieśniami* prezentowany podczas „Nocy w Muzeum Ulmów”. Utwór oparty na interpretacji literackiej Romana Brandstaettera został stworzony przez Roberta Pożarskiego i doskonale oddaje przesłanie ideowe Akademii Sprawiedliwych.

Akademia Sprawiedliwych czerpie swoje zaplecze i tradycje naukowe również z działań Fundacji Pro Publico Bono oraz Akademii Oświęcimskiej. Pierwsze spotkanie pod patronatem Akademii zbiegło się z obchodami „Narodowego Dnia Pamięci Polaków Ratujących Żydów pod okupacją niemiecką” w 2022 r. Akademia kontynuuje swoją działalność, organizując konferencje, wykłady i debaty oraz zacieśniając współpracę z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Towarzystwo zostało oficjalnie powołane w połowie 2023 r. Jego działalność opiera się na trzech filarach: założeniach Karty Solidarności, dziedzictwie Polskiej Akademii Umiejętności oraz ofercie życia Rodziny Ulmów. Akademia Sprawiedliwych wspiera badania naukowe, analizując realia niemieckiej okupacji i promując wartości związane z prawami człowieka. Towarzystwo ma na celu podejmowanie dyskusji naukowych i publicznych dotyczących tych zagadnień. ■

Olimpiada Wiedzy o Mediach - edycja XI

Eliminacje okręgowe XI Olimpiady Wiedzy o Mediach

tekst: Anna Miśkiewicz

Trzynastego grudnia 2024 r. na Wydziale Nauk o Komunikacji Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przeprowadzono eliminacje okręgowe XI Olimpiady Wiedzy o Mediach. Wzięło w nich udział 36 uczniów szkół ponadpodstawowych z województwa małopolskiego. Młodzież rozwiązywała test o charakterze interdyscyplinarnym.

Do etapu finałowego zakwalifikowano 10 uczestników:

Oliwia Gaura (Zespół Szkół nr 1 im. Józefa Piłsudskiego w Limanowej).

Krzysztof Hemperek (Zespół Szkół nr 4 w Nowym Sączu).

Zuzanna Roś (IV Liceum Ogólnokształcące im. K.K. Baczyńskiego w Olkuszu).

Jakub Silezin (I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Myślenicach).

Julia Piwowarczyk (I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Myślenicach).

Emilia Marek (Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Wadowicach).

Barbara Citak (Zespół Szkół Ekonomicznych w Nowym Sączu).

Michał Piszczek (Zespół Szkół nr 4 w Nowym Sączu).

Martyna Winikajtyś (Zespół Szkół Ekonomicznych w Nowym Sączu).

Filip Szubryt (Zespół Szkół nr 4 w Nowym Sączu).

Finał odbędzie się w dniach 21–22 marca 2025 r. na Wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Po zakończeniu części testowej uczestnicy zmagani konkursowych uczestniczyli w zajęciach prowadzonych przez dr Żanetę Wełnę oraz warsztatach radiowych i VR prowadzonych przez naszych studentów: Zuzannę Musielak i Kacpra Odrzywołka. Eliminacje zostały zorganizowane i przeprowadzone przez zespół Wydziału Nauk o Komunikacji w składzie: dr Marta Cerkaska, dr Urszula Dyrzcz, dr Anna Miśkiewicz, dr Kamila Rączy, dr Barbara Sitko, dr Joanna Urbaś, mgr Katarzyna Radwańska. ■

Młodzi w mediach – edukacja przez doświadczenie

tekst, zdjęcia: dr Aleksandra Mirek-Rogowska

Wydział Nauk o Komunikacji Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie stał się miejscem intensywnej edukacji medialnej dla uczniów szkół średnich z Małopolski. W ramach cyklu warsztatów edukacyjnych młodzież z krakowskich i podkrakowskich liceów miała okazję poznać realia pracy dziennikarskiej, zmierzyć się z zadaniami typowymi dla mediów elektronicznych oraz zdobyć doświadczenie w tworzeniu własnych form przekazu. Praktyczne zajęcia prowadzone przez pracowników i studentów uczelni i ekspertów-praktyków stanowiły połączenie nauki, zabawy oraz refleksji nad współczesnym światem mediów. Dodatkowo uczestnicy mieli okazję doświadczyć, jak wygląda codzienność pracy w mediach – od tworzenia treści po ich emisję.

Zajęcia obejmowały praktyczne moduły z zakresu dziennikarstwa radiowego, telewizyjnego oraz komunikacji cyfrowej. Uczniowie uczyli się pracy z mikrofonem, kamerą, tworzyli krótkie audycje oraz próbowali swoich sił przed obiektywem. Warsztaty prowadzone były przez pracowników dydaktycznych, studentów oraz praktyków związanych z mediami, którzy dzielili się swoim doświadczeniem, ale też wspierali uczniów w rozwijaniu ich naturalnych predyspozycji. Szczególny nacisk położono na rozwijanie umiejętności miękkich: autoprezentacji, emisji głosu, świadomego budowania wizerunku oraz pracy w zespole.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia wykorzystujące technologię VR, która otworzyła przed uczniami nowe możliwości interakcji z przekazem medialnym. Dzięki tym ćwiczeniom uczestnicy mogli zastanowić się nad potencjałem wirtualnej rzeczywistości w kontekście edukacji, sportu i mediów informacyjnych. Warsztaty miały nie tylko wymiar praktyczny, ale również edukacyjny i refleksyjny. Poruszano zagadnienia związane z krytycznym odbiorem mediów, etyką dziennikarską, odpowiedzialnością za słowo i manipulacją informacyjną. Uczniowie rozmawiali o tym, jak odróżniać fakty od opinii, weryfikować źródła i świadomie poruszać się w świecie przepelnionym przekazami medialnymi.

Dzięki temu projektowi młodzież mogła spojrzeć na media nie tylko jako odbiorcy, lecz również jako twórcy – zrozumieć, jak wiele pracy i kompetencji wymaga przygotowanie rzetelnej informacji oraz jak istotna jest rola komunikacji w życiu społecznym. Zajęcia pomogły uczniom odkryć własne talenty i nabrać pewności siebie.

Inicjatywa Wydziału Nauk o Komunikacji wpisuje się w misję uniwersytetu jako instytucji otwartej na otoczenie społeczne i wspierającej edukację pozaformalną. Warsztaty pokazały, że dzięki współpracy uczelni z lokalnymi szkołami można skutecznie rozwijać u młodzieży kompetencje kluczowe w XXI w.: medialne, cyfrowe i interpersonalne. To praktyczna lekcja komunikacji – nie tylko przez mikrofon i obiektyw, ale przede wszystkim – z drugim człowiekiem.

XIX Dni Muzyki Kościelnej w Archidiecezji Krakowskiej

tekst: dr hab. Filip Presseisen
zdjęcia: Marek Pawełek

W dniach 16–30 listopada 2024 r. odbyły się XIX Dni Muzyki Kościelnej w Archidiecezji Krakowskiej. Wydarzenie organizowane przez Archidiecezjalną Komisję Muzyki Kościelnej w Krakowie, Instytut Muzyki Kościelnej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz Archidiecezjalną Szkołę Muzyczną I i II stopnia im. ks. Kardynała Franciszka Macharskiego zostało objęte patro-

natem honorowym abp. Marka Jędraszewskiego, metropolity krakowskiego oraz rektora UPJPII, ks. prof. dr. hab. Roberta Tyrałę.

W organizację wydarzenia czynnie zaangażowani byli pracownicy oraz studenci Instytutu Muzyki Kościelnej (Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII).

18 listopada w Kościele rektoralnym pw. Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Starym Mieście z udziałem scholi gregoriańskiej *Sancti Joanni Pauli II* IMK (pod dyrekcją dr hab. Susi Ferfoglii, prof. UPJPII) sprawowano Mszę św. ku czci św. Cecylii w języku łacińskim.

19 listopada w kościele pw. Miłosierdzia Bożego w Krakowie-Nowym Prokocimiu miał miejsce koncert organowo-chorałowy studentów i wykładowców IMK. Studenci (Tomasz Dmytrzak, Kornel Drzazga, Tomasz Filipek, Sylwester Kita, Michał Laskowski, Tomasz Szczerba, Miriam Wójciak) wraz z wykładowcami (dr Marek Pawełek, dr hab. Filip Presseisen, mgr Dawid Rzepka, dr hab. Witold Zalewski, prof. UPJPII) oraz scholą gregoriańską (pod dyrekcją S. Ferfoglii) dokonali polskiego prawykonania *Mszy organowej (Messe pour les Paroisses z 1690 r.)* autorstwa François Couperina (1668–1733) w praktyce *alternatim* z użyciem *Missa IV in festis prima classis (Graduale 1683)* Guillaume-Gabriela Niversa (1632–1714).

20 listopada w kościele garnizonowym pw. św. Agnieszki w Krakowie uniwersytecki chór „Psalmodia” wspólnie z Chórem Sióstr Prezentek w Krakowie wykonał koncert złożony z różnorodnego repertuaru (dyrygował prof. dr hab. Włodzimierz Siedlik, przy organach dr M. Pawełek).

24 i 27 listopada profesorowie IMK: W. Zalewski oraz F. Presseisen zagrali recitale organowe – w kościele pw. św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Skawinie (W. Zalewski: utwory D. Buxtehudego, J.S. Bacha, F. Mendelssohna-Bartholdy’ego, M. Surzyńskiego oraz L. Vierna) oraz w kościele pw. św. Jana Kantego w Krakowie-Bronowicach (F. Presseisen: utwory J.U. Steigledera, G. Binchois, J.L. Krebsa, J.S. Bacha, C. Francka, Ch.M. Widora, M. Duruflé’a, J. Brahmsa, M. Regera).

26 listopada odbyło się spotkanie autorskie *The Engler Organ in Wrocław* połączone z promocją książki oraz płyty CD autorstwa pracownika IMK (F. Presseisena), wydanych przez wytwórnię Ars Sonora dotyczących rekonstrukcji organów Englera w bazylice pw. św. Elżbiety we Wrocławiu. ■

Prof. Susi Ferfoglja z IMK UPJPII z wykładem i kursem muzyki św. Hildegardy z Bingen na XLV Semana de Estudios Gregorianos w Hiszpanii

26–31 VIII 2024

zdjęcia: organizator – Corso Valle los Caídos

Prof. Susi Ferfoglja wzięła udział w XLV Tygodniu Studiów Gregoriańskich, podczas których wygłosiła konferencję na temat życia i twórczości muzycznej św. Hildegardy z Bingen oraz poprowadziła tygodniowe warsztaty śpiewu gregoriańskiego. Konferencja i warsztaty były częścią XLV edycji Tygodnia Studiów Gregoriańskich, który organizuje Hospedería de la Santa Cruz del Valle de los Caídos (opactwo benedyktynów w Dolinie Poległych) i Latynoskie Stowarzyszenie Studiów Chorału Gregoriańskiego.

Dr hab. Susi Ferfoglja, prof. UPJPII, gregorianistka, organistka, profesor w Katedrze Muzyki Kościelnej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, kierownik kierunku muzyka kościelna na UPJPII. Jest absolwentką Akademii Muzycznej w Krakowie (organy) oraz Akademii Ignatianum w Krakowie (pedagogika i filozofia), posiada doktorat z filozofii kultury Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz kwalifikacje Akademii Muzycznej w Krakowie na wydziale instrumentalnym (organy i chorał gregoriański). W 2019 r. ukończyła specjalizację z semiologii i paleografii gregoriańskiej w Conservatorio della Svizzera Italiana w Lugano.

Jako pedagog od roku 2005 pracuje w Archidiecezjalnej Szkole Muzycznej im. ks. kard. F. Macharskiego w Krakowie oraz w Instytucie Muzyki Kościelnej Uniwersytetu Papies-

kiego Jana Pawła II w Krakowie, wcześniej w Międzyuczelnianym Instytucie Muzyki Kościelnej UPJPII, prowadząc m.in. zajęcia z historii i praktyki chorału gregoriańskiego. Oprócz działalności koncertowej Susi Ferfoglja uczestniczy w inicjatywach popularyzujących chorał gregoriański, także w kontekście liturgii.

Susi Ferfoglja jest założycielką i dyrektorką (od 2016 r.) Studium Podyplomowego Monodii Liturgicznej na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Jest kierownikiem artystycznym uniwersyteckiej scholii „Schola Gregoriana Sancti Iohannis Pauli II” i dyrektorem żeńskiej scholi gregoriańskiej „Monodia Caelestis”.

Od roku 2007 prowadzi założony przez siebie żeński zespół wokalny „Flores Rosarum”, który swoje zainteresowania koncentruje wokół religijnej muzyki europejskiej od XIII do XVI w., ze szczególnym uwzględnieniem śpiewów zawartych w polskich rękopisach liturgiczno-muzycznych, zajmuje się również utworami autorstwa średniowiecznej mistyczki św. Hildegardy z Bingen. „Flores Rosarum” współpracuje z takimi zespołami jak „Peregrina” (Bazylea), z którym kilkakrotnie wykonał najstarszy dramat liturgiczny autorstwa św. Hildegardy z Bingen *Ordo Virtutum*. ■

„Ku czci świętych”. Węgierskie tournée Chóru UPJPII „Psalmodia”

25–28 X 2024

tekst: Anna Kaczka-Marcisz, chór „Psalmodia” UPJPII
zdjęcia: Anna Kaczka-Marcisz, Marek Pawełek

W dniach 25–28 października 2024 r. chór „Psalmodia” Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie wyruszył na wyjątkowe tournée po Węgrzech. Seria koncertów, zatytułowana „Ku czci świętych”, odbyła się w historycznie znaczących miejscach: opactwie benedyktyńskim w Tihany nad Balatonem, jednym z najstarszych węgierskich klasztorów o XI-wiecznych korzeniach; katedrze św. Michała w Veszprém, będącej główną świątynią rzymskokatolickiej archidiecezji veszprémskiej; kościele Matki Bożej Szkaplerznej w Érd oraz kościele Wniebowzięcia NMP w Budapeszcie, przechowującym relikwie św. Kingi i św. Jadwigi.

Koncerty zgromadziły wspaniałą publiczność, w tym przedstawiciele ambasady, Polonię mieszkającą na Węgrzech, wiernych z lokalnych parafii oraz miłośników muzyki sakralnej. Do udziału zaproszono również studentów i przedstawicieli partnerskiego Pázmány Péter Catholic University w Budapeszcie oraz młodzież i nauczycieli z zaprzyjaźnionej szkoły Padányi Katolikus Iskola. Chór „Psalmodia” wykonał repertuar złożony z polskich utworów sakralnych dedykowanych św. Jadwidze i św. Kindze, wpisując się w obchody ich rocznic: 650-lecia urodzin św. Jadwigi i 790-lecia św. Kingi.

W programie znalazły się kompozycje takich mistrzów, jak: Stanisław Moniuszko, Romuald Twardowski, Józef Świder, Juliusz Łuciuk i Henryk Mikołaj Górecki. Szczególną

uwagę przyciągnęły nowe utwory napisane na tę okazję: *Złożyłaś insygnia królewskiej godności (Pieśń o św. Jadwidze)* autorstwa Joanny Furgał, absolwentki Instytutu Muzyki Kościelnej UPJPII, oraz *Jaka piękna jesteś Kingo*, skomponowana przez dr. Marka Pawełka, który akompaniował chórowi na organach. Wyjątkową atmosferę wzbogaciła również kompozycja *Światy Boże* autorstwa dyrygentki chóru, Olgi Bodnar.

Dyrygenci chóru „Psalmodia”: prof. Włodzimierz Siedlik, Olga Bodnar i Karolina Grodecka. Akompaniator: dr Marek Pawełek.

Tournée odbyło się pod honorowym patronatem Jego Magnificencji ks. prof. Roberta Tyrały, rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, oraz dr. Tibora Gerencséra, Konsula Generalnego Węgier w Krakowie.

Tournée chóru „Psalmodia” spotkało się z ciepłym przyjęciem i wzruszającymi reakcjami publiczności, która doceniła wyjątkową jakość artystyczną oraz duchową głębię muzyki. Wśród obecnych byli przedstawiciele Polonii oraz instytucje związane z polsko-węgierską współpracą kulturalną. Wkrótce na łamach kwartalnika Polonii węgierskiej „Głos Polonii” ukaże się artykuł podsumowujący tę artystyczną podróż, świadczący o tym, że kultura i muzyka sakralna mogą łączyć narody i budować mosty przyjaźni.

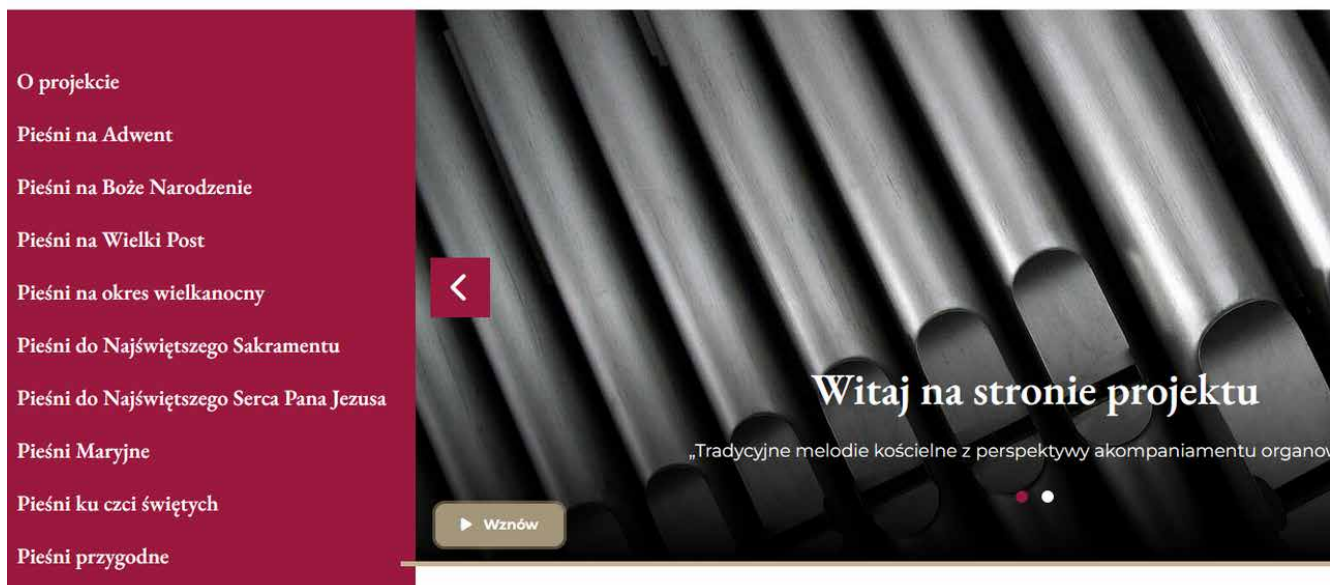
Słowo od chóru „Psalmodia”

Lista podziękowań jest długa, lecz w pierwszej kolejności pragniemy wyrazić głęboki szacunek i wdzięczność tym, bez których to tournée nie mogłoby się odbyć. Szczególne wyrazy uznania kierujemy do Władz oraz Pracowników naszej Alma Mater – Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – oraz Konsulatu Generalnego Węgier w Krakowie za ich nieocenione wsparcie.

Jesteśmy wdzięczni naszym Węgierskim Przyjaciółom i Organizatorom, którzy przyjęli nas z wyjątkową gościnnością i serdecznością. Dziękujemy każdemu uczestnikowi koncertów za każde słowo uznania, aplauz i chwile wzruszenia, które towarzyszyły nam podczas występów, tworząc niezapomniane momenty i wzmacniając więzi polsko-węgierskiej przyjaźni. Ta trasa koncertowa była, jest i pozostanie dla nas przeżyciem o wyjątkowym znaczeniu! Dziękujemy.

Chór „Psalmodia” UPJPII ■

Tradycyjne pieśni kościelne w mistrzowskim wykonaniu organowym już w otwartym dostępie!

tekst, zdjęcia: Marta Mastyło

„Tradycyjne melodie kościelne z perspektywy akompaniamentu organowego” – pod takim hasłem kryła się dwuletnia praca nad zapisami nutowymi, tekstami, a nade wszystko organowymi nagraniami 100 pieśni kościelnych. Jedne z nich są doskonale znane wiernym, gdyż do dziś tradycyjnie wykonuje się je podczas liturgii w kościołach, ale też lwia ich część, a nie mniej piękna, została właśnie, dzięki projektowi realizowanemu na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, na nowo odkryta. Wyboru pieśni przypisanych poszczególnym okresom liturgicznym i ich mistrzowskiego wykonania dokonał pracownik naukowy Instytutu Muzyki Kościelnej na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII w Krakowie dr hab. Witold Zalewski, prof. UPJPII, pełniący od roku 1995 funkcję pierwszego organisty katedry wawelskiej.

Witold Zalewski podkreśla, że projekt, którego realizacja właśnie się zakończyła, ma na celu nie tylko zachowanie dziedzictwa, ale również edukację i inspirację. „Stworzenie bazy nagrań towarzyszeń organowych, inaczej akompaniamentów organowych (uzupełnionych planszami z tekstem), jest dla mnie spełnieniem zawodowego marzenia, ponieważ do tej pory moje opracowania ukazywały się jedynie w harmonicznie uproszczonej wersji nutowej. Dzisiejsza odsłona akompaniamentu do 100 pieśni ujętych w tym projekcie

ukazuje głębię możliwości harmoniczných, w odniesieniu do czasu powstania melodii pieśni i ich charakteru”.

Nagrań dokonano w krakowskich kościołach: pw. św. Krzyża, św. Agnieszki, w Sanktuarium św. Jana Pawła II, w kościele pw. Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Skawinie oraz w kościele pw. św. Jana Chrzyciela i św. Augustyna na Salwatorze w Krakowie. Opracowane i nagrane pieśni były stopniowo udostępniane na stronie internetowej projektu oraz na kanale YouTube. Projekt obejmował także tworzenie materiałów dydaktycznych, w tym artykułów naukowych i zapisów nutowych wybranych pieśni.

Zaangażowani w projekt byli także: ks. Grzegorz Lenart, również pracownik Instytutu Muzyki Kościelnej UPJPII, a zarazem przewodniczący Komisji ds. Muzyki Kościelnej Kurii Metropolitalnej w Krakowie, oraz ks. dr Karol Litawa z Katedry Historii Liturgii i Muzyki UPJPII, którzy są autorami opracowań naukowych dostępnych na wyżej wymienionej stronie internetowej.

„My z ks. Karolem Litawą pisaliśmy artykuły, w których skupiliśmy się na teologii w tychże pieśniach i próbowaliśmy dokonać jakiejś syntezy pomiędzy nimi, próbowaliśmy wydobyć tematykę, która być może nie jest tak oczywista, a która wypływa z treści tych pieśni, ich kolejnych zwrotek – mówi ks. Grzegorz Lenart – bo tak się składa, że najczę-

ciej przyswajamy pierwsze dwie, maksimum trzy zwrotki, a czasami coś głębszego i bardziej odkrywczego znajduje się w tych kolejnych, których często w ogóle nie znamy. Na szczęście organiści mają taką możliwość, by wybiórczo korzystać z tych kolejnych zwrotek, byleby to odpowiadało liturgii danego dnia.

Dla mnie udział tym projekcie był bardzo ciekawym doświadczeniem. Mogłem pochylić się nad tymi pieśniami i wejść w głębię, teologię i duchowość tych pieśni. Do mnie w kwestii opisowej należały pieśni adwentowe, na Wielki Post, do Najświętszego Serca Pana Jezusa i pieśni ku czci świętych. I właśnie olbrzymia ilość pieśni ku czci świętych i ich tematyka najbardziej mnie zaskoczyły i najtrudniej było mi z takim tematem się zmierzyć, ale wydaje mi się, że po sięgnięciu w głębię tych tekstów udało się te pieśni jakoś połączyć, wydobyć ich charakter i tematykę dominującą w nich i artykuł na ich temat powstał.

Praca nad tym projektem była też wspaniałym wewnętrznym przeżyciem i nie ukrywam, że niektóre z pieśni tak zapadły mi w serce, że skopiowałem sobie i dołączyłem do swojego brewiarza, bo jest w nich głębia i sens teologiczny, a wcześniej tego nie odkryłem nawet jako organista, nie docierałem po prostu do tych dalszych zwrotek. Mam nadzieję, że te artykuły, które napisaliśmy z ks. Karolem Litawą, przyczynią się do tego, że ktoś może odkryje dla siebie w tych pieśniach coś głębszego i nie zadowoli się jedynie tym, że zagra jak zawsze, a ludzie dobrze znane sobie teksty

wyśpiewają i tyle. Ufam, że znajdą się tacy, którzy odkryją w tym głębię i docenią prawdziwą wartość tych pieśni, którą staraliśmy się poprzez nagrania, ale także poprzez nasze artykuły odkryć i przekazać”.

Melodie polskich pieśni kościelnych zostały skatalogowane i udostępnione na stronie internetowej: <https://akompaniament.upjp2.edu.pl/>

Są ułożone zgodnie z okresami liturgicznymi, do których są przypisane. Mamy więc pieśni na Adwent, Boże Narodzenie, Wielki Post, okres wielkanocny, są pieśni do Najświętszego Sakramentu, do Najświętszego Serca Pana Jezusa, pieśni maryjne, ku czci świętych i pieśni przygodne.

Realizatorem nagrań był dr Marek Pawełek z Instytutu Muzyki Kościelnej UPJPII, autorem opracowania graficznego do projektu Łukasz Rzepka, kierownik Biura Promocji UPJPII.

W dniu oficjalnego zakończenia projektu, 7 listopada 2024 r., prof. Witold Zalewski i realizujący z nim projekt ks. Grzegorz Lenart oraz dr Marek Pawełek spotkali się ze studentami w siedzibie Instytutu Muzyki Kościelnej UPJPII przy ul. Prostej 35, gdzie projekt został zaprezentowany słowem i dźwiękiem. Studenci - przyszli organiści - mogli nie tylko zapoznać się z jego efektami, ale od razu pod okiem swoich profesorów, zasiadłszy przy uniwersyteckich organach, przekonać się, jakie wartości prezentowany materiał niesie z sobą i jakie daje możliwości jego otwarty dostęp.

Szanowni Państwo,

na progu nowego roku liturgicznego z ogromną radością zapraszam Państwa do odwiedzenia naszej strony internetowej, gdzie oprócz bazy muzycznej (dostępnej przez kanał YouTube) znajdują Państwo m.in. fachowe teksty, które wzbogacają wartość i wymowę tego przedsięwzięcia o walory naukowe.

Chciałbym w tym miejscu podziękować całemu zespołowi, który przyczynił się do realizacji tego przedsięwzięcia. W imieniu swoim, wspomnianego już zespołu oraz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie jeszcze raz serdecznie zapraszam.

dr hab. Witold Zalewski, prof. UPJPII, kierownik projektu

Projekt dofinansowano ze środków budżetu państwa, z programu Ministra Edukacji i Nauki
Społeczna Odpowiedzialność Nauki. ■

Wspólnoty uczące się w globalnym świecie – Międzynarodowy Kongres Jakości Kształcenia, Katowice 2024

tekst, zdjęcia: Biuro Współpracy Międzynarodowej UPJPII

W dniach 23–25 października 2024 r. Katowice gościły uczestników Międzynarodowego Kongresu Jakości Kształcenia – spotkania, które przyciągnęło przedstawicieli uczelni, ekspertów i praktyków z całego świata. Biuro Współpracy Międzynarodowej wzięło udział w drugim dniu wydarzenia, poświęconym *Wspólnotom uczącym się w kontekście umiędzynarodowienia i innych wyzwań edukacyjnych*. Towarzyszył im prorektor ds. umiędzynarodowienia ks. dr hab. Andrzej Kielian, który dzień wcześniej uczestniczył w sesjach poświęconych innowacjom dydaktycznym na międzynarodowym kampusie. W Kongresie udział również wzięli przedstawiciele Działu Nauczania.

Oficjalna inauguracja Kongresu była pełna inspiracji – podczas otwierającego panelu *Różne perspektywy mobilności studenckiej i pracowniczej* eksperci, m.in. prof. Larry Jackson (Columbia University, USA) oraz dr Emre Erol (Sabanci University, Turcja), dzielili się sprawdzonymi rozwiązaniami na rzecz mobilności akademickiej. W trakcie dyskusji przedstawiono najlepsze programy wymiany studenckiej i kadrowej, które wspierają integrację i rozwój uczelni na poziomie międzynarodowym. Całość prowadziła mgr

Aleksandra Lewandowska, reprezentantka Krajowej Rady Doktorantów, która z pasją moderowała rozmowy o najnowszych trendach i narzędziach wspierających globalne środowisko akademickie.

W pierwszym dniu odbył się także panel *Umiędzynarodowienie a dydaktyka i jakość kształcenia z perspektywy samorządu studenckiego*, który wzbudził duże zainteresowanie wśród uczestników. W trakcie spotkania wyjaśniono różnice między umiędzynarodowieniem a internacjonalizacją i pokazano, jak te procesy wpływają na jakość kształcenia. Omówiono też kluczowe założenia deklaracji bolońskiej i sorbońskiej oraz wyjaśniono, w jaki sposób europejskie ramy kwalifikacji wspierają harmonizację systemów edukacyjnych. Wskazano także rolę organizacji takich jak European Students Union (ESU) w promowaniu współpracy na poziomie europejskim.

Udział BWM w Kongresie zakończyła wizyta w Muzeum Śląskim – dodatkowa atrakcja, stanowiąca doskonałą okazję do relaksu oraz integracji po intensywnych dniach pełnych inspirujących dyskusji. ■

Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej

Rozmowa z ks. dr. hab. Romanem Bogaczem, prof. UPJPII o Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Biblijnej, s. Rut Koczargą, sercanką, katechetką w I Liceum Ogólnokształcącym im. B. Nowodworskiego w Krakowie i Janem Tokarzem, uczniem I LO w Krakowie – od kilku lat biorącym udział w konkursach wiedzy biblijnej.

Marta Mastyło: Przybliżmy może nieco temat Konkursu Wiedzy Biblijnej. Zanim odbędzie się finał w Niepokalanowie, uczestnicy przechodzą przez kolejne etapy. Ksiądz co roku prowadzi warsztaty w Częstochowie, w których bierze udział liczne grono młodzieży. Czy na podstawie swoich obserwacji uważa Ksiądz, że Biblia rzeczywiście cieszy się tak dużym zainteresowaniem wśród młodych ludzi?

Ks. prof. dr hab. Roman Bogacz: Dla młodych ludzi, z którymi mam styczność, Biblia jest niezwykle frapującym tematem – są nią naprawdę mocno zainteresowani. Oni po prostu nią żyją. Czytają ją codziennie i nieustannie wracają do wybranych fragmentów przez cały rok. Dzięki temu znają niemal na pamięć całe księgi – z przypisami, objaśnieniami, ze wszystkim.

Jeśli chodzi o warsztaty, o które Pani pyta – prowadziłem je w Częstochowie dla laureatów etapu diecezjalnego Konkursu Wiedzy Biblijnej, czyli dla tych, którzy zakwalifikowali się do etapu ogólnopolskiego. Zostałem poproszony, by pomóc im w przygotowaniach. Postanowiłem, że nie będą to kolejne wykłady z elementami ćwiczeń, ale prawdziwe warsztaty, w których młodzież będzie mogła praktycznie wykorzystać już zdobytą wiedzę.

Przygotowaliśmy kilka tematów. Warsztaty miały formę Trybunału – cała, około 60-osobowa grupa, wcielała się w sąd. Podzieliliśmy uczestników na cztery zespoły, z których każdy zajmował się innym zagadnieniem. W każdej grupie byli młodzi pełniący role sędziego, prokuratora, obrońców, oskarżycieli i ławników.

Na przykład pierwsza grupa miała za zadanie osądzić apostołów Piotra i Jana, którzy dokonali cudu uzdrowienia człowieka chromego od urodzenia przy Bramie Pięknej. Druga grupa rozważała sprawę św. Pawła (Szawła) – chodziło o kontrowersje związane z jego pierwszą podróżą misyjną i kwestię: czy poganie, którzy chcą przyjąć chrześcijaństwo, muszą najpierw przejść przez judaizm (czyli obrzezanie), czy mogą być ochrzczeni bezpośrednio. Pozostałe grupy pracowały nad tematami również zaczerpniętymi z Dziejów Apostolskich. Młodzież wykazała się ogromnym zaangażowaniem – naprawdę wczuła się w atmosferę, świetnie odegrała swoje role i w pełni wykorzystała posiadaną wiedzę.

Co to zmieniło? Przede wszystkim uczestnicy – choć wcześniej się nie znali – zaczęli ze sobą rozmawiać, współpracować, poznawać się nawzajem. Gdy później spotkali się w finale konkursu, panowała już zupełnie inna atmosfera – bardziej koleżeńska, wspólnotowa. Ten konkurs nie stawia na rywalizację, indywidualizm czy zdobycie miejsca za wszelką cenę. Tu akcent położony jest na wspólnotę, budowanie relacji i formację duchową.

Uczestnicy mają także możliwość wzięcia udziału w wielu wspólnych wydarzeniach, które ich jednoczą. Oprócz samego finału w Niepokalanowie jest wspólna Msza Święta, adoracja Najświętszego Sakramentu, zwiedzanie całego „Miasteczka Niepokalanej”. Tym razem młodzież miała także okazję obejrzeć film *Powołany 2*, spotkać się z reżyserem, zadać mu pytania i poznać kulisy powstawania filmu.

Myślę, że całe spotkanie – dwudniowe warsztaty w maju w Częstochowie i finał w czerwcu w Niepokalanowie – było dla tych młodych ludzi naprawdę piękną formacją.

Odnosi się wrażenie, że Księdza Profesora ta młodzież jakoś uskrzydla. Chętnie i z widoczną radością Ksiądz jeździ i do Częstochowy, i do Niepokalanowa na finał konkursu, mam rację?

Bardzo kocham młodzież i myślę, że potrafię z nią nawiązać dobry kontakt, znaleźć wspólny język. Dzięki temu rodzą się różne znajomości i jest nadzieja, że niektórzy z tych licealistów zdecydują się w przyszłości zostać naszymi studentami. Zresztą mam już kilka takich przykładów – osoby, które wzięły udział w konkursach, a później, po rozmowach, zostały przekonane, że warto rozważyć studia właśnie u nas.

I na tym bardzo mi zależało – żeby pokazać młodym ludziom, że nasza uczelnia jest dla nich, że warto studiować teologię, że warto poznawać Pana Boga. Mówiłem nie tylko o Wydziale Teologicznym czy studiach z teologii i biblistyki, ale promowałem całą uczelnię. Zachęcałem, by zapoznali się z pełną ofertą kierunków i – jeśli podejmą taką decyzję – wybrali studia właśnie u nas, w Krakowie.

Bo Pana Boga można poznawać, niekoniecznie studiując teologię, prawda?

Oczywiście, że można poznawać Pana Boga, niekoniecznie teologię studiując. Ważne jest też to, że atmosfera na naszej uczelni, przynajmniej bardzo się staramy, żeby była jak najlepsza i żeby młodzież, która do nas przychodzi, czuła się tu jak najlepiej.

Dyplomy, uprawniające do otrzymania indeksu na naszą uczelnię, zostały przekazane laureatom finału konkursu.

Tak, oczywiście, laureatom osobiście podczas gali przekazałem siedem takich dyplomów. Ale wszystkich pozostałych, którzy byli w Niepokalanowie, zachęciłem do zapoznania się z naszą ofertą edukacyjną i zapewniłem, że jeśli tylko zechcą, to nasza uczelnia stoi dla nich otworem.

Co powoduje, że ci młodzi ludzie, licealiści, interesują się Biblią? Czy to wynoszą z domu, czy trafiają na dobrych katechetów, czy trafiają w jakieś miejsca, wspólnoty, gdzie potrafi ich ten temat pociągnąć?

Bóg tchnie, kędy chce – dlatego każdy ma swoją indywidualną drogę. Jedni mają wspierających rodziców, którzy wspierają ich na co dzień i nawet przyjechali z nimi do Niepokalanowa. Inni trafiają na wyjątkowych katechetów czy katechетки – zarówno świeckie panie, jak i siostry zakonne – które od lat z oddaniem przygotowują uczniów do Konkursu Wiedzy Biblijnej. Są wśród nich osoby, które od 26 lat mają swoich podopiecznych w gronie finalistów etapu ogólnopolskiego.

Zresztą tegoroczna zwyciężczyni konkursu została przygotowana właśnie przez taką katecheticę – osobę, która już 26 razy uczestniczyła w konkursie ze swoimi uczniami.

Czy ten konkurs wymaga rzeczywiście takiego bardzo szczegółowego analizowania Biblii? Jak ten konkurs jest prowadzony? Czy wymaga takiego naprawdę głębokiego namysłu i bardzo porządnego przygotowywania się?

Konkurs wymaga bardzo szczegółowej wiedzy. Na tym etapie i przy takim poziomie zaawansowania trudno oczekiwać, że młodzież będzie już potrafiła interpretować teksty – tego będą się uczyć dopiero na studiach, jeśli zdecydują się do nas przyjść.

Natomiast to, co robi wrażenie, to fakt, że ci młodzi ludzie czytają Pismo Święte bardzo uważnie, zwracając uwagę na wiele detali. Potrafią odpowiadać na pytania, które mogłyby sprawić trudność nawet profesorom wykładającym

Pismo Święte – bo przecież nie wszyscy znamy na pamięć treść przypisów czy rzadko występujących nazw własnych, szczególnie tych, które brzmią obco dla współczesnego ucha.

Przykład? Pytanie o to, którzy z sędziów biblijnych zaliczani są do tzw. sędziów mniejszych. Myślę, że nawet osoby żyjące na co dzień Biblią mogłyby mieć trudność z udzieleniem poprawnej odpowiedzi.

Ten Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej rektor UPJPII obejmuje patronatem od lat. I widzimy, że dochodzą do finału uczniowie z bardzo dobrych, renomowanych liceów i z małych miejscowości, z klas o bardzo różnych profilach – biologicznych, chemicznych, matematycznych, fizycznych – tu nie można żadnej reguły zastosować.

Tak, rozpiętość wiekowa uczestników jest naprawdę duża. Są zarówno uczniowie pierwszych klas liceum, jak i maturzyści. Laureaci reprezentują różne profile klas – humanistyczne, matematyczno-przyrodnicze, a nawet techniczne. To pokazuje jedno: jeśli ktoś pracuje, naprawdę solidnie pracuje, to ma szansę wygrać. Kluczem jest znalezienie metody czytania Pisma Świętego, która pozwala zapamiętać jak najwięcej.

Potrzebna jest rzeczywiście dobra pamięć, ponieważ pytania są bardzo szczegółowe – dotyczą nie tylko samego tekstu, ale również przypisów i wstępów do poszczególnych ksiąg. Co ważne, obowiązuje konkretne wydanie Biblii. W tym roku było to wydanie księży paulistów – jedno z nowszych tłumaczeń dostępnych w Polsce.

To oznacza, że nie każdy może posługiwać się dowolnym egzemplarzem Pisma Świętego. Pytania są przygotowywane właśnie na podstawie tej wybranej wersji, więc uczestnicy muszą się z niej uczyć, aby odpowiadać precyzyjnie – dokładnie tak, jak tekst brzmi w tym konkretnym tłumaczeniu. Dla wielu jest to pewne utrudnienie, szczególnie że większość z nas wychowała się na Biblii Tysiąclecia. Tym bardziej trzeba świadomie przestawić się na nowe tłumaczenie, jeśli chce się dobrze przygotować.

Na pewno Książd Profesor porusza z młodzieżą temat – dlaczego warto w ogóle sięgnąć po Biblię?

Kto zna Biblię, ten zna Boga, czyli poznawanie Biblii jest poznawaniem samego Boga. Tak już nas uczył Święty Hieronim i po prostu ci młodzi ludzie też pragną jak najlepiej poznać Boga, poznać naszą wiarę, poznać całe Boże objawienie i to jest ich celem i ideałem.

Bardzo dziękuję za rozmowę.

* * *

Marta Mastyló: Jak zaczęło się twoje spotkanie z konkursem wiedzy biblijnej, co cię w tych spotkaniach pociąga, bo wiem, że nie pierwszy raz wzięłeś w nim udział? Jaki początek miało to twoje spotkanie, czytanie, a może życie Biblią?

Jan Tokarz: W ogólnopolskim etapie tego konkursu brałem udział po raz pierwszy w ubiegłym roku. Ale tak naprawdę wszystko zaczęło się już w szkole podstawowej, gdzie przez cztery kolejne lata uczestniczyłem w konkursie kuratorskim obejmującym województwo małopolskie.

Moja przygoda z konkursem biblijnym rozpoczęła się właściwie w piątej klasie szkoły podstawowej nr 149 w Krakowie. Moja mama szukała wtedy różnych konkursów, które mogłyby mnie zainteresować i pomóc mi dobrze wykorzystać wolny czas – żeby, mówiąc wprost, nie marnować go na rzeczy bezwartościowe, tylko spożytkować go w jakiś sensowny sposób. Wśród wybranych propozycji znalazł się m.in. konkurs biblijny – był jeszcze inny, ale tu skupiamy się na tym właśnie.

Zgłosiłem się wtedy do siostry zakonnej, która prowadziła przygotowania do konkursu. Działo to bardzo prężnie – zgłaszało się dużo uczniów, bo nie było wtedy żadnych ograniczeń co do liczby uczestników. Inaczej niż w liceum, gdzie do kolejnego etapu mogą przejść tylko trzy osoby z jednej szkoły, nawet jeśli więcej uczniów osiągnie bardzo wysokie wyniki. I to akurat uważam za nie do końca sprawiedliwe.

Czyli na pewno pomogło ci w tym zainteresowaniu Biblią to, że w podstawowej szkole było to tak dobrze zorganizowane i że siostra katecheta pomagała w tym studiowaniu Biblii, choć nie wiem, czy słowo „studiowanie” w piątej klasie jest odpowiednie.

W moim przypadku trochę właśnie tak to wyglądało. Pamiętam, że przed ostatnim etapem – wojewódzkim – naprawdę zaczęło się solidne „zakuwanie”. Skupialiśmy się wtedy na Ewangelii według św. Mateusza. I dobrze pamiętam, że do czasu finału przeczytałem ją chyba kilkanaście razy. To był naprawdę spory wysiłek.

Ale jeśli mogę jeszcze wrócić do samego początku, to na pewno nie bez znaczenia była postawa siostry zakonnej, która prowadziła przygotowania. Miała świetną relację z większością uczniów w naszej szkole – większość ją bardzo lubiła, zwłaszcza ci, których nie uczyła. Mnie akurat uczyła, ale bardzo ją lubiłem. Natomiast moja klasa już niekoniecznie – to

tak na marginesie – bo siostra robiła kartkówki i sprawdziany z religii, co – wiadomo – nie wszystkim się podobało. Była jednocześnie bardzo sympatyczna i bardzo wymagająca, a to się nie zawsze lubi.

To właśnie ona zachęcała różnych uczniów do udziału w konkursie, czasem podchodząc pół żartem, pół serio i mówiąc: „A ja cię widzę na konkursie biblijnym”. Tę grupę uczniów, która się zainteresowała, przygotowywała bardzo konkretnie – drukowała nam testy z poprzednich lat, które mieliśmy rozwiązywać jako formę ćwiczeń.

Pamiętam, jak za pierwszym razem dała mi test – rozwiązałem go na jakieś 50 proc. maksymalnie. A potem jeszcze obcięła mi część punktów, bo były tam pytania otwarte, i uznała, że odpowiedzi były zbyt ogólne, niekonkretne, niezgodne z dokładnym brzmieniem tekstu. A ja wtedy złapałem się za głowę – bo odpowiadałem z własnej wiedzy, nie czytając jeszcze wtedy Ewangelii. No i powiedziała mi wprost: „Dobra, Janek, albo się za to bierzesz, albo z tego nic nie będzie”.

Powtórzyłem to mojej mamie, a ona tylko stwierdziła: „Jak siostra tak powiedziała, to znaczy, że musimy się wziąć do roboty”.

To znaczy, że mama bardzo cię wspierała w tych działaniach.

Oj, w podstawówce mama mnie bardzo wspierała.

Ale pamiętasz, kiedy „połknąłeś tego bakcyła”, jeśli takiego zwrotu można w tym przypadku użyć? Bo przecież gdyby cię ten temat nie zainteresował, to nawet przy wielkim wsparciu mamy nie angażowałbyś się w te konkursy biblijne, w dodatku przez kilka dobrych lat. Co cię w Biblii tak zafrapowało?

Biblia jest dla mnie ciekawa z punktu widzenia osoby wierzącej, ponieważ jestem katolikiem, no to interesuję się w takim znaczeniu. Może na początku faktycznie było to trochę na zasadzie czytania jakiejś lektury i potem pisania testu z treści. A dopiero później zmieniło się to w prawdziwe zainteresowanie tym, co jest tam napisane. Bardziej się w te treści zagłębiłem i tak faktycznie zacząłem przeżywać to, co w ogóle jest tam napisane, i wtedy też to przeżywanie wiary zaczęło być u mnie bardziej świadome.

Masz świadomość tego, że właśnie dzięki czytaniu, poznawaniu Biblii twoja wiara staje się rzeczywiście bardziej świadoma, głębsza i umacniana?

Muszę odpowiedzieć: i tak, i nie. Samodzielnie trudno byłoby mi dojść do głębszego przeżywania Biblii – to nie są łatwe treści. Dopiero udział w formacji katolickiej uświadomił mi, jak praktycznie można korzystać z wiedzy biblijnej. Konkursy pomogły mi lepiej rozumieć niektóre fragmenty, bo poznałem kontekst kulturowy. Nadal jednak traktowałem to bardziej jako wiedzę historyczną. Dopiero kiedy dołączyłem do wspólnoty i rozpocząłem formację, wszystko zaczęło się układać. Dzięki wcześniejszym przygotowaniom łatwiej było mi zrozumieć przekazywane treści. To sprawiło, że moja wiara stała się głębsza i bardziej świadoma.

Jak czytasz Pismo Święte, to razem z przypisami, objaśnieniami, czy kwestie nie do końca zrozumiałe starasz się przedyskutować na przykład ze swoją obecną katechetką?

To jest już taki nawyk konkursowy. Jak czytam Pismo Święte, to zawsze patrzę na przypisy, jeżeli jest załączony komentarz, to zawsze go przeczytam. To jest już taka trochę rutyna, wyrobiona po prostu.

A jakbyś ocenił ten konkurs, bo ty jesteś już praktykiem? Czy to jest taki sprawdzian wiedzy biblijnej? Czy na przykład atmosfera, klimat wokół tego konkursu jest przyjazny młodym ludziom, stanowiąc dodatkowy jego walor?

Zdecydowanie tak – zarówno organizacja konkursu, jak i wspólne wyjazdy do Częstochowy i Niepokalanowa to dla mnie duży plus. Dzięki nim poznałem wielu otwartych i życzliwych ludzi, z którymi świetnie się dogadywałem.

Jeśli chodzi o samą organizację konkursu, zmieniłbym jedną rzecz. Obecnie do kolejnego etapu przechodzą tylko 3 osoby z jednej szkoły i tylko 3 osoby z danego województwa. Moim zdaniem to niesprawiedliwe, bo prowadzi do nierównego poziomu w finale. Przykład: w Krakowie do etapu ustnego przeszły osoby z bardzo wysokimi wynikami – były maksymalne punkty, dziewięćdziesiątki i osiemdziesiątki dziesiątki. A z innych diecezji, jak się dowiedziałem w Częstochowie, najlepsi mieli po siedemdziesiąt parę punktów, i to wystarczyło, żeby przeszli do kolejnego etapu. To sprawia, że osoby z lepszymi wynikami mogą odpaść tylko dlatego, że nie mieszczą się w limicie 3 osób z diecezji. Uważam, że warto byłoby to inaczej zorganizować, żeby poziom był bardziej wyrównany.

Mimo wszystko jednak ten konkurs mnie jakoś dziwnie pociąga. Dlatego powiedziałem w tym roku siostrze Rut: „Siostrzo, znów muszę wziąć udział w konkursie, bo w zeszłym roku nie wygrałem. I nie wiadomo, czy tym razem się uda, ale czuję niedosyt po zeszłym roku. Było dobrze, ale chciałoby się więcej”.

Gdy myślisz o swoich planach, to jest tam kierunek związany z teologią, naukami biblijnymi? Czy zupełnie nie? Jakie miejsce znajdujesz dla treści zawartych w Biblii w Twojej przyszłości?

Będąc absolutnie szczerym, to nie uważam, żeby moje życie tak w stu procentach obracało się wokół Biblii, żebym miał wybrać studia związane z teologią czy z biblistyką, aczkolwiek to nie oznacza, że ja zamierzam z czytania Pisma Świętego, z rozważania go, zrezygnować. Dlatego, że też dzięki tej wiedzy, którą nabywam, jestem w stanie moją wiarę bardziej dogłębniej i lepiej przeżywać i dzięki temu po prostu lepiej iść przez życie. Więc osobiście uważam, że pomimo tego, że jakby profesjonalnie mojej przyszłości, przynajmniej na obecną chwilę, z tym raczej nie wiąże, to nie wyobrażam sobie mojego życia, w którym miałoby zabraknąć właśnie lektury Pisma Świętego i rozważania jego treści.

* * *

Marta Mastyló: Siostra pomagała Jankowi przygotować się do Konkursu Wiedzy Biblijnej, podobnie jak wychwalana tu przez niego siostra katecheta w podstawówce. Tych młodych ludzi, z tego, co słyszymy, raczej nie trzeba zmuszać, żeby czytali Biblię. Jak to wygląda z siostry doświadczenia, katechetki uczącej w renomowanym krakowskim liceum?

Siostra Rut Koczarga: Na pewno proponuję, jakie konkursy czy olimpiady są organizowane. Mówię, czym uczniowie mogą się zainteresować i co warto zrobić. A potem, działając spontanicznie, pracujemy nad resztą. Zachęcając ich do udziału w konkursie, naprawdę w każdej klasie podkreślam, że to jest szkoła życia – znajomość Pisma Świętego to podstawa. Po pierwsze to, a po drugie pokazuję, jakie znaczenie ma to również w moim życiu.

Na przykładzie przypowieści o Jezusie, o rzuceniu ziarna, buduję cały temat zachęcający do udziału w konkursie. Najwięcej chętnych, których miałam, to 42 osoby, spośród których musiałam wyłonić tylko 3 – i to było naprawdę trudne. W roku poprzednim było około dwudziestu, ale walczyli bardzo zażarcie i byli świetnie przygotowani. Poziom był tak

wysoki, że serce się krajało. Dokładnie tak, jak powiedział Jasiu – ktoś musiał odpaść, co było po ludzku bardzo przykre, bo podium należało się wszystkim.

I właśnie to jest jedyny minus tego konkursu – nie można dopuścić wszystkich wybitnych uczestników, którzy włożyli tyle wysiłku i trudu w przygotowanie. Oni i tak odpadliby na którymś etapie, ale na pewno poszliby dużo dalej.

Wydaje mi się, że fajna jest ta wspólnota, która się tworzy przy okazji warsztatów w Częstochowie czy finału w Niepokalanowie..., a łączy ich najważniejszy dla każdego wierzącego człowieka tekst.

To prawda, choć trzeba zaznaczyć, że na tym etapie biorą już udział laureaci etapu diecezjalnego. Sama wspólnota jest jednak naprawdę dobra – spotykamy się regularnie w szkole. Organizuję im też – powiedzmy w cudzysłowie – „sprawdziany” i „testy”. Oprócz tego diecezja organizuje ciekawe warsztaty, bardzo dobrze przygotowane przez profesorów. W ciągu roku odbywa się zwykle cztery lub pięć takich cyklicznych spotkań, poświęconych konkretnym tematom. Możliwości więc są – trzeba tylko chcieć z nich skorzystać. My również intensywnie pracujemy w szkole. Gdy spotyka się taka grupa, tematów do omówienia jest tak wiele, że zwykle czterdziestominutowe spotkanie to zdecydowanie za mało. Czasami rozmawiamy nawet przez dwie godziny – i wciąż jest o czym mówić.

Zadają też zapewne często trudne tematy, bo Biblia ma przecież wiele „zagadek” i trzeba umieć je odpowiednio interpretować.

Zadają trudne. I staję też w prawdzie, że nie ze wszystkim sobie potrafię poradzić, rozgryźć taki czy inny problem, dlatego też szukam wtedy dobrych stron biblijnych, dobrych komentatorów, którzy służą kompetentną wiedzą i wracam do tematu przy kolejnym spotkaniu.

Czuję, że już myślicie o kolejnym konkursie.

Tak, Janek już przeczytał jedną księgę i pyta, kiedy nad tym tematem zaczniemy pracę z całą grupą? Ja mówię – jeszcze nie mieliśmy w planie rozpoczęcia! Powiem więcej – on już zaraził tym swoją siostrę. Julka już pytała, które fragmenty może zacząć czytać? I fama tak fajnie się rozchodzi. Ja mówiłam – podium, pierwsze miejsca, ale to tak naprawdę nie jest istota, aczkolwiek należy im się, tak zwyczajnie za ten zapał i wkładaną pracę.

Pracująca od lat z młodzieżą katechetka, jak siostra postrzega – co Biblia dobrego w tym młodych ludziach czyni? Czy pomaga w jakimś ich kształtowaniu, formowaniu?

Jest coś takiego, że Słowo Boże kształtuje charakter. Człowiek konfrontuje się z nim w sposób bardzo wyrazisty – tam wszystko jest jasno powiedziane, czarno na białym. Słowa Biblii nie pozwalają na żadne kombinowanie ani naginanie rzeczywistości, tam 2 + 2 zawsze równa się 4. Jeśli jestem uczciwa wobec siebie, potrafię wyciągnąć całą prawdę, którą ten tekst mi przekazuje.

Dziękuję bardzo za rozmowę. ■

Konferencja naukowa *Święty Jan Paweł II. Ewangelia starości i cierpienia*

11 X 2024

źródło: eKAI, Fundacja „Dzieło Nowego Tysiąclecia”

O trudach wieku podeszłego, jego cierpieniach, ale i możliwościach, jakie stwarza wiek podeszły, mówiono podczas konferencji naukowej, która odbyła się w Warszawie w ramach obchodów XXIV Dnia Papieskiego. W tym roku przebiegał on pod hasłem *Jan Paweł II. Ewangelia starości i cierpienia*.

Otwierając spotkanie, które odbywało się w Domu Arcybiskupów Warszawskich, kard. Kazimierz Nycz wskazał, że temat starości i cierpienia zajmował naczelne miejsce w życiu Jana Pawła II – zarówno w jego nauczaniu, ale też z uwagi na jego osobiste doświadczenia. Zauważył też, że konferencja podejmuje temat niezwykle dziś ważny dla lekarzy różnych specjalności, w tym zwłaszcza psychiatrów i psychologów.

Rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Robert Tyrała podziękował za współpracę Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia” w kolejnym roku organizacji konferencji poprzedzającej Dzień Papieski, o. prof. dr. hab. Jarosławowi Kupczakowi czuwającemu nad jej całością i przebiegiem oraz prelegentom, m.in. wybitnym specjalistom z Klinicznego Szpitala im. dr. Józefa Babińskiego w Krakowie, który, jak powiedział, jest miejscem, gdzie „niebo styka się z ziemią” i „miejscem szczególnej obecności Boga pośród nas”, ponieważ „ludzie starzy,

chorzy i doświadczeni przez cierpienie są dla nas dobrodziejstwem. Patrzymy na nich i pomagamy im nie tylko dlatego, że kiedyś sami tego będziemy oczekiwać, ale nade wszystko, że tak w miłości braterskiej sprawdza się nasza wiara” – zaakcentował rektor UPJPII. Przywołał również wspomnienie wrześnieowej pielgrzymki papieża Franciszka, który m.in. spotkał się z podopiecznymi singapurskiego Domu św. Teresy, przeznaczonego dla osób starszych i schorowanych, i poprosił ich o modlitwę w intencji Kościoła i ludzkości, przypominając, że mają oni szczególnie powołanie do modlitwy wstawienniczej. Na zakończenie swojego wystąpienia ks. prof. R. Tyrała powiedział: „To nie my jesteśmy potrzebni ludziom starszym i chorym, choć zewnętrznie tak to wygląda, ale oni są nam potrzebni. Oni są naszymi diamentami, naszymi drogowskazami i znakami pokazującymi kierunek życia, oni pomagają nam być bardziej chrześcijanami”.

Ks. Dariusz Kowalczyk przypomniał o dwóch dokumentach Jana Pawła II: fenomenalnym, jak powiedział, liście apostołskim *Salvifici doloris* oraz o *Liście do ludzi w podeszłym wieku*. Przewodniczący Fundacji zaapelował do młodych o przeczytanie tych tekstów, tym bardziej że sam Jan Paweł II zwraca się tam do nich, pokazując, co ludzie starsi mogą im przekazać.

O tym, że cierpienie związane z chorobami wieku podeszłego może nieść także pozytywy, zarówno dla starszej osoby, jak i otoczenia, przekonywał dr nauk medycznych Łukasz Cichocki. Około 80. roku życia człowiek przestaje być samodzielny, ale przyjęcie pomocy od dzieci ma głęboki sens, bo dzięki temu odbudowują się więzi lub relacje te wchodzą na inny poziom. „Pojawia się rodzaj bliskości, którego nie było, bo każdy zajęty był swoim życiem” – powiedział lekarz ze Szpitala im. Babińskiego w Krakowie. Wskazywał też, że bardzo pomocne jest odkrywanie sensu cierpienia, bowiem cierpienie czegoś nas uczy. Odkrywają to na przykład pacjenci po przebytej depresji, przyznając, że po wyjściu z choroby stali się bardziej czujni na cierpienie innych ludzi.

Dr Cichocki zwracał też uwagę na to, że mamy duży (choć nie nieograniczony) wpływ na to, jak będzie przebiegać nasza starość. Zachęcał do tego, by dużo wcześniej zadbać o swoje zdrowie czy relacje społeczne. „Cierpienie trzeba dźwignąć” – mówił lekarz, wskazując, że potrzebne jest aktywne podejście do takiego doświadczenia oraz próba jego zaadaptowania. Lekarz przywołał przykład wybitnego polskiego psychiatry Antoniego Kępińskiego, który napisał swoje książki pomagające do tej pory kolejnym pokoleniom ludzi cierpiących na chorobę nowotworową.

Dr Cichocki powołał się na książki wybitnego austriackiego psychiatry Viktora Frankla, więźnia trzech obozów koncentracyjnych. W swoich książkach przestrzegał on zarówno przed ucieczką od cierpienia, jak i swoistym ekshibicjonizmem, który tworzy w niektórych przekonanie

o tym, iż nikt nie cierpi tak jak on. W takiej sytuacji, mówił dr Cichocki, owocna może okazać się np. terapia grupowa, kiedy to okazuje się, że inni cierpią podobnie lub nawet jeszcze bardziej.

Izabela Mendzelewska-Hojdyś, specjalistka z oddziału psychogeriatrycznego Szpitala Klinicznego im. Babińskiego w Krakowie, wskazywała, że starość jest częścią naszego rozwoju. Jest ona dla każdego różna, pełna ograniczeń, ale i różnych możliwości, np. odzyskiwania więzi. Specjalistka wskazywała, że lepiej zestarzejemy się, mając zintegrowaną osobowość, aniżeli osobowość z cechami chorobowymi. „Starzenie się jest cennym i akceptowalnym doświadczeniem człowieka. Wykorzystującym i zarządzającym własnymi zasobami, aby niezależnie od deficytów ponieść jakość swojego życia” – mówiła psycholożka.

Zwracała też uwagę, że czymś istotnym z punktu widzenia przeżywania starości jest to, aby otoczenie rozpoznało, jak sprawić, by starsza osoba czuła się potrzebna, kochana i czuła swoją samodzielność, bo starsi często artykułują pragnienie, aby „nie być dla nikogo ciężarem”. Chodzi więc o to, by pomóc takiej osobie skoncentrować się na pozytywnych aspektach życia, pomóc im wzmocnić siły fizyczne i poznawcze, rozwijać pozytywną duchowość, rozbudowywać sieci społeczne oraz pozytywne relacje z rodziną. Izabela Mendzelewska-Hojdyś przyznała z satysfakcją, że obecnie następuje proces „odczarowywania psychiatrii”. Kiedyś szpital psychiatryczny był miejscem „strasznym”, dziś takim nie jest, m.in. z uwagi na to, że pacjenci są bardziej otwarci na przyjęcie specjalistycznej pomocy.

Sesja naukowa kulminacyjnym wydarzeniem XIX Dni Jana Pawła II, Msza św. w katedrze na Wawelu i wręczenie nagród laureatom konkursu

21 XI 2024

tekst: Marta Mastyło

zdjęcia: Grzegorz Finowski

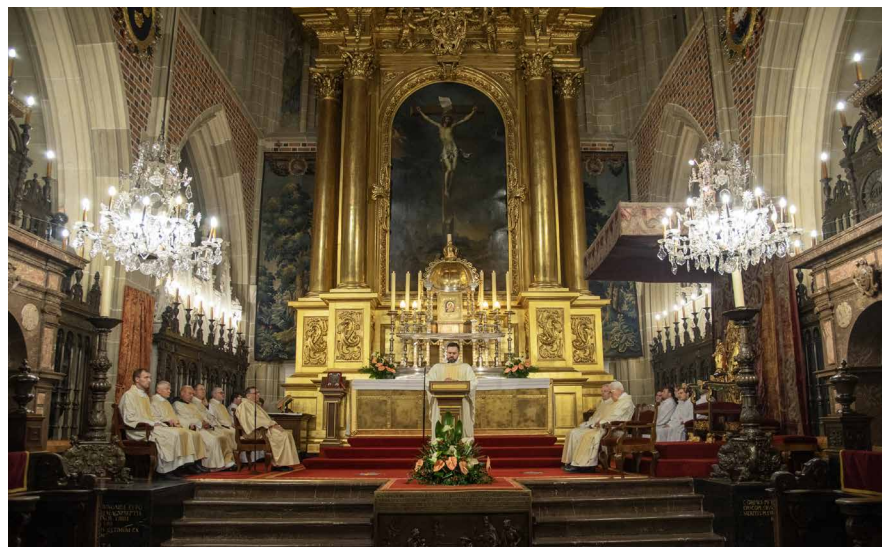
Kulminacją wydarzeń Dni Jana Pawła II, które od 18 listopada odbywały się w Krakowie, była sesja główna, która tradycyjnie miała miejsce w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Temat konferencji, jak i całej edycji tegorocznych Dni to *Praca, Wolność, Solidarność*.

Konferencja naukowa na Uniwersytecie Jagiellońskim

Prof. Jarosław Górniak, prorektor ds. rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego przywitał uczestników konferencji na czele z kard. Stanisławem Dziwiszem, a także prelegentów, rektorów i prorektorów krakowskich uczelni, korpus konsularny, a szczególnie studentów, uczniów szkół średnich,

którzy, można mieć nadzieję, że będą kontynuować ideę i „nieść dalej w przyszłość myśl Jana Pawła II”.

„Zajmujemy się w tym roku myślą społeczną Jana Pawła II, tym, co płynie, jako inspiracja, z jego encyklik dotyczących sytuacji społeczeństwa, gospodarki, człowieka, człowieka pracy. Dla Jana Pawła II praca była zagadnieniem głęboko antropologicznym, była fundamentalna dla obecności człowieka w świecie. Ta ludzka praca, podmiotowa, praca osoby ludzkiej wymaga dla swojej pełnej realizacji wolności. Ale po to, by wolność nie prowadziła do dezintegracji, by w swoim rozwoju nie prowadziła do zrywania więzi, konieczna jest solidarność, konieczne jest owo niesienie wzajemne ciężarów jednych przez drugich. Ażeby to było możliwe, to, jak jeden z referatów mówi, żebyśmy nie

byli jedni przeciw drugim. Stąd tytuł towarzyszący całym XIX Dniom Jana Pawła II i tej sesji w szczególności: *Praca, Wolność, Solidarność*. Jak powiedział dalej prof. Górniak, te słowa są kluczem do myśli Jana Pawła II.

Jakie inspiracje z tego możemy dziś czerpać, przedstawili prelegenci zaproszeni do wygłoszenia swoich referatów.

Wcześniej jednak głos zabrał ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, który również odniósł się do hasła przyswiecającego Dniom i konferencji głównej, akcentując, że ten temat „jako znak czasu wpisuje się w dzisiejszą perspektywę świata”. Wszystkie kwestie zawarte w hasle i poruszane podczas konferencji były bliskie papieżowi Janowi Pawłowi II, który „w każdej sytuacji codziennego życia służył Bogu i człowiekowi. Nie uchylał się od trudnych pytań i poszukiwał mądrości oraz prawdy”. Rektor przywołał też słowa patrona uczelni, które wypowiedział podczas pielgrzymki do Polski w Gdańsku, w czerwcu 1987 r.: „*Solidarność to znaczy: jeden i drugi, a skoro brzemię, to brzemię niesione razem, we wspólnocie. A więc nigdy: jeden przeciw drugiemu. Jedni przeciw drugim. I nigdy brzemię dźwigane przez człowieka samotnie. Bez pomocy drugich. Nie może być walka silniejsza od solidarności*». Te słowa wypowiedziane prawie 40 lat temu są nadal aktualne i to nie tylko w polskiej, ale światowej rzeczywistości. Tak bardzo potrzeba wspólnoty i jej budowania. Nie myślenia w kategoriach: tylko dla siebie i o sobie, ale w kategoriach: my i to razem”. Rektor przypomniał także wykład inauguracyjny na UPJPII, wygłoszony 16 października br. przez metropolitę łódzkiego kard. Grzegorza Rysia, a odnoszący się do synodu w Rzymie, w którym wówczas uczestniczył. Kard. Ryś mówił, że jesteśmy Kościołem, który musi podejmować rozeznanie wspólnotowe, zwłaszcza gdy zadajemy sobie pytanie o to, jak należy realizować misję. Należy myśleć o „my” Kościoła, w którym liczy się każdy. Porównał to do uczelni: „Papieski Uniwersytet nie jest prostą sumą uczonych i studentów. Jest jakimś *my*. Potraficie je zdefiniować, potraficie je opisać, ale konkretnie, co składa się na to *my*? Co będzie, jeśli nie będzie takiej świadomości tego *my*?”. Rektor UPJPII przyrównał organizację Dni Jana Pawła II właśnie do takiego wspólnotowego myślenia uczelni, które je organizują. „Ale teraz jest pytanie, przed jakim stoimy: jak być dzisiaj wspólnotą i jednością w zmieniającym się świecie, także i w sytuacji, gdy on zdaje się gubić wartości, które są jego fundamentem?”

Prowadząca sesję dr Paulina Guzik na wstępie przyznała, że tu, w Auli Collegium Novum, w której odbywa się sesja Dni, ma radosne przeświadczenie właśnie w tej sali, pod szczególnym portretem Jana Pawła II, „że Jan Paweł II patrzy na nas i uśmiecha się, że jego dziedzictwo jest tak naukowo i dogłębnie omawiane w jego ukochanym Krakowie”. Przedstawiając pierwszego z prelegentów – ks. prof. Piotra Mazurkiewicza, profesora nauk o polityce i katolickiej nauki społecznej na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, specjalistę w zakresie europeistyki, filozofii polityki, katolickiej nauki społecznej, etyki społecznej i politycznej – przypomniała niektóre cy-

taty z jego wypowiedzi, w których mówił o polskim papieżu wielokrotnie, m.in. że „*Solidarności nie byłoby bez Jana Pawła II, naszej wolności nie byłoby bez Jana Pawła II*”, ale także, że „najważniejszym dokonaniem papieża było nie samo przyczynienie się do upadku komunizmu, ale doprowadzenie do przemian bez rozlewu krwi”. Innym razem zaś powiedział: „Jan Paweł II nigdy nie zachęcał chrześcijan do wycofania się i zamknięcia w jakimś rodzaju katolickiego getta. Kultura życia w jedności z Chrystusem, który przez swoją śmierć przywrócił nam życie, powinna ludziom wierzącym dawać siłę pozwalającą z nadzieją patrzeć na świat”.

Ks. prof. Piotr Mazurkiewicz wygłosił wykład *Nigdy jeden przeciw drugiemu*, w którym dzielił się swoją refleksją na temat solidarności. Stwierdził, że po ponad 40 latach od powstania zainspirowanego nauczaniem Jana Pawła II pierwszego w komunistycznym świecie niezależnego i wolnego związku zawodowego „Solidarność” właściwie wszystko na temat solidarności zostało już powiedziane. Jednak gdy patrzymy na rozmaite konflikty w świecie wokół nas, w najbliższym i dalszym otoczeniu, to „można odnieść wrażenie, że od tej teoretycznej refleksji nad solidarnością do postawy solidarności w praktyce życia społecznego droga jest dość długa”. Ks. Profesor zauważył, że być może w naszej teoretycznej refleksji są jakieś błędy, niedociągnięcia, które też przekładają się na praktykę społeczną, dlatego wciąż należy tę refleksję na nowo podejmować. „W wielu aspektach możemy się nie zgadzać, ale razem musimy poszukiwać prawdy i dobra” – podkreślał ks. prof. Mazurkiewicz.

Rocco Buttiglione – włoski filozof, nauczyciel akademicki i polityk, członek papieskiej Akademii Nauk Społecznych, kierownik katedry filozofii na Papieskim Uniwersytecie Laterańskim – wygłosił wykład *Niedokończona rewolucja Jana Pawła II*. Przypomniał, że Jan Paweł II już w pierwszym orędziu wygłoszonym do świata zaprosił ludzi, aby się nie bali obecności i miłości Chrystusa w życiu jednostek i narodów. W swoim nauczaniu głosił, że człowiek potrzebuje Chrystusa do zrozumienia samego siebie. Bez niego nie może zrozumieć, kim jest, jaka jest jego godność, jakie jest jego powołanie i ostateczne przeznaczenie. Mówił, jaki dar wnosi obecność Chrystusa w historię narodu. Jest to tajemnica miłości Chrystusa, dzięki której wielu staje się jednością. Rocco Buttiglione podkreślił, że wiara potrafi być metodą walki, która zmienia losy ludzi, rodzin i narodów. Metodą, z którą żadna ludzka potęga nie może wygrać, a której orężem są wiara, nadzieja i miłość. R. Buttiglione stwierdził, że największym kryzysem, w jakim obecnie żyjemy, jest kryzys wiary. Najlepszą odpowiedzią na to jest modlitwa, która ma zdolność pomnażania wiary. Przywołując dalej osobę Jana Pawła II, przypomniał, jak On słuchał ludzi. W Castel Gandolfo przyjmował osoby z całego świata, „siedział z nimi i słuchał. Socjologów, filozofów, poetów, szczególnie lubił słuchać młodych ludzi. Chciał wiedzieć i rozumieć, co jest w ich sercach. Żył też przekonaniem, że pragnienie swojego serca można dogłębnie poznać przez przyzmat Boga”.

Rocco Buttiglione poruszył także problem Unii Europejskiej. Mówił o palącej potrzebie opracowania europejskiej

polityki gospodarczej, politycznej, obronnej. Wszystkie kryzysy na świecie pokazują bowiem potrzebę prawdziwej jedności Europy przy widocznych zagrożeniach – od islamskiego fundamentalizmu po rosyjski imperializm. „Dokąd pójdziemy poza Europą? Jesteśmy Europejczykami – mówił – ale chcemy lepszej Europy”. Podkreślił: „Musimy być zjednoczeni i w dialogu z innymi narodami europejskimi”.

George Weigel – amerykański pisarz, teolog, działacz społeczny i polityczny, jeden z największych myślicieli katolickich w Stanach Zjednoczonych, biograf papieża Jana Pawła II, autor Świadka *nadziei* i książki *Kres i początek* – wygłosił online wykład *Human Work and the Work of the Church* na temat ludzkiej pracy i pracy Kościoła. Skupił się na kluczowych kwestiach zawartych w encyklice społecznej Jana Pawła II *Laborem Exercens*, odnoszących się do fenomenologii, teologii, filozofii i duchowości pracy ludzkiej. Podjął także problem, w jaki sposób analiza ludzkiej pracy została w tej encyklice wzmocniona i rozwinięta. Przywołał niektóre kwestie z kolejnej encykliki społecznej Jana Pawła II *Centesimus annus*. O zasadniczej naturze i misji Kościoła, a więc o pracy Kościoła George Weigel mówił na podstawie trzeciej encykliki papieża Polaka *Ecclesia de Eucharistia*. Kościół bowiem czerpie swoje życie z Eucharystii. Zauważył, że już niedługo nikt nie będzie potrafił powiedzieć, dlaczego jest katolikiem, dziś jeszcze może, „bo babcia była”. Wiara przekazywana była poprzez relacje rodzinne. Zaakcentował, że praw wiary trzeba uczyć się z ewangelii i to przez całe życie i że każdy katolik to uczeń-misjonarz.

Ostatnim z prelegentów był ekonomista z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie prof. Aleksander Surdej, który wygłosił wykład *Miopia w ekonomii. Źródła i metody przeciwdziałania*.

Msza św. na Wawelu

Dni Jana Pawła II zakończyła Msza św. w wawelskiej katedrze, której przewodniczył rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. Robert Tyrała. W homilii ks. dr hab. Andrzej Kielian odniósł się do kwestii pracy,

wolności i solidarności, czyli treści podejmowanych podczas tegorocznych Dni Jana Pawła II. Mówił o pracy jako podstawowym wymiarze ludzkiego życia. Przypomniał, że papież Jan Paweł II widział pracującego człowieka jako „kooperatora Boga Stwórcy w kreacji otaczającej rzeczywistości”, ale też zwrócił uwagę na współczesne ryzyko dehumanizacji pracy przy obecnym rozwoju nauki i techniki dających ogromne możliwości. Wolność z kolei związana jest z nadzieją, godnością, samodzielnością, „dzięki niej życie zyskuje wartość moralną, stajemy się w pełni sobą. W tejsze wolności kierujemy się w stronę innych osób: nawiązujemy relacje, współpracujemy, budujemy wspólnoty, działamy solidarnie”. Mówiąc o solidarności, ks. A. Kielian zaakcentował, że solidarność to pojęcie, które Jan Paweł II uczynił jednym z fundamentów swojej nauki społecznej. „Solidarność to tworzenie wspólnych celów, dbałość o siebie nawzajem, braterstwo i wreszcie wspólna odpowiedzialność”, ale jest zarazem problem naruszania godności ludzkiej pracy poprzez m.in. zagrożenie bezrobociem, zaniżanie wartości pracy i prawa, jakie z niej wynikają, w tym prawa do sprawiedliwej płacy.

Ks. Kielian zakończył homilię słowami: „Krakowskie Dni Jana Pawła to dziewiętnasta już wspinaczka na ramiona giganta, by widzieć więcej i dalej sięgać wzrokiem, nie tylko za sprawą bystrości swoich oczu i swojego umysłu, wysokości ciała, czy własnych możliwości i walorów moralnych, lecz dzięki temu, że wspinamy się wzwyż i wnosimy na wysokość właściwą gigantom i z tego pułapu chcemy pracować – tam, gdzie jesteśmy. Chcemy być wolni. I chcemy solidarnie podejmować wyzwania roku 2024 i kolejnych”.

Po Mszy św. nastąpiło wręczenie nagród laureatom ogólnopolskiego konkursu fotograficznego *Praca, wolność, solidarność*, organizowanego przez Politechnikę Krakowską, na który łącznie zgłoszono 82 fotografie wykonane przez 25 uczestników, z czego jury dopuściło do II etapu 33 fotografie 14 autorów. Zwycięzcy i laureaci fotograficznych zmagają zostali uroczystie przedstawieni i z radością nagrodzeni.

I nagrodę o wartości 2500 zł zdobył **Józef Cisło** za trzy fotografie: „Nigdy nie patrzmy na nikogo z góry, chyba że pomagamy mu powstać”, „Solidarność międzypokoleniowa”, „Codzienność dnia pracy”.

II nagroda (1500 zł) przypadła **Hubertowi Glogauerowi**, autorowi fotografii pt. „Praca”.

III nagrodę (1000 zł) otrzymał **Waldemar van de Sowiński** za fotografię pt. „Pod świętym nadzorem”.

Jury wyróżniło też prace pięciorga autorów: **Jacka Boguckiego** (cztery fot.: „Biokovo”, „Gorlice”, „Kicarz”, „Skazany na śmierć”), **Piotra Drasa** (zestaw trzech zdjęć pt. „Stocznia i jej ludzie”), **Marty Hawleny** (fot. pt. „Artystka”), **Marka Janikowskiego** (fot. „Kowal”), **Marii Strzesak** (dwie fot. „Wyspa skarbów” i „Tata”)

Jubileuszowe XX Dni Jana Pawła II już za rok! ■

Symposium naukowo-duszpasterskie, współorganizowane przez UPJPII, częścią Kongresu Eucharystycznego

1 VI 2024

tekst, zdjęcia: Biuro Prasowe Archidiecezji Krakowskiej

Blisko 200 osób wzięło udział w symposium naukowo-duszpasterskim, organizowanym przez Archidiecezję Krakowską wraz z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie w ramach Kongresu Eucharystycznego, który trwał w naszej diecezji od Wielkiego Czwartku.

Witając wszystkich uczestników symposium w auli przy Sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie, ks. Tomasz Szopa zwrócił uwagę, że ma ono charakter naukowy i duszpasterski. „To było charakterystyczne dla naszego świętego patrona, że w nim była synteza refleksji naukowej, intelektualnej, ale to nie była dla niego tylko teoria. Z refleksji naukowej wypływały wnioski praktyczne dla duszpasterstwa kard. Karola Wojtyły, a później św. Jana Pawła II. I w drugą stronę też – jego posługa duszpasterska inspirowała refleksję intelektualną, naukową” – mówił kustosz papieskiego Sanktuarium na Białych Morzach.

Otwierając kongres, bp Robert Chrzęszcz przypomniał, że 1 czerwca Kościół wspomina św. Justyna, męczennika, który jest autorem pierwszych chrześcijańskich zapisów o Eucharystii. „Widać, jak bardzo dla niego było ważne, aby pokazać, jaki skarb mamy w Kościele. Myślę, że dzisiaj jesteśmy tu po to, aby jeszcze bardziej z tego skarbu czerpać,

aby jeszcze się bardziej przekonywać, aby wzmacniać naszą wiarę” – mówił krakowski biskup pomocniczy.

Rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Robert Tyrała w słowie wprowadzającym do konferencyjnych prelekcji wyraził radość i wdzięczność, że Uniwersytet Papieski mógł włączyć się w tym symposium w głos mówiący o wadze Eucharystii, która jest „źródłem i szczytem życia Kościoła (LG 11). Kościół bowiem żyje dzięki Eucharystii (Jan Paweł II, Encyklika *Ecclesia de Eucharistia*, 1) i która jest dla Kościoła światłem. (...) W jedności dwóch stołów – stołu Słowa i stołu Chleba – odnajdujemy swoją tożsamość. A sam Chrystus zwraca nam uwagę, że «Ciało moje jest prawdziwym pokarmem, a krew moja jest prawdziwym napojem» (J 6, 55)”. To on ma słowa życia, działa w nas i jest obecny w swoim Kościele pielgrzymującym na ziemi.

„Ten niezwykły związek z tym, co dzieje się w Archidiecezji Krakowskiej podczas Eucharystycznego Kongresu, odnajdujemy także my: profesorowie i pracownicy, studenci i doktoranci Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, bowiem w bulli *Beata Hedvigis* z 8 grudnia 1981 r., erygując Papieską Akademię Teologiczną, papież Jan Paweł II nadał

nam niejako tę samą tożsamość, zadając jako motto słowa tej właśnie Ewangelii: «Idźcie i nauczajcie». My też więc, medytując Ewangelię, odczytujemy skierowane do nas słowa Chrystusowe: «Ja jestem z wami!» w naszej codzienności, ale i w przyszłości. W tym, co dzisiaj stanowi nasz Uniwersytet, w jego historii, ale także w jego krokach odczytywania znaków czasu. Do czego wzywał nas papież Franciszek w 625. roku istnienia naszego Wydziału Teologicznego, pisząc w liście do naszego Wielkiego Kanclerza abp. Marka Jędraszewskiego: «Wierni wielowiekowej tradycji, odczytujecie znaki czasu, podejmujecie z odwagą nowe wyzwania. (...) Niech Uniwersytet będzie wspólnotą, w której zdobywanie wiedzy łączy się z promocją szacunku do każdego człowieka (...) i z troską o kształtowanie serc i otwieranie ich na to, co najważniejsze (...) co nie przemija». (Franciszek, *List z okazji 625. rocznicy erygowania Wydziału Teologicznego*, 6 stycznia 2022 r.). To zatem jest nasza powinność i zadanie, a słowa Jezusa Chrystusa: «Ja jestem z Wami» umacniają i nas w posłudze Kościołowi” – mówił rektor UPJPII, który podziękował wszystkim, którzy przysłużyli się do organizacji sympozjum. „Bardzo się cieszę, że prelegentami są pracownicy i absolwenci naszego Uniwersytetu, a także goście z Katowic i Wrocławia. To dowód, że *fides* i *ratio* to dwa ważne skrzydła życia Kościoła, także w Krakowie”.

Pierwszy referat zatytułowany *Obecność rzeczywista i substancjalna Chrystusa w Eucharystii* wygłosił ks. prof. Robert Woźniak. „Najgłębszym miejscem, wspólnotą prawdziwej i rzeczywistej obecności Chrystusa jest Kościół. Jeśli my dzisiaj mamy Kongres Eucharystyczny, to nie tylko po to, żeby się uczyć pobożności do Eucharystii, do postaci eucharystycznych, ale żeby pokochać Kościół jeszcze raz na nowo, jako pełnię wielorakiej obecności Chrystusa” – mówił dogmatyk z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, podkreślając, że obecność eucharystyczną – osobową i sakramentalną, prawdziwą, rzeczywistą i substancjalną – można odkryć tylko wtedy, kiedy odzyska się na nowo spójność wszystkich tajemnic w Kościele.

Referat *Kapłan i żertwa – o kapłaństwie służebnym i powszechnym* wygłosił ks. dr Krzysztof Porosło, który zauważył, że kapłaństwo służebne i powszechne różnią się co do istoty i są udzielane przez dwa różne sakramenty – święceń i chrztu, ale są sobie wzajemnie przyporządkowane – kapłaństwo ministerialne służy kapłaństwu powszechnemu i realizacji przez wszystkich wiernych celu, który jest wpisany w chrzest. „Żeby żyć łaską sakramentu chrztu, żeby wypełniać tę chrześcijańską tożsamość swojego życia, Chrystus ustanawia osobny sakrament, który przyjmują wybrani przez Niego mężczyźni po to, żeby oni przez swoją posługę, głównie sakramentalną i związaną z głoszeniem Słowa, pomogli nam wszystkim realizować naszą kapłańską tożsamość w sakramencie chrztu” – wyjaśniał centralny duszpasterz akademicki przy DA św. Anny, wykładowca UPJPII.

Kolejny referat zatytułowany *Owoce komunii świętej* wygłosił o. dr Marcin Drąg OFMConv, oparłszy go na analizie tekstów liturgicznych modlitw po komunii. Owoce, na które wskazał franciszkanin, to: spełnienie duchowych pragnień, umocnienie, ożywienie miłości i uzdolnienia do życia w wolności, nasycenie nadprzyrodzonymi darami Ducha Świętego, wzrost łaski, oczyszczenie z grzechów powszednich i ochrona przed śmiertelnymi. „Owoce Komunii Świętej określone czasownikami «nasyć, posilić, udzielić, nakarmić» są odpowiedzią na duchowe potrzeby człowieka. Dzięki temu wierzący dostępuje oczyszczenia, odnowienia sił” – mówił liturgista.

Pomiędzy przedpołudniową i popołudniową sesją uczestnicy sympozjum wzięli udział w Eucharystii w Sanktuarium św. Jana Pawła II. Liturgii przewodniczył i Słowo Boże wygłosił bp Robert Chrzęszcz. Przypomniawszy, że św. Justyn zwracał uwagę, iż Eucharystia nie jest zwykłym obrzędem, ale głębokim misterium dostępnym tylko tym, którzy wierzą, którzy zostali ochrzczeni i starają się żyć zgodnie z naukami Chrystusa. „Wszelkie nasze zgłębianie tajemnicy Eucharystii niech prowadzi nas do przemiany naszego serca, obojętnie kim jesteśmy: biskupami, kapłanami, siostrami zakonnymi, osobami świeckimi, profesorami czy ludźmi niezajmujący-

mi się nauką. Każde sympozjum, oprócz przytoczenia historii zagadnienia, omówienia aktualnego statusu, powinno wytyczać ścieżki możliwego rozwoju” – mówił Biskup, zachęcając, by nie poprzestawać na tym, co wczoraj i dziś, ale patrzeć też w przyszłość.

W sesji popołudniowej referat zatytułowany *Adoracja Chrystusa obecnego w Najświętszym Sakramencie* wygłosiła s. dr Anna Hyszko CHR. „Adoracja jest czasem oddawania się spojrzeniu Boga. To świętość Boga i Jego Osoby chce nas dotykać, chce stykać się z moim życiem, aby mógł ukształtować się we mnie Chrystus” – mówiła liturgistka.

Referat zamykający, zatytułowany *Znaczenie komunii świętej i sakramentu namaszczenia w życiu chorych*, wygłosił ks. dr hab. Jacek Froniewski, który zwrócił uwagę na uobecnianie zbawczej i terapeutycznej działalności Jezusa

w sakramencie chorych. „W posłudze kapłana to Jezus przychodzi do chorego, by go uzdrowić w jego duszy i w jego ciele. Uwierzy w to mocno. Szczególnie mówię to do księży. Kiedy idziemy do chorych, to wiara szafarza jest bardzo ważna, żeby umocnić wiarę chorego, aby móc naprawdę otworzyć się na łaskę” – mówił dogmatyk z Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu.

Sympozjum naukowo-duszpasterskie o Eucharystii odbyło się w ramach Kongresu Eucharystycznego, który trwał w Archidiecezji Krakowskiej od Wielkiego Czwartku. Uroczyste zakończenie Kongresu miało miejsce w sobotę 15 czerwca 2024 r. w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach, a zwieńczeniem była Msza św. beatyfikacyjna ks. Michała Rapacza. ■

Relacja z sympozjum naukowego *Światopogląd a interpretacja prawa*

12 XI 2024

tekst: s. Marta Mucha CHR

zdjęcia: Grzegorz Finowski

12 listopada 2024 r. odbyło się sympozjum naukowe *Światopogląd a interpretacja prawa* zorganizowane przez Wydział Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Wydarzenie otworzył ks. dr hab. Andrzej Wójcik, dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego UPJPII, który przedstawił prelegentów oraz gości z Uniwersytetu Jagiellońskiego i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wprowadzenia dokonał ks. prof. dr hab. Tomasz Rozkrut, prorektor ds. nauki UPJPII.

Celem pierwszej sesji była analiza zagadnienia przedstawionego w formie pytania: *Czy osoby o różnych światopoglądach jednakowo interpretują prawo?*. Pierwszy prelegent

prof. Jerzy Stelmach (UJ) wskazał rozmaite przyczyny determinujące sposób interpretacji prawa. Poza światopoglądem przywołał między innymi trudność w definiowaniu istotnych pojęć, luki w prawie, konflikty praw podstawowych oraz sytuacje społeczne, w których dokonuje się interpretacji. Ten sam temat podjął ks. prof. Franciszek Longchamps de Bérier (UJ). W swoim wystąpieniu ukazał prawo jako część kultury i sposób organizowania rzeczywistości. Przywołał przykład dwóch sędziów Sądu Najwyższego Stanów Zjednoczonych o skrajnie odmiennych poglądach, które nie stanowiły przeszkody dla ich głębokiej przyjaźni, prowadziły jednak do odmiennych interpretacji prawa w zasadniczych kwestiach.

Moderator ks. dr hab. Andrzej Wójcik (UPJPII) poprowadził debatę, w której uczestnicy zadawali pytania i dzielili się refleksjami na temat wpływu różnic światopoglądowych na rozstrzygnięcie spraw prawnych.

W drugiej sesji poruszono temat *Wpływ współczesnych przemian światopoglądowych na interpretację przyczyn nieważności małżeństwa*. Otworzył ją referat ks. dr hab. Piotra Ryguły, prof. UKSW, który zilustrował proces wprowadzania do hiszpańskiego prawa cywilnego instytucji małżeństwa w formie przypominającej małżeńskie prawo kanoniczne. Prelegent zauważył, że mimo różnorodności religijnej i światopoglądowej taka analogia była konieczna

dla zagwarantowania społecznej akceptacji małżeństwa jako związku cywilnego. Kolejny wykład wygłosił ks. dr hab. Leszek Adamowicz, prof. KUL. Wspomniął rolę rodziny jako środowiska kształtowania wartości. Wskazał elementy składowe światopoglądu oraz procesy, które mogą prowadzić do zmiany perspektywy światopoglądowych. Dyskusję moderował przewodniczący tej sesji ks. dr hab. Piotr Majer, prof. UPJPII. Podjęto temat relacji między kulturą a prawem, szczególnie w kontekście przemian społecznych.

Spotkanie pozwoliło zgromadzonym lepiej zrozumieć wpływ różnic światopoglądowych na interpretację prawa oraz zainspirowało do dalszych dociekań w tej dziedzinie. ■

Symposium z okazji 200-lecia parafii pw. św. Klemensa w Wieliczce

20–21 IX 2024

tekst: Marta Mastyló

zdjęcia: Grzegorz Finowski

W dniach 20–21 września 2024 r. w wielickiej Mediatece odbyło się sympozjum naukowe pt. *Parafia pw. św. Klemensa w Wieliczce – historia, terażniejszość, przyszłość*, współorganizowane przez parafię św. Klemensa w Wieliczce, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Urząd Miasta i Gminy Wieliczka oraz Starostwo Powiatowe w Wieliczce.

Powodem zorganizowania dwudniowego sympozjum była 200. rocznica poświęcenia kościoła parafialnego, któremu patronuje św. Klemens, biskup Rzymu, czwarty papież w latach ok. 92–101. Wydarzenie było doskonałą okazją do pogłębienia wiedzy z zakresu historii i dziedzictwa parafii pw. św. Klemensa w Wieliczce, a także oceny dziejów tej parafii, jej znaczenia w wymiarze społeczno-kulturowym oraz do przeanalizowania wyzwań, które przed nią stoją w przyszłości.

Witając uczestników sympozjum, proboszcz parafii św. Klemensa w Wieliczce ks. dr Wojciech Olszowski zaakcentował, że celem sympozjum jest spojrzenie w głąb przeszłości parafii, przyjrzenie się bieżącej działalności duszpasterskiej i przedyskutowanie przyszłości z jej potrzebami i niełatwymi wyzwaniami.

Wyjątkowym gościem sympozjum był metropolita łódzki kard. Grzegorz Ryś, który wygłosił prelekcję nt. roli parafii w rozwoju synodalności Kościoła, natomiast honorowy patronat nad sympozjum objął kard. Stanisław Dziwisz, który w słowie na rozpoczęcie sympozjum przywołał osobę św. Jana Pawła II, który często przyjmował w Watykanie gości z Krakowa i z Wieliczki. Kardynał podkreślił wagę i rolę parafii, która jest „pradawną i czcigodną strukturą, ponieważ ostatecznym umiejscowieniem Kościoła. [...] Tajemnica Kościoła istnieje i działa w parafii”. Kardynał pogratulował organizacji sympozjum, bowiem „upamiętnienie rocznicy poświęcenia świątyni z udziałem teologów, badaczy historii i sztuki pozwala lepiej zrozumieć wpływ, jaki wywarł ten kościół na tutejszą społeczność”.

Rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Robert Tyrała mówił, jak ważną kwestią jest budowanie przyszłości Kościoła w Wieliczce opartej na historii, liturgii, kulcie patrona, pasterskiej posłudze, żywotności wspólnot parafialnych i drodze synodalnej. Odnosząc się do listu św. Klemensa do Koryntian, w którym trzeci następca św. Piotra w Rzymie podaje wykład

nt. istoty Kościoła, ks. prof. Tyrała wskazał na wspólnie w nim założenia z synodalną drogą Kościoła wskazywaną przez papieża Franciszka, a który „ma być zjednoczony i braterski, który słucha i rozmawia, błogosławi i dodaje otuchy, pomaga osobom szukającym Boga, porusza obojętnych, który inicjuje drogi, aby wprowadzić osoby w piękno wiary. (...) Świadectwo takiego Kościoła dał pielgrzym świata, słowiański papież Jan Paweł II. Do tego samego wzywa nas 265. następca św. Piotra, papież Franciszek, który za motto swojego życia obrał słowa: *«Spojrzał z miłością i wybrał»*.

Życzę nam wszystkim, byśmy na tym sympozjum wzajemnie się słuchali. Odkryli w historii tego parafialnego kościoła impuls do umiłowania Kościoła Powszechnego, który dziś pod przewodnictwem papieża Franciszka jest nieustannie w drodze i zgodnie z pragnieniem papieża – w drodze odnowy synodalnej. Życzę parafii św. Klemensa z jej wspaniałym Proboszczem pisaną nową i wspaniałą kartą historii wiary, nadziei i miłości współczesnego Kościoła” – zakończył ks. prof. R. Tyrała.

Podczas dwudniowego sympozjum uczestnicy mogli wziąć udział w kilku sesjach plenarnych.

Sylwetkę św. Klemensa nakreślił ks. prof. dr hab. Jacek Urban (UPJPII), o poświęceniu kościoła i obrzędach związanych z tym wydarzeniem mówiła s. prof. dr hab. Adelajda Sielepin CHR (UPJPII). Ks. prof. dr hab. Józef Marecki przedstawił obraz parafii św. Klemensa, jaki jawi się po przebadaniu przez niego wielickich magistraliów (6 metrów bieżących akt, 50 tys. kart), które rzucają nowe światło na historyczną Wieliczkę jako ośrodek przemysłowo-handlowy,

o której prelegent mówił: „Skarbem Wieliczki była kopalnia, sercem była parafia”. Magistralia w większości opisują życie Wieliczian i wielicką zabudowę z okresu XIX i XX w. Ks. prof. Marecki zwrócił uwagę, że dotyczą one głównie społeczności katolickiej, brakuje uzupełnienia o środowisko żydowskie. A były to dwie wielkie społeczności zamieszkujące Wieliczkę i okolice, obok nielicznej grupy Ormian i wspólnoty rusińskiej.

O budowie nowego kościoła św. Klemensa w Wieliczce po 1786 r. i jego architekturze w XIX w. mówiła mgr Klementyna Ochniak-Dudek (Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce), efekty pracy duszpasterskiej kapłanów w parafii św. Klemensa w Wieliczce od 1825 r. do czasów współczesnych przedstawiła dr Marlena Hajduk (UPJPII).

Praca duszpasterska kapłanów, architektura kościoła, dzieje patrona św. Klemensa oraz rozwój wspólnoty parafialnej to tylko część z ciekawych tematów paneli, które zostały poprowadzone m.in. przez pracowników naukowych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Wśród licznie zaproszonych gości obecni byli m.in.: Ewa Ptasznik, wicestarosta wielicki, ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Jan Godłowski, dyrektor Muzeum Żup Krakowskich, przedstawiciele Kopalni Soli Wieliczka, Agnieszka Wolańska, pełnomocnik Zarządu ds. Historii Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Beata Chorobik, dyrektor Mediateki - Biblioteki Miejskiej w Wieliczce oraz licznie przybyli duchowni i mieszkańcy Wieliczki. ■

Bł. Edmund wciąż inspiruje. Aktualność myśli pedagogicznej i duchowości bł. Edmunda Bojanowskiego

28 IX 2024

tekst: Karina Łuszkiewicz, studentka WF UPJPII

28 września 2024 r. przy ul. Bernardyńskiej 3 odbyła się konferencja *Bł. Edmund wciąż inspiruje. Aktualność myśli pedagogicznej i duchowości bł. Edmunda Bojanowskiego*, współorganizowana przez Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej oraz Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej.

Wykłady poprzedziła Msza św. celebrowana przez bp. Roberta Chrzęszcza. Następnie słowo do zgromadzonych skierowali s. Agnieszka Krauz, przełożona Prowincji Krakowskiej Zgromadzenia Sióstr Służebniczek BDNP oraz JM ks. prof. Robert Tyrała, rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Rektor, dziękując siostrom za ich posługę, przypomniał: „Patron naszego Uniwersytetu papież Jan Paweł II, gdy beatyfikował Edmunda Bojanowskiego w dniu 13 czerwca 1999 r., powiedział: *«Apostolstwo miłosierdzia wypełniło (...) życie bł. Edmunda Bojanowskiego. (...) We wszystkich*

działaniach kierował się pragnieniem, by wszyscy ludzie stali się uczestnikami odkupienia. Zapisał się w pamięci jako serdecznie dobry człowiek». To jest chyba najważniejszym naszym charyzmatem, być serdecznie dobrym człowiekiem, nie przyciągającym do siebie, ale poprzez przykład życia i wiary, do samego Boga”.

Późniejsze referaty skupiały się na pojęciu dobra oraz koncepcji wychowania w myśli bł. Edmunda Bojanowskiego. Najpierw ks. prof. Grzegorz Hołub z Wydziału Filozoficznego naszej uczelni przedstawił temat *W stronę poznania dobra*, a następnie s. dr hab. Maria Loyola Opiela, prof. KUL wygłosiła referat *Koncepcja integralnego rozwoju i wychowania osoby w myśli pedagogicznej bł. Edmunda Bojanowskiego*. Na zakończenie konferencji odbył się panel dyskusyjny poświęcony wychowaniu dzieci i młodzieży i przekazywaniu im wartości, w którym wzięły udział osoby z Rodzin bł. Edmunda oraz pracownicy ochronek prowadzonych przez siostry służebniczki. ■

Komunikacja i pamięć społeczna – konferencja naukowa na Zamku Królewskim w Niepołomicach

15 XI 2024

tekst: ks. dr hab. Robert Nęcek, prof. UPJPiI

zdjęcia: Monika Dejnego-Białkowska

W dniu 15 listopada 2024 r. na Zamku Królewskim w Niepołomicach odbyła się konferencja naukowa *Komunikacja i pamięć społeczna. W 80. rocznicę odwetu hitlerowskiego na Polakach za zamach na Hansa Franka w Gminie Niepołomice* zorganizowana przez Katedrę Edukacji Medialnej na Wydziale Nauk o Komunikacji Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Patronat nad konferencją objęli: Miasto i Gmina Niepołomice, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie i Wydawnictwo Arsarti.

Swoją obecnością konferencję zaszczylicy: proboszcz parafii w Niepołomicach ks. prałat Stanisław Mika, wieloletni dyrektor „Księżówki”, a później proboszcz parafii w Podłężu, ks. prałat Tomasz Boroń, a także Piotr Sionko, prezes Zarządu Fundacji „Zamek Królewski w Niepołomicach” oraz władze Miasta i Gminy Niepołomice. Obecni byli również przedstawiciele studentów z Ukrainy. Konferencji naukowej towarzyszył wernisaż obrazów Joanny Sobczyk-Pająk „Niepołomickie akwarele”.

W Komnacie Łukowej II otwarcia konferencji dokonał wiceburmistrz Piotr Krupa, wyrażając radość z podjętej tematyki, ważnej dla regionu, a przede wszystkim z licznie zgromadzonych słuchaczy. W pierwszym niezwykle ciekawym wykładzie *Arcybiskup Adam Stefan Sapieha i Karol Wojtyła w czasie okupacji niemieckiej 1939–1945. Wspólnota doświadczeń czy odmiennosc losów?* dr hab. Michał Białkowski, prof. UMK z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, przybliżył postać księcia metropolity Adama Stefana Sapiehy i Karola Wojtyły w okresie okupacji niemieckiej. Badacz podkreślił kluczową rolę arcybiskupa krakowskiego dla zachowania polskiej tożsamości narodowej oraz jego znaczenie dla działalności charytatywnej. Zwrócił również uwagę na fakt, iż „Książę Niezłomny” nieformalnie przewodził w czasie II wojny Episkopatowi Polski. Karol Wojtyła przeżył transformację, która zaważyła na całym jego życiu. Odszedł od marzeń bycia aktorem na rzecz wyboru drogi kapłaństwa. Podkreślił, że przełomowe znacznie dla tego doświadczenia miało spotkanie z Janem Tyranowskim i praca w Zakładach „Solvay”.

Z kolei dr hab. Katarzyna Drąg, prof. UPJPII, kierownik dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach, i dr Piotr Drąg z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w równie interesującym wykładzie *Jak skutecznie i stosownie komunikować o historii? Studium przypadku fenomenu „Listy Schindlera”* podkreślili problem komunikowania dziedzictwa. Podjęto próbę odpowiedzi na pytanie, jak komunikować o wydarzeniach historycznych, by uniknąć ryzyka związanego z infantyilizacją, a jednocześnie nie tworzyć treści hermetycznych. Promocja wydarzeń historycznych współcześnie dzieje się z użyciem różnych narzędzi. Są nimi np. seriale czy filmy. W referacie oparto się na analizie fenomenu *Listy Schindlera*. Poddano badaniu narrację muzeum i związku tej narracji z zamachem na Hansa Franka. Wskazano także na popkulturowy początek omawianego fenomenu, który dotyczy szeroko pojętej komunikacji o czasach okupacji w Krakowie.

W obszernym wykładzie *Geneza Znak Polski Walczącej. Między sztuką a komunikacją w walce o tożsamość narodową* mgr Joanna Sobczyk-Pająk z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i dyrektor Wydawnictwa Arsarti przedstawiła zarys historyczny kształtującego się znaku Polski Walczącej, okoliczności jego powstania. Wykład był udaną próbą zwrócenia uwagi na to, o czym tak łatwo się zapomina. Chodzi o wagę i głębię znaków i symboli.

Dr Marta Cerkaska z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w niezwykle pasjonującym wykładzie *Hans Frank o sobie samym. Wizerunek osobisty Gubernatora na podstawie jego „Dziennika”* zarysowała Franka jako osobę wyjątkowo dbającą o swój wizerunek. W trakcie wystąpienia szczegółowo omówiono postać Hansa Franka, jego rolę w nazistowskiej machinie władzy oraz sposób, w jaki próbował kreować swój wizerunek w zapiskach prowadzonych w latach sprawowania funkcji Generalnego Gubernatora okupowanych ziem polskich. Centralnym punktem referatu była analiza zapisków Franka, zebranych w wielotomowym

Dzienniku, który miał stanowić monumentalne świadectwo jego działalności. Frank usiłował w tych zapisach przedstawić siebie jako intelektualistę, urzędnika wykonującego trudną misję cywilizacyjną oraz lojalnego wyznawcę ideologii nazistowskiej. Dr Cerkaska zwróciła uwagę na wyraźne próby manipulacji i wybielania własnego wizerunku przez Franka, który mimo brutalnych działań, jakie podejmował, starał się zrzucić odpowiedzialność za zbrodnie na innych, zwłaszcza na Hitlera.

Referat zakończono refleksją nad uniwersalnymi wnioskami, jakie płyną z tej historii. Ukazuje ona, jak niebezpieczne mogą być: ślepa lojalność, bezkrytyczna wiara w ideologię oraz brak odpowiedzialności moralnej za własne czyny. Historia Hansa Franka jest ostrzeżeniem, które powinno skłaniać do refleksji nad mechanizmami władzy, manipulacji i dehumanizacji.

W przerwie między sesjami wiceburmistrz Piotr Krupa otworzył na Zamku wystawę obrazów Joanny Sobczyk-Pająk *Niepołomickie akwarele*. Dzięki temu uczestnicy, również młodzi słuchacze ze szkoły w Podłężu, z filiżanką kawy i ciasteczkami mogli podziwiać z zamkowej perspektywy atrakcyjne niepołomickie widoki. Była to już druga wystawa niepołomicka p. Sobczyk-Pająk. Pierwsza – „Jan Paweł II. Ludzie i Miejsca” – miała miejsce w roku 2019.

Drugą sesję otworzył dr Michał Wenklar z Uniwersytetu Ignatianum i z Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie. W swoim niezwykle interesującym wykładzie *Przebieg akcji z 29 stycznia 1944 roku* opisał przygotowania do niej. Jeszcze ciekawszym było postawione pytanie: Czy był to zamach na gubernatora Hansa Franka, czy może był to zamach na pociąg niemiecki, którym akurat jechał Hans Frank?

Z kolei radny miasta i gminy Niepołomice mgr inż. Adam Suślik w wykładzie *Pamięć społeczna jako mechanizm kształtowania wspomnień. W 80 lat po rozstrzelaniu 50 Polaków na pograniczu Podłęża i Staniątek* przypomniał – o czym wielu nawet nie słyszało – że dzień 2 lutego 1944 r., w którym Niemcy rozstrzelali 50 polskich więźniów w rejonie wiaduktu kolejowego Kraków – Tarnów, na pograniczu sołectw Podłęże i Staniątka, to jeden z najtragiczniejszych dni okupacji niemieckiej na terenie obecnej gminy Niepołomice. Mord w dniu 2 lutego 1944 r. był „odwetem za zamach, zresztą nieudany, na Generalnego Gubernatora Hansa Franka, podróżującego z Krakowa do Lwowa specjalnym pociągiem. Zamach został przeprowadzony w dniu 29 stycznia 1944 r. na trasie przejazdu między Staniątkami a Szarowem. W odwecie SS Gruppenführer Wilhelm Koppe, członek rządu Generalnego Gubernatorstwa, dowódca SS i Policji GG w Krakowie, wydał wyrok śmierci na 100 więźniów politycznych osadzonych w większości w więzieniu na Montelupich w Krakowie oraz w więzieniach w Tarnowie i Rzeszowie. Wyroki wykonano w Podłężu i Dębicy obok cegielni”.

Radny dodał, że „nieco ponad dwa miesiące wcześniej, późną jesienią 1943 r., na skutek wielkiej wspy dokonanej przez agentów gestapo, doszło do masowych aresztowań członków Armii Krajowej z terenów obecnego powiatu wielickiego i powiatu bocheńskiego. W dniu 23 listopada

w Niepołomicach, Dąbrowie, Gdowie, Podłężu, Staniątkach, Szarowie, Szczytnikach i Zakrzowie – razem ok. 50 osób, oraz w dniach 8–10 grudnia, w podobnej ilości, w Biskupicach, Dobranowicach, Sułowie i Trąbkach”.

Natomiast ks. dr hab. Robert Nęcek, prof. UPJPII z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w wykładzie *Prasa gadzinowa jako środek kontroli nad mieszkańcami Generalnej Guberni* stwierdził, że naziści mieli wizję swojej polityki medialnej. Już 31 października 1939 r. Frank odbył konferencję z ministrem propagandy Rzeszy Josephem Goebbelsem w Łodzi. Brali w niej udział najistotniejsi oficerowie zajmujący się mediami: Seyss-Inquart, du Prel, dr Fischer. Wizje Franka i Goebbelsa generalnie się ze sobą pokrywały. Wstępnie Frank podkreślił, że Polakom systematycznie należy obniżać wymagania naukowe, gdyż łatwiej się będzie wówczas nimi rządziło. Chodzi o to, by umożliwić kształcenie jedynie w takim zakresie, aby uświadomili sobie, iż jako naród nie mają żadnych perspektyw. Natomiast Goebbels dopowiedział, iż „nie dalej jak wczoraj Hitler oświadczył mu, że nie wolno Polakom wmawiać bzdur o jakiejś odbudowie, *łudzić* ich, że będą sami dla siebie coś odbudowywać”. W tym kontekście hitlerowcom chodziło o stworzenie mediów kształtujących świadomość

Polaków przez fakt selektywności materiału informacyjnego. Jednym z takich niemieckich dzienników polskojęzycznych był „Goniec Krakowski”.

Warto jeszcze przedstawić wykład ks. prof. dr. hab. Wojciecha Misztala z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie *Pamięć i Internet: zamach na okupacyjnego gubernatora Franka*. Otóż Autor zauważył, że pierwszorzędne znaczenie posiada tu docenienie wkładu, wysiłków, by informacje o zamachu na niemieckiego, okupacyjnego gubernatora Hansa Franka udostępnić. Bez wątpienia jest to ważna, duża zasługa tym bardziej, że temat tego zamachu, jak widać, do znanych nie należy.

Trzeba, niestety, podkreślić, że temat tego zamachu w świetle podanych informacji nie cieszy się zainteresowaniem. Co w takim razie należy jeszcze zrobić? Nasuwa się tu także wniosek co do ważnego nurtu misji np. historyków, bo składa się na nią troska o pielęgnowanie i rozwijanie pamięci internetowej, pamięci ludzi, zaś od tego w znacznym stopniu zależy, co oni będą np. myśleli, planowali, przekazywali innym, czynili. Przedstawione dane pokazują, że pod tym względem jest ciągle bardzo dużo do zrobienia, a możliwości jest ogrom. ■

Symposium „Świat Biblii. Biblia w kulturze świata”. II edycja: O ucztach, ucztowaniu i gościnności. Biblia – dziedzictwo – tradycja

17–19 X 2024

tekst: dr Anna Wajda

zdjęcia: Maciej Gradowski

W dniach 17–19 października 2024 r. w budynku dydaktycznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy ul. Bernardyńskiej 3 odbyło się interdyscyplinarne i międzynarodowe sympozjum biblijne z cyklu „Świat Biblii. Biblia w kulturze świata”. Była to druga edycja tego wydarzenia, którą zatytułowano *O ucztach, ucztowaniu i gościnności. Biblia – dziedzictwo – tradycja*. Organizatorami sympozjum były: Sekcja Biblijna Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie, Rada ds. Dialogu Ekumenicznego i Międzyreligijnego Archidiecezji Krakowskiej, Polska Rada Ekumeniczna – Oddział Krakowski, a także Instytut Nauk Biblijnych, Wydział Teologiczny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Odbyło się ono w ramach programu Krakowskie Konferencje Naukowe. Z kolei swym patronatem wydarzenie objęły: Stowarzyszenie Biblistów Polskich i Towarzystwo Biblijne w Polsce.

Na wydarzenie składało się siedem sesji referatowych, panel dyskusyjny i warsztaty pt. *Szabatowa chałka i wigilijny opłatek*, które odbyły się w Bożym Młynie przy para-

fii św. Jana Kantego, na ul. Jabłonkowskiej 18 w Krakowie. W ramach warsztatów uczestnicy mieli okazję samodzielnie przygotować chałki oraz odbyła się 45 min. prelekcja na temat historii i metod wypiekania opłatków oraz pozyskiwania i sposobów przechowywania tych jakże kruchoch eksponatów muzealnych. Z kolei działania w zakresie przygotowywania i pieczenia chałek koordynowali Józef Maślanka i Robert Róg (Stowarzyszenie Latarnia), natomiast prelekcję na temat opłatków wygłosiła mgr Dorota Majkowska-Szajer z Muzeum Etnograficznego w Krakowie.

„Codzienny posiłek jest niezbędny do podtrzymania życia, ale gdy nabiera szczególnie uroczystego charakteru, mówimy o ucztach” – podkreślał w swym przedłożeniu ks. dr hab. Jan Klinkowski, prof. PWT, przybliżając zagadnienia na temat *Znaczenie spożywania posiłków dla tworzenia wspólnoty na podstawie tradycji biblijnej i zwyczajów w starożytnych kulturach*. Jedzenie jest jednym z głównych obrazów w Piśmie Świętym. Od Księgi Rodzaju, gdzie Bóg mówi: „Oto wam daję wszelką roślinę przynoszącą ziarno po całej ziemi i wszelkie drzewo, którego owoc ma w sobie nasienie: dla was

będą one pokarmem” (1, 29), aż po Apokalipsę, gdzie mowa jest o „drzewie życia, rodzącym dwanaście owoców” (22, 2), Biblia pełna jest wzmianek na temat pożywienia i posiłków. Temu tematowi z kolei znaczną uwagę poświęcił ks. dr hab. Stanisław Wronka (UPJPII).

Wiele z biblijnych wzmianek na temat spożywania pokarmów wynika z pewnością z tego, że na starożytnym Bliskim Wschodzie do jedzenia przywiązywano bardzo dużą wagę. Było ono istotną częścią bardzo ważnego w tej kulturze prawa gościnności. Do pięknego starotestamentowego przykładu realizacji tego świętego prawa odwołała się w swoim przedłożeniu dr Miroslava Čilová (UJ), przywołując wydarzenia, które miały miejsce pewnego upalnego dnia, w samo południe, gdy Abraham obozował pod dębami Mamre, a na Bożym zegarze wybiła godzina szczególnej łaski. Bez mała stuletni człowiek porzuca schronienie w cieniu dębu, wybiega naprzeciw trójki przybyszów i prosi, by zechcieli skorzystać z jego zaproszenia: „O Panie, racz nie omijać Twego sługi” (Rdz 18, 3). Choć dostoyny starzec mógł

wyręczyć się swoimi sługami, jednak sam biega (hebr. „ruc” – Rdz 18, 2.7) wokół swoich gości z radosnym pośpiechem i przynagla również swoją żonę i służącego.

Biblia potępia brak umiaru, obżarstwo i pijaństwo, na co zwracała w swej prelekcji uwagę dr hab. Kalina Wojciechowska, prof. ChAT, ale jednocześnie nie neguje samego ucztowania. Co więcej, można powiedzieć, że był i jest to ulubiony sposób przebywania Jezusa z ludźmi poprzez tajemnicę Eucharystii. Nic więc dziwnego, że życie w wiecznej radości z Bogiem Biblia obrazuje wspólną ucztą: „Pan Zastępów przygotuje dla wszystkich ludów na tej górze ucztę z tłustego mięsa, ucztę z wybornych win, z najpożywniejszego mięsa, z najwyborniejszych win” (Iz 25, 6), do czego nawiązał m.in. w swym przedłożeniu ks. dr Piotr Herok z Uniwersytetu Opolskiego.

Z kolei o. dr Łukasz Popko OP (Ecole Biblique) w niezwykle ciekawym referacie pt. *Lew pije wino. Kontekst uczt Samsona z Filistynami* pozwolił m.in. poprzez prezentację znalezisk archeologicznych z terenu starożytnego Bliskiego Wschodu zro-

zumieć, dlaczego wino jest jak lew, bo przecież może być ono miłe jak mały kociak, ale też potrafi być agresywne.

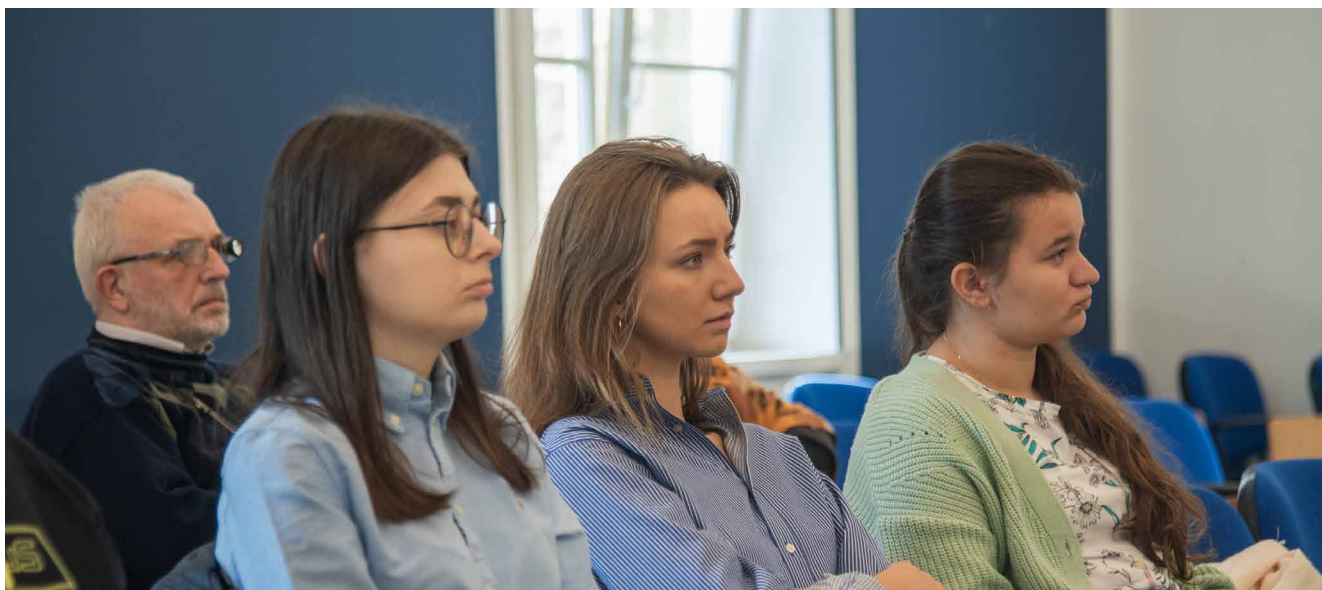
Również do archeologiczno-historycznych aspektów nawiązał w swym przedłożeniu dr hab. Jerzy Ciecieląg, prof. UKEN, prezentując temat *Tyberiaada czy Macheront? Uczta u Antypasa w świetle przekazów źródłowych i archeologii*. Natomiast dr inż. Anna Maria Wajda (UPJPII) w ramach prezentacji *Woń miła Bogu – menu ofiarne w świątyni jerozolimskiej* mówiła o archeozoologii i wkładzie nauk przyrodniczych w lepsze zrozumienie tekstu biblijnego.

Przywołane tematy wybranych wystąpień to tylko sygnalizacja obszernej i różnorodnej tematyki, jaką podejmowano podczas interdyscyplinarnego sympozjum międzynarodowego „Świat Biblii. Biblia w kulturze świata”. II edycja: *O uctwach, uctowaniu i gościnności. Biblia – dziedzictwo – tradycja*. Bezdyskusyjnie to trzydniowe sympozjum biblijne pozwoliło na nowo przypomnieć sobie, że wspólne biesiadowanie jest nie tylko czynnością zaspokajającą potrzeby ciała, ale również relacyjną, duchową. Wyraża bliskość, wspólnotę, wzbudza atmosferę życzliwości i otwiera na innych, bo do stołu siada się z tymi, z którymi chce się rozmawiać, spędzać czas w dobrej atmosferze, i z którymi pragnie się budować

wspólnotę i tworzyć więzi przyjacielskie. Przeszło ono już do historii, ale i otworzyło możliwości na nowe projekty, współpracę i ekumeniczny dialog przy bogato zastawionym stole Słowa Bożego.

Sympozjum to stanowiło także wydarzenie komplementarne do organizowanych od ponad 20 lat na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie wykładów otwartych „Biblia w kulturze świata”, ale także element obchodów Krakowskich Ekumenicznych Dni Biblijnych. Centrum tych ostatnich stanowił Maraton Biblijny, czyli publiczne czytanie Pisma Świętego: Psalmów i Nowego Testamentu w przekładzie ekumenicznym, który w tym roku miał miejsce w kościele ewangelicko-augsburskim św. Marcina przy ul. Grodzkiej 58 w Krakowie.

Sympozjum organizowane jest przez Instytut Nauk Biblijnych Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy współdziałaniu Sekcji Biblijnej Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie, Rady ds. Dialogu Ekumenicznego i Międzyreligijnego Archidiecezji Krakowskiej oraz Polskiej Rady Ekumenicznej – Oddział Krakowski w ramach programu Krakowskie Konferencje Naukowe, pod patronatem miasta Kraków. ■

Międzynarodowa konferencja naukowa z cyklu „Ad fontes Cathedralis Cracoviensis”

tekst: Susi Ferfoglia

8–9 października 2024 r. odbyła się trzecia już edycja koncertów i międzynarodowej konferencji naukowej „Ad fontes Cathedralis Cracoviensis”. Organizatorami byli: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, Archiwum i Biblioteka Krakowskiej Kapituły Katedralnej, Fundacja „Chronić dobro” w Tyńcu, Fundacja Wojtylium oraz Podyplomowe Studia z Monodii Liturgicznej.

W tegorocznej edycji zaprezentowany został XV-wieczny Graduał przechowywany w Archiwum i Bibliotece Krakowskiej Kapituły Katedralnej, AiBKKK Ms 45. Kodeks i kontekst jego powstania i użytkowania został przedstawiony przez specjalistów z zakresu historii Kościoła, historii liturgii, kodykologii, historii sztuki i muzykologii.

Konferencja rozpoczęła się tradycyjnie w opactwie tyńskim uroczystymi nieszporami pod przewodnictwem o. opata dr. Szymona Hiżyckiego, a po nich miał miejsce koncert amatorskich schół gregoriańskich. Wśród wykonawców znaleźli się: Bractwo San Clemente działające przy klasztorze oo. Dominikanów w Krakowie, Schola Cantorum WSD Bernardynów, Jasnogórski Chór Chłopięco-Męski Pueri Claromontanes oraz Jasnogórski Chór Dziewczęcy Filiae Mariae.

Następnego dnia, 9 października, w auli przy ul. Bernardyńskiej 3, miała miejsca konferencja. Wykłady można było podzielić na trzy kategorie.

Wprowadzające, prezentujące historię i liturgię w XV w. w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem katedry wawelskiej: dr Ewelina Zych (Kraków, Archiwum i Biblioteka Krakowskiej Kapituły Katedralnej): *Historia katedry wawel-*

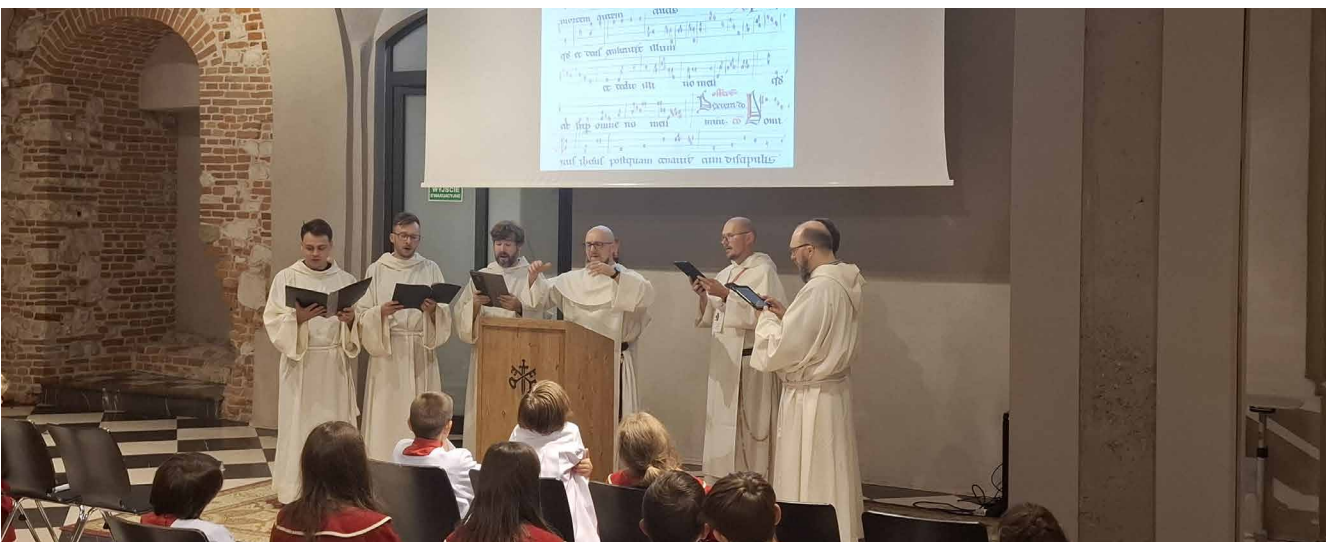
skiej w XV w. oraz ks. prof. dr hab. Waldemar Pałęcki (Lublin, Katolicki Uniwersytet Lubelski): *Liturgia w Polsce w XV w.*

Ukazujące wprost badany rękopis od strony „zewnątrznej”, jak i „wewnętrznej”: dr hab. Wojciech Świeboda (Kraków, Biblioteka Jagiellońska): *Analiza kodykologiczna manuskryptu Kraków, AiBKKK, Ms 45* oraz dr hab. Monika Jakubek-Raczkowska, prof. UMK i dr hab. Juliusz Raczkowski, prof. UMK (Toruń, Uniwersytet Mikołaja Kopernika): *Analiza systemu dekoracji w XV-wiecznym graduale Kraków, AiBKKK, Ms 45.*

Szczegółowo opracowujące problemy muzyczne badanego rękopisu: doc. PhDr. Hana Vlhová-Wörner, Ph.D. (Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., Praha): *Sekwencje w Graduale AiBKKK, Ms 45* oraz ks. dr hab. Mariusz Białkowski, prof. AMP (Poznań, Akademia Muzyczna): *Signum distinctivum melodicum rękopisu Kraków, AiBKKK, Ms 45.*

Po konferencji odbyła się prezentacja manuskryptów i stanu prac konserwatorskich w Archiwum i Bibliotece Krakowskiej Kapituły Katedralnej w Kapitułarzu Katedry Wawelskiej przez ks. dr. Wojciecha Barana, dyrektora AiBKKK oraz p. Ewę Pietrzak, konserwatora pergaminu i papieru.

Na zakończenie Mszę św. w katedrze wawelskiej odprawił JM Rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, a po niej odbył się koncert z utworami z Graduale AiBKKK, Ms 45. Utwory wykonała męska Schola Gregoriana Sancti Joannis Pauli II oraz Pueri Cantores Sancti Joseph pod dyktando prof. Susi Ferfoglii. Na portatywie zagrała Justyna Grabowska. ■

Ks. dr Kryspin Witold Dubiel, absolwent UPJPII, mianowany przez papieża Franciszka Nuncjuszem Apostolskim w Angoli

1 VII 2024

Dnia 1 lipca 2024 r. Ojciec Święty Franciszek mianował ks. prałata dr. Kryspina Witolda Dubiela Nuncjuszem Apostolskim w Angoli, a jednocześnie arcybiskupem tytularnym Vannida (łac. Vannidensis).

Ks. Kryspin Witold Dubiel urodził się 12 listopada 1973 r. w Nowej Sarzynie, w diecezji przemyskiej. Pochodzi z parafii pw. Zwiastowania Pańskiego w Leżajsku. Jest absolwentem Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku (matura 1992). Studia teologiczne odbył w Metropolitalnym Wyższym Seminarium Duchownym w Przemyślu (1992–1998), afiliowanym do Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (późniejszy Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie). Promotorem jego pracy magisterskiej był bp Marian Rojek, który od września 1987 r. wykładał teologię dogmatyczną w Wyższym Seminarium Duchownym w Przemyślu. Recenzentem pracy był ks. prof.

Wojciech Życiński z PAT. Pracownicy Wydziału Teologicznego UPJPII pamiętają ks. Kryspina Dubiela z komunikatywności, życzliwości i otwartości na ludzi.

Święcenia prezbiteratu ks. Kryspin Dubiel przyjął 31 maja 1998 r. w Przemyślu z rąk Arcybiskupa Metropolity Przemyskiego Józefa Michalika. W latach 1998–1999 pełnił funkcję wikariusza parafii pw. Wszystkich Świętych w Iwoniczu, w diecezji przemyskiej. Odbył studia na Wydziale Prawa Kanonicznego Papieskiego Uniwersytetu na Lateranie w Rzymie (1999–2003), które zostały zwieńczone doktoratem w 2003 r. Jest także absolwentem Papieskiej Akademii Kościelnej w Rzymie (2002–2004). Pracował w służbie dyplomatycznej Stolicy Apostolskiej na placówkach w Rwandzie, Białorusi, Kolumbii (jako sekretarz), na Filipinach, Polsce, Słowenii. W dniu mianowania był radcą nuncjatury w Zjednoczonych Emiratach Arabskich.

Źródło: Archidiecezja Przemyska, BP KEP ■

Rektor UPJPII wiceprzewodniczącym KRSWK oraz członkiem Komisji Rewizyjnej KRASP

Podczas pierwszego w kadencji 2024–2028 posiedzenia Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa (KRSWK), które odbyło się 16 września 2024 r., wybrano nowe władze tego gremium. Stanowisko przewodniczącego, zgodnie z tradycją i zapisami Statutu KRSWK, objął rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr hab. Piotr Jedynak. I wiceprzewodniczącym został po raz kolejny rektor Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie prof. Jerzy Lis.

Na II wiceprzewodniczącego powołano rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Roberta Tyrałę.

Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa to organizacja skupiająca rektorów uczelni krakowskich i małopolskich. Stanowi grupę ludzi nauki, profesorów piastujących najwyższe funkcje w uczelniach (rektorów), którzy wspólnie dbają o właściwe standardy kształcenia studentów i doktorantów, a także o wysoki poziom badań naukowych, a co za tym idzie, o rozwój szkół wyższych dla pożytku Krakowa, makroregionu Małopolski i całego kraju.

Ponadto 27 czerwca br., podczas posiedzenia Zgromadzenia Plenarnego KRASP, **ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, rektor UPJPII został powołany na członka Komisji Rewizyjnej Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) na kadencję 2024–2028.** ■

Ks. dr hab. Jan Żelazny został mianowany dyrektorem Sekcji Polskiej Fundacji „Pomoc Kościołowi w Potrzebie”

15 X 2024

To wielkie docenienie i wyróżnienie ks. dr hab. Jana Żelaznego, pracownika Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, za wieloletnią pracę i ogrom zaangażowania na rzecz pomocy m.in. „dla chrześcijan Orientu”.

Ks. dr hab. Jan Witold Żelazny. Urodzony 8 VIII 1965 r. w Katowicach. W 1987 r. ukończył studia na Wydziale Fizyki, Matematyki i Astronomii Uniwersytetu Jagiellońskiego, a studia na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej zakończył magisterium i licencjatem kanonicznym w 1991 r. Studia doktoranckie na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie zakończył obroną pracy doktorskiej i zatwierdzeniem przez Radę Wydziału 15 XII 1995 r. (*Chrystus Najwyższy Kapłan – studium chrystologiczne na podstawie Homilii św. Jana Chryzostoma do Listu do Hebrajczyków*, promotor ks. dr hab. E. Staniek). Habilitował się na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie 27 VI 2006 r. (*Biskup Ojcem. Zarys eklezjologii syryjskiej na podstawie Konstytucji Apostolskich*). Od 1996 r. etatowy pracownik Papieskiej Akademii Teologicznej, później Uniwersytetu. W latach 1997–2021 prefekt studiów w Wyższym Seminarium Archidiecezji Krakowskiej. Od roku 2019 prowadzi działalność w ramach „Dzieła dla Orientu” (L'Œuvre d'Orient), którego powstanie Sekcji Polskiej pilotuje.

Podstawowym celem Papieskiego Stowarzyszenia „Pomoc Kościołowi w Potrzebie” jest szeroko pojęta pomoc prześladowanemu Kościołowi na całym świecie. W ponad 50 krajach chrześcijanie są prześladowani. Rośnie zagrożenie ich zdrowia, a nawet życia. W 70 krajach na świecie wiara jest ograniczana, a chrześcijanie dyskryminowani. „Pomoc Kościołowi w Potrzebie” zajmuje się wspieraniem nowej ewangelizacji, a także udzielaniem duchowej siły Kościołom lokalnym w ugruntowywaniu wiary.

Ojciec Werenfried van Straaten, założyciel „Pomocy Kościołowi w Potrzebie”, podkreślał, że rozwój duchowości chrześcijańskiej nie jest możliwy bez modlitwy. Wzywał do modlitwy za prześladowanych chrześcijan na całym świecie. Organizacja, informując o sytuacji Kościoła, chce budzić świadomość i solidarnie wspierać cierpiących, m.in. poprzez bezpłatny Biuletyn wydawany od ponad 40 lat. Oprócz modlitwy i informacji apeluje również o pomoc finansową dla najbardziej potrzebujących, niosąc wsparcie ludziom na wszystkich kontynentach. ■

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie po uzyskaniu prestiżowego statusu Seal of Excellence rozwija kierunek działań

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie uzyskał prestiżową **Oznakę Doskonałości (Seal of Excellence)** od Komisji Europejskiej w ramach programu ERASMUS+. To wyjątkowe wyróżnienie jest świadectwem doskonałości w dziedzinie edukacji i badań naukowych, a także zaangażowania w rozwijanie międzynarodowej współpracy akademickiej. Projekt zyskał uznanie międzynarodowego panelu niezależnych ekspertów, co stanowi dowód na jego wysoki poziom merytoryczny i innowacyjność.

W realizacji projektu uczestniczy szereg renomowanych uczelni z różnych krajów Europy, co gwarantuje wymianę wiedzy i doświadczeń na najwyższym poziomie. Wśród naszych partnerów znajdują się:

- Fachhochschule Burgenland GmbH z Austrii
- Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu (Humak) z Finlandii
- Rigas Stradina Universitate z Łotwy

- Hochschule Magdeburg-Stendal z Niemiec
- Vysoka Skola Podnikani a Prava, a.s. z Czech
- Univerza v Novem mestu ze Słowenii
- Università degli Studi di Teramo z Włoch
- Sveučiliste/Univerzitet Vitez z Bośni i Hercegowiny

Konsorcjum „StudyEU Amber Road” zostało założone w ramach programu ERASMUS+ „Sojusze Uniwersytetów Europejskich” (ERASMUS-EDU-2024-EUR-UNIV-1), który promuje głęboką instytucjonalną współpracę transnarodową w europejskim szkolnictwie wyższym. Głównym celem projektu jest wzmocnienie cyklu życia studentów na uczelniach wyższych, przygotowanie ich do kariery zawodowej w Europie przez edukację zorientowaną na praktykę oraz wymianę międzykulturową. W działania projektu z ramienia naszej uczelni został włączony zespół składający się z pracowników Biura Współpracy Międzynarodowej oraz pracowników naukowo-dydaktycznych z Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej, a także doktorantów ze Szkoły Doktorskiej. W składzie zespołu roboczego, który wypracował ten status, był kierownik Biura Współpracy Międzynarodowej UPJPII Tomasz Książ, zespołem projektowym WNK kierowały dr Aleksandra Urzędowska oraz dr Anna Teler. W skład zespołu wchodziły także: dr Magdalena Jankosz (pracownik WNK) oraz doktorantki z WNK: Aleksandra Pisarska, Honorata Uniwersał, Karolina Zajac. Nad wszystkim czuwał dziekan Wydziału Nauk o Komunikacji ks. dr hab. Sławomir Soczyński SDS, prof. UPJPII.

Status Seal of Excellence jest prestiżowym wyróżnieniem przyznawanym przez Komisję Europejską projektom, które przeszły rygorystyczną ocenę i zostały uznane za wybitne pod względem jakości, innowacyjności oraz potencjału do wprowadzenia pozytywnych zmian w obszarze edukacji i badań naukowych. Uzyskanie tego statusu przez UPJPII jest nie tylko potwierdzeniem wysokiego poziomu działań uczelni, ale także otwiera nowe możliwości współpracy i finansowania, zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym. Uzyskanie statusu Seal of Excellence jest wielkim osiągnięciem, które potwierdza zaangażowanie w rozwijanie doskonałości akademickiej oraz współpracy międzynarodowej. Projekt „StudyEU Amber Road” jest szansą na zdobycie cennych doświadczeń, rozwój zawodowy oraz nawiązanie wartościowych kontaktów.

Rozmowa z ks. dr. hab. Sławomirem Soczyńskim SDS, prof. UPJPII, dziekanem Wydziału Nauk o Komunikacji

Marta Mastyló: Jak doszło do uzyskania przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie statusu Seal of Excellence od Komisji Europejskiej w ramach programu ERASMUS+?

Ks. dr hab. Sławomir Soczyński SDS, prof. UPJPII: Cała historia rozpoczęła się od projektu tworzenia konsorcjum uczelni wokół bursztynowego szlaku. Zebrało się 9 uniwersytetów od Bośni i Hercegowiny przez Słowenię, Niemcy, Austrię, Czechy, aż do Finlandii. I razem, już w ramach tego konsorcjum, złożyliśmy wniosek w Brukseli, który został bardzo dobrze oceniony. Cały wniosek przygotował zespół Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej razem z naszym Biurem Współpracy Międzynarodowej, dokładnie z p. Tomaszem Książem. Myśmy ten wniosek przygotowali z naszej strony, a oprócz tego z pozostałymi ośmioma uniwersytetami pracowaliśmy razem od września ubiegłego roku. Na koniec złożyliśmy ten wniosek i pozostało nam czekać na odpowiedź. Okazało się, że spełniliśmy wszystkie warunki. Wniosek został bardzo dobrze oceniony. On wiązał się też z konkretnymi pieniędzmi, którymi jednak w tej chwili Unia Europejska nie dysponuje. Mówię oczywiście o tych pieniądzach, o które wnioskowaliśmy.

Co w związku z taką sytuacją?

W związku z tym, że wniosek został dobrze przygotowany, otrzymaliśmy właśnie ten certyfikat, co naprawdę jest ogromnie ważne i on sam w sobie jest wielkim powodem do dumy.

Czym należy się wykazać, aby taki certyfikat otrzymać, uzyskać status Seal of Excellence od Komisji Europejskiej?

Dlaczego dostaliśmy? To jest tak, że budujemy pewną historię, swoją historię. To był sprawdzian, czy jesteśmy zdolni jako Uniwersytet do przygotowania takiego wniosku. I to jest też o tyle ważne, że jak będziemy składać następny wniosek, to już możemy się wykazać tym, że jesteśmy po prostu dobrzy, że to potwierdziła europejska Komisja.

Dobrzy, czyli merytorycznie przygotowani.

Merytorycznie jesteśmy w 100 proc. przygotowani, jedyne, czego brakło, to środków w Unii Europejskiej.

Pozostaje satysfakcja, ale za to niemała.

Tak. To potwierdza naszą zdolność do takiej pracy. Praca ta zaowocowała czymś niezwykle istotnym – pewnością, że będzie ona kontynuowana, że ta współpraca będzie trwała.

Sam fakt uzyskania takiego statusu przekłada się w jakiś konkretny?

Ta współpraca już przełożyła się w coś bardzo wartościowego. Spowodowała, że ci ludzie, którzy się tu poznali, myślą o nowych projektach. I co niezmiernie ważne, Komisja Europejska niekiedy ogłasza konkursy wyłącznie dla instytucji posiadających Odznakę Doskonałości. Poza tym oceniający zawsze patrzą bardziej przychylnie na wnioski konsorcjum z takim wyróżnieniem. Znaczy to, że jesteśmy zgrani i solidni, co jest zawsze oceniane w takich wnioskach.

Jak w ogóle doszło do tego, że UPJPII znalazł się w tym projekcie?

Myślę, że gdyby poszukać początków tej całej historii, która zaowocowała tym znaczącym certyfikatem, to upatrywać ich należy w naszych bardzo dobrych międzynarodowych kontaktach. Dzwonimy do siebie, kontaktujemy się, przekazujemy sobie nawzajem informacje, np. dotyczące możliwości zaangażowania się w jakiś ciekawy, wartościowy projekt. I tak zadzwoniono do mnie z Uniwersytetu w Burgenland, z którym właśnie taki dobry kontakt jest, z informacją o takim projekcie. A ja się nim zainteresowałem. Poszedłem następnie z tym do księdza rektora, przedstawiłem kwestię i otrzymaliśmy zgodę. Dodam, że ten projekt przewidywał początkowo dla nas na 4 lata kwotę 1 mln 200 tys. złotych. I to byłoby coś wspaniałego, bo robiliśmy to też z myślą o kształtującym się nowym Wydziale Nauk o Komunikacji. Osobą odpowiedzialną za ten projekt z ramienia UPJPII zostałem ja i powołałem zespół. Liderami zostali: dr Aleksandra Urzędowska i dr Anna Teler oraz Tomasz Książ z Biura Współpracy Międzynarodowej. Nie działaliśmy jako wydział, lecz w tym konsorcjum był uniwersytet. Ale my mieliśmy być odpowiedzialni za komunikację, czyli funkcjonujący już dzisiaj Wydział Nauk o Komunikacji miał być podmiotem w tej sprawie.

Wspomniał Książ Dziekan o spotkaniach. Gdzie i w jaki sposób one się odbywały? Uczestniczyli w nich przedstawiciele wszystkich dziewięciu uniwersytetów?

Tak, myśmy byli obecni w Rydze, m.in. p. Urzędowska uczestniczyła tam w spotkaniu roboczym. Ja byłem z kolei na spotkaniu wszystkich rektorów i przedstawicieli uczelni z Magdeburga, Burgenlandu, Rygi, Teramo, Pragi, Novogo Mesta, Helsinek oraz Vitez. Spotkanie w Rydze było zwieńczeniem kilkumiesięcznej pracy i miało na celu „doszlifowanie” pewnych sekcji we wniosku projektowym, a także miało dać możliwość spotkania się władzom i zespołom operacyjnym. Zanim doszło do spotkania w Rydze, zespoły zadaniowe konsorcjum spotykały się online w comiesięcznych spotkaniach – średnio na takim spotkaniu było 40 uczestników! Były też spotkania online grup przygotowujących tzw. pakiety pracy (work pa-

ckages). Zespół projektowy UPJPII także kilkanaście razy spotykał się na uczelni lub online w celu dopracowania treści i budżetu do wniosku. Niebawem będzie następne spotkanie, bo nie poddajemy się i przygotowujemy kolejne projekty.

Przygotowanie studentów do kariery zawodowej, wymiana kulturowa – czytamy w założeniach projektu... Co jest celem najważniejszym?

Mobilność studentów. To jest trochę inna forma Erasmusa. Dlatego to wszystko było wokół szlaku bursztynowego tworzone, bo idea była taka, że łączymy Europę, łączymy w wartościach. I nie będziemy na tym etapie poprzestawać.

Dziękuję bardzo za rozmowę.

„Będziemy składać kolejny wniosek, ale w nieco innej formie” – odpowiada Tomasz Książ, kierownik Biura Współpracy Międzynarodowej UPJPII. „Obecne konsorcjum planuje kontynuację współpracy. W tej chwili trwają ustalenia, które instytucje będą zaangażowane w nowo tworzone mniejsze konsorcja, które będą wnioskowały w ramach różnych mechanizmów z Unii Europejskiej. UPJPII będzie najprawdopodobniej częścią zespołu wnioskującego w programie «Sojusze na rzecz innowacji», dołączymy do zespołu z Grupy 1: Sojusze na Rzecz Edukacji i Przedsiębiorstw lub Grupy 2: Sojusze na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności (realizacja *planu działania*, czyli tzw. *Blueprint*). Sojusze na rzecz innowacji mają na celu zwiększenie zdolności innowacyjnych Europy poprzez stymulowanie innowacji w drodze współpracy i przepływu wiedzy między szkolnictwem wyższym, kształceniem i szkoleniem oraz szerszym środowiskiem społeczno-gospodarczym, w tym badaniami.

Konsorcjum Amber Road będzie też wnioskować w konkursach: «Budowanie potencjału w szkolnictwie wyższym, Erasmus Mundus» oraz «Partnerstw na rzecz współpracy w szkolnictwie wyższym». Mamy bardzo dużo możliwości dalszego rozwoju” – mówi Tomasz Książ. ■

Marian Wołkowski-Wolski laureatem ogólnopolskiego konkursu „Zabytek Zadbane 2024”

zdjęcia: Magda Starowieyska, Narodowy Instytut Dziedzictwa Oddział Terenowy Rzeszów

Prof. Marian Wołkowski-Wolski, pracownik naukowy w Instytucie Historii Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, otrzymał nagrodę w specjalnej kategorii właściwego użytkownika i stałej opieki nad zabytkiem, jakim jest należący do rodziny Laureata renesansowy dwór w Hawłowicach Górnych (powiat jarosławski, woj. podkarpackie), a szczególnie odrestaurowany lamus dworski parteru dawnego dworu wieżowego.

Przyznając prof. Marianowi Wolskiemu tytuł laureata, jury podkreśliło „pieczołowite przebadanie, rozpoznanie, konserwację i restaurację” tego obiektu, „dzięki czemu ocalono przed zniszczeniem oraz ujawniono wyjątkową wartość historyczną i artystyczną obiektu, a zabytek udostępniono zwiedzającym”.

Dyplom wręczono prof. Marianowi Wołkowskiemu-Wolskiemu 17 września 2024 r. podczas gali w auli Departamentu Ochrony Zabytków w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W wydarzeniu wzięła udział dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa Marlena Happach oraz sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Generalna Konserwator Zabytków Bożena Żelazowska.

Konkurs „Zabytek Zadbane” to organizowany od niemal 50 lat doroczny ogólnopolski konkurs Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Generalnego Konserwatora Zabytków, którego celem jest promocja opieki nad zabytkami. Nagradzane są najlepsze prace z zakresu konserwacji, rewitalizacji i adaptacji zabytków, zrealizowane zgodnie z najwyższymi standardami badawczymi i wykonawczymi. Corocznie o miano laureatów i wyróżnionych mogą ubiegać się właściciele i zarządcy zabytkowych nieruchomości, którzy wzorowo i konsekwentnie prowadzą działania badawcze, rewitalizacyjne, konserwatorskie i budowlane. Znacząco wyróżniają się w zakresie utrzymania i zagospodarowania zabytków.

W imieniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego nadzór nad konkursem sprawuje Generalny Konserwator Zabytków, a za jego realizacją odpowiada Narodowy Instytut Dziedzictwa. Oceny konkursowych zgłoszeń dokonuje jury konkursowe, które jest powoływane przez Generalnego Konserwatora Zabytków.

W tegorocznej edycji oceniono 67 zabytków, z których 8 otrzymało tytuł laureata, a 10 zostało wyróżnionych.

Komisja konkursowa, oprócz zabudowań dworskich w Hawłowicach Górnych należących do prof. Mariana Wołkowskiego-Wolskiego i przywróconych świetności dzięki jego staraniom, nagrodziła takie zabytki, jak m.in.: Willę

Maxa Erfurta w Jeleniej Górze, Kasyno Oficerskie w Twierdzy Modlin, Kościół w Lubiechni Małej, czy Muzeum „Dom Szewca” w Pszczewie.

Z radością także pragniemy dodać, że 25 VII 2024 r. prezydent RP podpisał nominację Mariana Wolskiego na profesora (belwederskiego) w dyscyplinie historia. Co warto zaakcentować, tym sposobem prof. M. Wolski stał się pierwszym w historii tej dyscypliny świeckim pracownikiem naukowym, który w trakcie pracy na UPJPII osiągnął ten tytuł. ■

Prof. dr hab. Marian Wolski uhonorowany Nagrodą im. Stefana Krzysztofa Kuczyńskiego

6 XII 2024

Prof. dr hab. Marian Wolski otrzymał I nagrodę w kategorii MONOGRAFIE Z DZIEDZINY ŹRÓDŁOZNAWSTWA I NAUK POMOCNICZYCH HISTORII za publikację *Bartłomiej Paprocki (ok. 1539–1614) herbu Jastrzębiec i jego krąg rodzinny*, Historia, Hereditas, Ecclesia, t. 22, która ukazała się dzięki Wydawnictwu Księgarnia Akademicka.

Prof. dr hab. Marian Wolski, polski historyk, profesor nauk humanistycznych w dyscyplinie historia, nauczyciel akademicki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Urodził się w 1962 r. w Warszawie. W 1992 r. ukończył na Uniwersytecie Jagiellońskim studia w zakresie historii sztuki. Tam też na Wydziale Historyczno-Filozoficznym na podstawie napisanej pod kierunkiem prof. Zbigniewa Perzanowskiego rozprawy pt. *Trzeciescy herbu Strzemie. Studium*

z dziejów średniozamożnej szlachty małopolskiej XIV–XVI w. uzyskał w 1997 r. stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie historia.

W 2014 r. na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie na podstawie dorobku naukowego oraz rozprawy pt. *Potoccy herbu Pilawa do początku XVII wieku. Studium genealogiczno-własnościowe* otrzymał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie historia. W latach 1995–2013 był zatrudniony w Instytucie Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk na stanowisku asystenta, potem adiunkta. Od 2009 r. pracuje w Instytucie Historii Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Dziś jest profesorem tejże uczelni. Od 2016 r. pracuje też jako wykładowca w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie.

Od roku 1997 jest ekspertem ds. genealogii i heraldyki Związku Polskich Kawalerów Maltańskich. Za zasługi na tym polu otrzymał od Rady Suwerennej Zakonu Maltańskiego srebrny medal Pro Merito Melitensi. Od listopada 2013 do 23 grudnia 2016 r. piastował funkcję prezesa zarządu Fundacji XX. Czarторыskich w Krakowie. W roku 2023 otrzymał Złoty Krzyż Zasługi za dokonania na rzecz muzealnictwa polskiego, a w 2024 r. nagrodę w konkursie Narodowego Instytutu Dziedzictwa „Zabytek Zadbane” za uratowanie, naukowe opracowanie i udostępnienie rodzinnego dworu w Hawłowicach Górnych.

Jest autorem ponad 100 publikacji naukowych. W kręgu zainteresowań i badań prof. Mariana Wolskiego znalazły się: genealogia, heraldyka, biografistyka, geografia historyczna, paleografia łacińska, średniowiecze i czasy nowożytne, historia ziemiaństwa polskiego.

W 2024 r. postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Marianowi Wolskiemu został nadany tytuł profesorski. ■

Dr Paweł Krokosz wybrany sekretarzem Komisji Wojen i Wojskowości PAU na kolejną kadencję

8 X 2024

8 października 2024 r. dr Paweł Krokosz z Instytutu Historii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie (Katedra Historii Nowożytnej, Pracownia Historii i Kultury Przestrzeni Totalitarnej) po raz drugi został wybrany sekretarzem Komisji Historii Wojen i Wojskowości Polskiej Akademii Umiejętności na kadencję 2024–2027.

Komisja została powołana w 2002 r. jako Komisja Historii II Wojny Światowej, w związku ze zorganizowaną w Krakowie konferencją naukową poświęconą polskiemu wywiadowi w czasie II wojny światowej. W 2005 r. zmieniła ona nazwę na Komisja Historii Wojen i Wojskowości, dostosowując ją do faktycznego profilu swojej działalności.

Członkami komisji są historycy, których zainteresowania badawcze koncentrują się głównie na dziejach wojskowości polskiej i powszechnej od epoki nowożytnej po czasy najnowsze, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki pierwszej i drugiej wojny światowej. Na posiedzeniach naukowych komisji referaty wygłaszają zarówno jej członkowie, jak również badacze nienależący do komisji, reprezentujący różne ośrodki uniwersyteckie w Polsce. Prezentowane wyniki badań oparte są na solidnej podstawie źródłowej oraz wyczerpującej literaturze przedmiotu. Posiedzenia naukowe komisji cieszą się dużym zainteresowaniem wśród doktorantów i studentów.

W dorobku komisji znajduje się 12 tomów „Prac” opublikowanych przez Wydawnictwo Polskiej Akademii Umiejętności. ■

Dr Grzegorz Kościński (UPJPII) uhonorowany nagrodą PHIL EPISTEMONI – Przyjacielowi Nauki

25 XI 2024

Nagrodę PHIL EPISTEMONI – Przyjacielowi Nauki wręczono dr. Grzegorzowi Kościńskiemu podczas posiedzenia Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa, które tym razem odbywało się w siedzibie Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

Nagroda ta, przyznawana przez KRSW Krakowa i ustanowiona w 2015 r., honoruje dziennikarzy, publicystów lub też redakcje za wybitne osiągnięcia na rzecz szkolnictwa wyższego, nauki, kultury i sztuki. Tegorocznym laureatem został dr Grzegorz Kościński z Katedry Dziennikarstwa i Komunikacji Wizualnej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Grzegorzowi Kościńskiemu nagroda została przyznana w uznaniu za całokształt dotychczasowej pracy dziennikarskiej i publicystycznej, która „dotrzymując najwyższych standardów rzetelności, profesjonalizmu, etyki i odpowiedzialności zawodowej, popularyzuje wiedzę o krakowskim środowisku intelektualnym, naukowym i kulturalno-artystycznym poprzez:

- tworzenie materiałów telewizyjnych prezentujących sylwetki i dokonania wybitnych przedstawicieli krakowskiego świata nauki, kultury i sztuki;
- opracowanie programów poświęconych dziejom krakowskich uczelni i ważnym dla nich wydarzeniom historycznym;
- dokumentowanie bieżącej działalności i «życia» krakowskich uczelni;
- przygotowanie reportażu z małopolskich i krakowskich festiwali oraz imprez kulturalnych o międzynarodowej randze”.

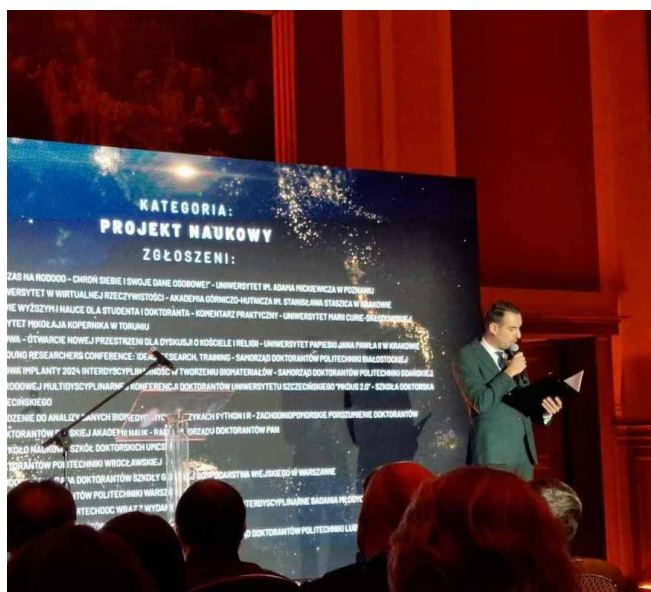
W ciągu swojej kariery dr Kościński wielokrotnie był nagradzany za profesjonalizm, etykę i rzetelność dziennikarską. Laureat, odbierając nagrodę, wyraził wdzięczność za docenienie jego pracy oraz podkreślił, jak ważne jest dla niego budowanie mostów między światem nauki, kultury i społeczeństwem. „To dla mnie wielki zaszczyt. Propagowanie nauki oraz kulturotwórcza i edukacyjna rola mediów publicznych to zadanie, któremu na imię *misja*, a idea misyjności mediów jest mi bardzo bliska od lat” – mówił Laureat nagrody. „Jesteśmy spadkobiercami wieków, ale kształcenie ku przyszłości musi obejmować zarówno dziedzictwo kultury, jak i te kierunki nauki, które wyznaczają przyszłość. Przekaz musi być komunikatywny, co nie jest łatwe... oraz atrakcyjny, a jak mówił Jerzy Turowicz: *pociągający*. To nasza misja, którą podejmują moi koledzy dziennikarze, a ja sam próbuję realizować od lat jako *skromny robotnik w winnicy pańskiej*, który z oddaniem wykonuje swą pracę. Jeżeli mnie w tej roli siewcy, przez którego *ziarno przynosi plon*, zauważono, to nie ma dla mnie większej satysfakcji. Ta nagroda to dla mnie nie tylko zaszczyt, ale i zobowiązanie, które chętnie podejmę”.

Dr Grzegorz Kościński (ur. w 1963 r. w Krakowie) jest uznanym dziennikarzem, publicystą i autorem licznych materiałów dokumentalnych, których celem jest popularyzacja nauki oraz krakowskiego dziedzictwa kulturalnego. Od lat działalność muzyczną łączył z pracą dziennikarza i producenta. W TVP Kraków prowadził przez 15 lat Redakcję Muzyczną. Dla wszystkich anten TVP zrealizował kilkadziesiąt godzin programów, w tym liczne portrety znanych artystów i kompozytorów. Specjalizuje się także w problematyce międzynarodowej (publiczna telewizja regionalna w Europie), a przez wiele lat pracował jako korespondent zagraniczny w Brukseli i w Paryżu. Od lat związany jest z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, gdzie prowadzi zajęcia z zakresu dziennikarstwa i komunikacji wizualnej. W swojej pracy łączy pasję do mediów z głębokim szacunkiem dla historii i tradycji, co znajduje odzwierciedlenie w jego programach i reportażach telewizyjnych. ■

Samorząd Doktorantów UPJPII wyróżniony w konkursie ProDok 2024

Inicjatywa Samorządu Doktorantów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – ogólnopolska konferencja naukowa pt. *Kościół w ujęciu historyczno-prawnym* – została wyróżniona 4. miejscem w kategorii „Projekt Naukowy” podczas Ogólnopolskiego Konkursu Środowiska Doktoranckiego ProDok 2024. Konferencja została doceniona za otwarcie nowej przestrzeni dla dialogu na temat relacji państwo – Kościół poprzez poruszanie kluczowych zagadnień w kontekście historyczno-prawnym.

W tegorocznej edycji konkursu ProDok wzięło udział ponad 100 zgłoszeń z różnych ośrodków akademickich w Polsce. Wyróżnienie dla tej inicjatywy świadczy o wysokim poziomie organizacyjnym wydarzenia oraz jego znaczeniu w środowisku naukowym.

„Dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji konferencji oraz wygłosili swoje referaty. To wyróżnienie motywuje nas do dalszego podejmowania działań na rzecz rozwoju nauki i wspierania dialogu między różnymi obszarami badawczymi. Gratulujemy także wszystkim laureatom Konkursu ProDok 2024!” – napisali członkowie Komitetu Organizacyjnego OKN *Kościół w ujęciu historyczno-prawnym* – Anna Anufrijenko-Łazarska, Sebastian Graniczkowski i Adrian Kędzierski. ■

Wyróżnienie dla Martyny Waberskiej, studentki UPJPII w tegorocznym Ideathonie 2024 #NestleDlaNauki

źródło: Ideathon (nestledlanauki.pl)

Z jak szerokim wachlarzem zainteresowań można spotkać się w gronie studentów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i jak potrafią oni w powiązaniu ze zdobywaną na uczelni wiedzą przekuć w sukcesy swoje pasje, najlepiej świadczą ostatnio zdobyte laury przez Martynę Waberską, studentkę I roku II stopnia kierunku komunikowanie promocyjno-wizerunkowe – reklama, branding, public relations na Wydziale Nauk o Komunikacji UPJPII.

Martyna Waberska (UPJPII) razem ze studentami krakowskich uczelni: Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie i Uniwersytetu Jagiellońskiego zdobyła wyróżnienie w tegorocznym Ideathonie za zaproponowanie innowacyjnego rozwiązania w postaci nawozu złożonego z odpadów przemysłu rolno-spożywczego. Trzyosobowy zespół z Krakowa otrzymał wraz z wyróżnieniem nagrodę finansową w wysokości 10 tys. zł.

Ideathon to inicjatywa, której założeniem jest wypracowywanie rozwiązań odpowiadających na wyzwania społeczne i środowiskowe. W ramach programu #NestleDlaNauki zaproszono zespoły studentów składające się od dwóch do czterech osób do dwudniowej pracy nad opracowaniem kreatywnych rozwiązań w odpowiedzi na zagadnienie danej edycji. Wszystkie pomysły zostały zaprezentowane przed Radą Programową, najlepsze z nich otrzymują szansę dalszego rozwoju i finansowania.

Tematem I edycji w 2024 było: *Niskoemisyjne nawożenie bez negatywnego wpływu na plonowanie – optymalizacja wykorzystania nawozów w uprawach roślin.*

Wydarzenie miało miejsce 22–24 listopada 2024 r. w Warszawie, w Centrum Wodnym SGGW. Celem spotkania była intensywne praca kreatywna nad innowacyjnymi pomysłami z zakresu rolnictwa regeneratywnego. Reprezentanci zespołów z całej Polski: Olsztyna (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski), Krakowa (Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), Warszawy (Uniwersytet Warszawski, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego), Białegostoku (Politechnika Białostocka), Poznania (Uniwersytet Przyrodniczy) i Wrocławia (Politechnika Wrocławska) współpracowali nad rozwiązaniami pod okiem mentorów z dziedziny agronomii oraz biznesu, a także Rady Programowej. Prace koncentrowały się na temacie *Niskoemisyjnego nawożenia bez negatywnego wpływu na plonowanie, optymalizacji wykorzystania nawozów w uprawach roślin.* W sumie temat opracowywało 12 zespołów.

Rada Programowa uhonorowała nagrodą główną pomysł zespołu Zielona Rewolucja z SGGW (studentów: Adama Więckowskiego, Zuzannę Jaszczuk oraz Szymona Kowalskiego): robota wspierającego rolników w lepszym wykorzystaniu nawozów.

Wyróżnienie otrzymał zespół uczelni z Krakowa (Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie) za zaproponowanie innowacyjnego rozwiązania w postaci nawozu złożonego z odpadów przemysłu rolno-spożywczego. Wyróżniony został także zespół z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu za system „Agri-Soft – Regeneratywny asystent”.

Jakże miło było odczytać słowa nadesłane przez organizatorów do rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie: „W imieniu zespołu programu #NestleDlaNauki chciałabym serdecznie podziękować za zaangażowanie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w tegoroczny IDEATHON organizowany w ramach programu. Jesteśmy pod wrażeniem kreatywności i zapału, z jakim studenci podeszli do tematu rolnictwa regeneratywnego. Cieszymy się, że mogliśmy wspólnie pracować nad rozwiązaniami, które mogą przyczynić się do zrównoważonego rozwoju rolnictwa”. ■

Future Skills Showcase, czyli o #UPJP2 na Festiwalu Uczelni – Małopolska Przyszłości 2024

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie w dniach 4–5 grudnia 2024 r. wziął udział w Festiwalu Uczelni – Małopolska Przyszłości, który odbył się w Międzynarodowym Centrum Targowo-Kongresowym EXPO Kraków. Była to wyjątkowa okazja do zaprezentowania bogatej i różnorodnej oferty edukacyjnej uczelni, a także do promowania interdyscyplinarnego podejścia do nauki oraz nowoczesnych metod dydaktycznych. W pilotażowym festiwalu wzięły udział trzy wydziały UPJPII: Wydział Filozoficzny, Wydział Nauk Społecznych oraz Wydział Nauk o Komunikacji. Każdy z nich przygotował unikatowy program, który wzbudził zainteresowanie szerokiej grupy uczestników. Zapraszamy do zapoznania się z krótkimi refleksjami osób zaangażowanych w festiwalową prezentację UPJPII.

Psychologia w praktyce | Anna Chmura

W przestrzeni pełnej stoisk prezentujących oferty edukacyjne i kierunki studiów studenci psychologii Wydziału Filozoficznego przybliżyli uczniom szkół średnich specyfikę studiów, opowiadając zarówno o teoretycznych, jak i praktycznych aspektach psychologii. Część prezentacji obejmowała interaktywne eksperymenty, które wzbudziły duże zainteresowanie odwiedzających – iluzja gumowej ręki pozwalała uczestnikom doświadczyć, jak mózg integruje informacje sensoryczne, tworząc poczucie, że sztuczna ręka staje się ich własną. Z kolei zadanie rozpoznawania emocji na twarzach otwierało przestrzeń do rozmów o złożoności komunikacji niewerbalnej. Dużym zainteresowaniem cieszył się także test projekcyjny plam Rorschacha, który umożliwiał uczestnikom odkrywanie, jak różne osoby mogą postrzegać świat i jak zróżnicowane procesy myślowe wpływają na interpretację obrazów. Festiwal stał się okazją do inspirujących rozmów i nawiązywania nowych znajomości, a także do promocji kierunku.

Wyzwania współczesności i empatia w praktyce | dr Bartosz Łukaszewski

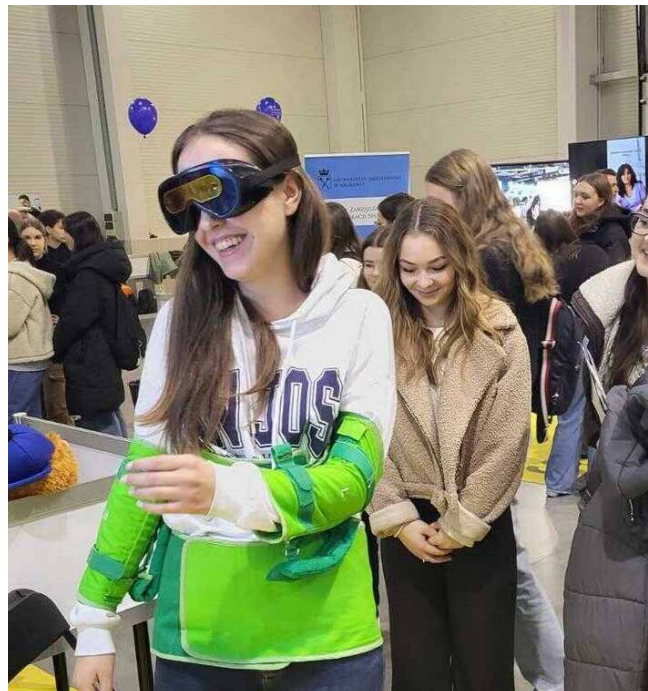
Przedstawiciele Wydziału Nauk Społecznych zaprezentowali, jak nauki społeczne odpowiadają na potrzeby współczesnych społeczeństw. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się symulator starości GERT, który pozwalał młodszym uczestnikom doświadczyć ograniczeń związanych z zaawansowanym wiekiem. Ten element programu uwarścił uczestników na potrzeby seniorów, ukazując jednocześnie praktyczne zastosowania wyników badań nauk społecznych.

Wydział Nauk Społecznych przygotował także warsztaty na temat budowania relacji międzyludzkich i zrozumienia potrzeb współczesnych rodzin, co było wartościowym dodatkiem do prezentacji.

Media przyszłości i nowe technologie | Magdalena Mueller i Dominika Chryczyk

Wydział Nauk o Komunikacji zaprezentował szeroką gamę projektów i zajęć, które oferuje swoim studentom. Pierwszego dnia festiwalu uczestnicy mogli spróbować swoich sił w tworzeniu krótkiego materiału filmowego (TikToka) w formie szybkiego wywiadu, zgodnie z najnowszymi trendami. Tego samego dnia była również możliwość wykazania się talentem radiowym lub podcastowym przy użyciu profesjonalnego sprzętu Radia Bonus. Obie opcje cieszyły się dużym zainteresowaniem, jednak to właśnie sprzęt radiowy przyciągnął szczególną uwagę odwiedzających.

Drugiego dnia zaskoczyliśmy uczestników innowacyjnością i dążeniem do wdrażania nowoczesnych technologii. Stoisko cieszyło się dużym powodzeniem dzięki obecności działającej przez cały dzień drukarki 3D oraz projektom, które za jej pomocą powstały. Kolejną atrakcją były okulary VR, umożliwiające przeniesienie się do wirtualnej rzeczywistości, między innymi za pomocą gier, które dostarczyły odwiedzającym wiele rozrywki. To jednak nie wszystko – dodatkową atrakcją była możliwość zapoznania się ze sztuczną inteligencją w Kąciku AI, co dla wielu uczestników stanowiło nowość i wyjątkowe doświadczenie. ■

Students of communication and media studies programme in Naples, Italy (23–27 IX 2024)

text: Therese Mpongera Teta

Five international Students from the Faculty of Communication participated in the Blended Intensive Program (BIP) titled „Teaching Cultural Heritage in an International Context.” This unique program brought together students and professors from Austria, Portugal, Italy, and Poland, hosted by Università degli Studi Suor Orsola Benincasa (UNISOB) in Naples, Italy. For group of UPJPII Students took care prof. Katarzyna Drąg and dr Piotr Drąg.

The program was a collaborative effort involving the University of Algarve (Portugal), Private Pädagogische Hochschule der Diözese Linz (Austria), the Pontifical University of John Paul II in Krakow (Poland), and UNISOB. It featured a hybrid format, combining a virtual component, which began on 26 June 2024, with in-person sessions from the 23 – 27th of September Held on the UNISOB campus in Naples.

Participants explored themes of intercultural communication, history, art, culture, and their interconnections through lectures, workshops, and engaging discussions. The program also included guided tours to iconic landmarks in Naples, such as Castel Sant’Elmo, Certosa di San Martino, Pompeii, and the city’s historic center, including the vibrant Spanish Quarter. These visits provided an immersive experience, deepening participants’ understanding of Naples’ rich history, customs, and its recognition as a UNESCO World Heritage site—such as the cultural significance of pizza-making.

The program fostered a unique blend of cultural exchange, allowing students and professors to connect across borders, share perspectives, and create lasting networks. This international collaboration highlighted the value of cultural heritage and its role in bringing together diverse communities. ■

Chinese University of Hong Kong guests at the Faculty of Communication Sciences – intercultural communication workshop

16 XII 2024

text: Maja Froehlich

On December 16th, 2024, professors Katarzyna and Piotr Drąg, together with their Polish and international students of intercultural communication, were privileged to welcome to the Pontifical University of John Paul II in Krakow a group from the Chinese University of Hong Kong (CUHK), as part of a cultural exchange program between the universities. The prestigious Hong Kong university was represented by 20 students and three professors, accompanied by their guide from Czechia. Professors Katarzyna Drąg of UPJPII and Vivian Tam of CUHK each gave a short introduction to their respective universities and faculties.

The students were subsequently divided into small groups to compare the many similarities and differences between Krakow and Hong Kong. Enthusiastic dialogue ensued in Cantonese, English, Polish, Mandarin, and many other languages, after which the results of the discussion were presented in English by students representing each university.

The class concluded with expressions of gratitude from both the universities for their successful partnership. Students and faculty who attended look forward hopefully to a continuation of the program. ■

Świąteczna Iskierka Nadziei, czyli pomoc nawet w mroku!

tekst, zdjęcia: Małgorzata Krzyżowska, Weronika Łuczak

Nasz polski papież Jan Paweł II pisał, że: „Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada, lecz przez to, kim jest; nie przez to, co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”. Ta sentencja może towarzyszyć każdemu, kto chce się zaangażować w działalność na rzecz innych ludzi. W codzienności dokładnie o to chodzi, żeby nasze czyny miały sens! Przykładem tego jest coroczna akcja „Świąteczna Iskierka Nadziei” organizowana na naszej uczelni. Również w tym roku studenci pedagogiki chętnie zaangażowali się w pomoc dla podopiecznych Hospicjum Domowego Maryi Królowej Apostołów w Krakowie, przygotowując paczki żywnościowe dla czterech osób objętych opieką. Podopieczni Hospicjum to osoby dorosłe z chorobą nowotworową, osoby w trakcie chemo- lub radioterapii, ale również osoby przewlekle chore. Szczególną troską objęci są Ci, którzy tę trudną sytuację przeżywają w samotności. W świątecznych paczkach dla podopiecznych Hospicjum znalazły się przede wszystkim produkty żywnościowe: konserwy mięsne, konserwy rybne, herbaty, kawy, ale również produkty typowo świąteczne, które w okolicach Świąt Bożego Narodzenia mają szczególną wartość. Jednak tegoroczna akcja była wyjątkowa! Środki finansowe pozwoliły na zakup dodatkowych rzeczy dla podopiecznych – kołdry, poduszki, koszuli nocnej czy dresów – co wywołało duże wzruszenie. Co więcej, młodzi pedagodzy wykazali się szczególnym zaangażowaniem nie tylko w przygotowanie paczek dla osób starszych, ale również chętnie wzięli udział w warsztatach z makramowych aniołów, które stanowiły część prezentów dla podopiecznych Hospicjum. Finał akcji odbył się 11 grudnia, kiedy to studenci wraz z Księdzem Dziekanem Grzegorzem Godawą udali się do podopiecznych Hospicjum. Niewyobrażalna wdzięczność i uśmiechy – tak studenci podsumowują ten dzień. Seniorzy cieszyli się tak, że końca nie było widać! To piękne doświadczenie pokazuje, że „Świąteczna Iskierka Nadziei” jest prawdziwą iskrą, która daje nadzieję. Zachęcamy każdego do udziału w akcji w następnym roku!

#I Ty możesz zmienić świat! ■

Tematy „leżące na ulicy”

Warto poznawać historię swojego miasta. Jeśli nie masz jeszcze planów na wiosnę, to może warto zostać turystą we własnym mieście? Wywiad z przewodniczką Renatą Kołton przygotowały i zrealizowały w ramach zajęć praktycznych z fotografii prasowej pod opieką Grzegorza Finowskiego: Wiktoria Strakhaliuk, Wiktoria Kucharska, Alicja Guzior.

Kraków. Miasto królów, które zaskakuje niejednego. W tym historycznym miejscu, pełnym ciekawych zakamarków, potrzebny jest ktoś, kto zna jego tajemnice. To zadanie dla przewodnika miejskiego. Mielśmy zaszczyt przeprowadzić wywiad z panią przewodnik Renatą Kołton, która oprowadza wycieczki po Krakowie. Opowiedziała nam, zaspokajając naszą ciekawość, jak wyglądała jej droga do tego zawodu.

Jak teraz wygląda kształcenie przewodników miasta Kraków?

Renata Kołton: Zgodnie z prawem w tej chwili zawód przewodnika w Krakowie mógłby wykonywać każdy. Zawód jest tzw. uwolniony, czyli nie ma jakiejś jednej instytucji, która by to nadzorowała. Jednak w Krakowie tradycja przewodnictwa i turystyki jest bardzo długa i są organizacje, które zrzeszają przewodników. Mamy stowarzyszenia przewodnickie. Już od 2014 r., właśnie po tym, jak uwolniono zawód, stowarzyszenia się zrzeszyły i stworzono Federację Stowarzyszeń Przewodnickich.

Instytucja ta, dbając o odpowiedni poziom wykształcenia przewodników w Krakowie, organizuje dla nich trzydniowe egzaminy. Rzeczywiście chodzimy wtedy po mieście i jesteśmy odpytywani z naszej wiedzy na temat poszczególnych jego części. Aby przystąpić do egzaminu, najpierw trzeba się przygotować, dlatego poszczególne stowarzyszenia organizują kursy przewodnickie. Trwają one mniej więcej rok akademicki, ale można powiedzieć, że to jest tylko preludium, wstęp. My właściwie uczymy się cały czas.

W związku z tym, że zawód przewodników jest uwolniony, aby utrzymać odpowiedni poziom usług, poszczególne instytucje kulturalne i muzea – na przykład Muzeum Historyczne Miasta Krakowa – organizują dla przewodników szkolenia dotyczące wybranych ekspozycji. Zwiedzanie Krakowa to oczywiście poznawanie miasta jako całości, ale funkcjonuje tu również wiele muzeów, w których oprowadzanie wymaga posiadania osobnych certyfikatów. Dokumenty te należy regularnie odnawiać. Można powiedzieć, że nieustannie jesteśmy w trybie nauki i doskonalenia swoich umiejętności.

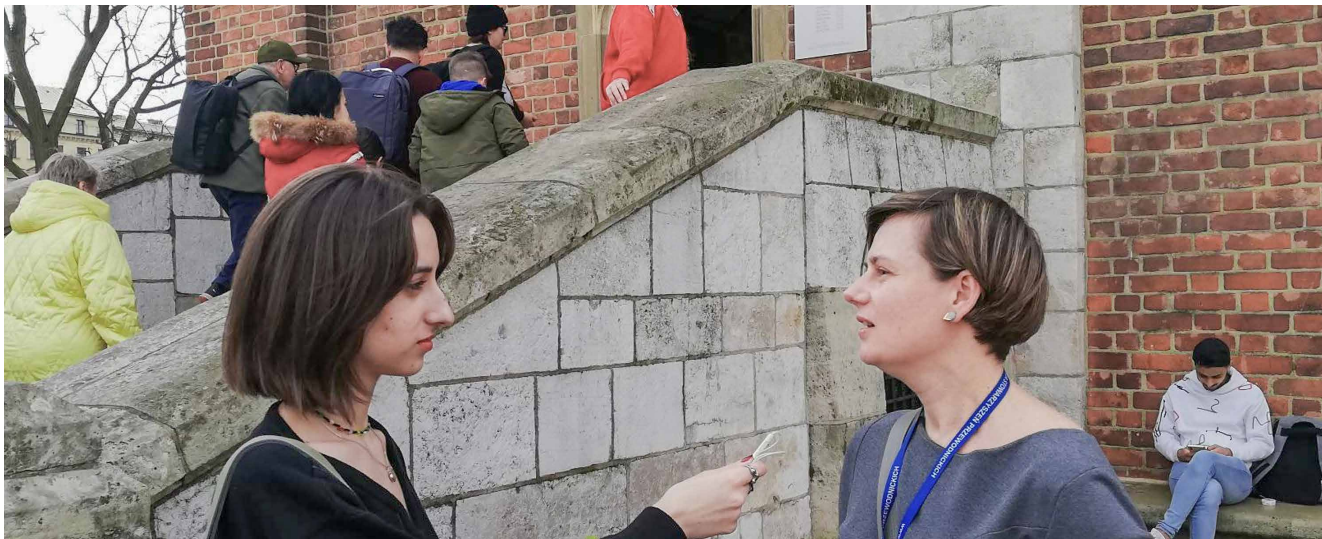
Co w tym kształceniu się i doskonaleniu było dla Pani najtrudniejsze?

Zdecydowałam się zostać przewodniczką w wyjątkowym czasie, ponieważ rozpoczęłam kurs, a w jego połowie, w marcu 2020 r., wybuchła pandemia COVID-19 i nastąpił pierwszy lockdown. Często mówię o sobie, że jestem „przewodnikiem pandemicznym”, bo to, co się wtedy wydarzyło, było dla nas dużą traumą. My tutaj uczymy się na przewodników, działaliśmy aktywnie w mieście, odbywały się szkolenia w katedrze, obserwowaliśmy turystów – Hiszpanów, Włochów – a tu nagle z dnia na dzień wszystko zostało zamknięte. Pojawiło się wiele pytań: co dalej? Czy bycie przewodnikiem w ogóle ma sens? Co będzie z turystyką, przecież wszystko jest pozamykane? Dla mnie najtrudniejsze było właśnie wejście w ten zawód. Najpierw, żeby skończyć kurs, musieliśmy się mocno postarać. Trzeba było organizować zajęcia online i tak dalej, a dla przewodników nauka online to nie jest coś naturalnego. My potrzebujemy kontaktu z ludźmi, to jest nasz żywioł. Dlatego ten początek był dla mnie wyjątkowo trudny. Kiedy w końcu udało nam się ukończyć kurs i zdać egzaminy, nadal nie można było normalnie oprowadzać – wciąż obowiązywały rygory sanitarne. Teraz jestem na takim etapie, że to dopiero mój drugi sezon, w którym naprawdę czuję się przewodniczką miejską.

Jak wobec tego wspomina Pani swoją pierwszą wycieczkę?

Przyznam, że pierwsze wycieczki, pierwsze grupki, ja osobiście starałam się zorganizować sobie sama. To było jeszcze w czasie, kiedy nie było turystyki grupowej, nie przyjeżdżano do Krakowa. Pomimo czasu pandemicznego bardzo chciałam zacząć praktykować. Po założeniu sobie profilu na Facebooku (Renata Kołton – Kraków spacerowym krokiem), zaczęłam organizować spacerów dla mieszkańców Krakowa, czyli wyznaczać miejsce, godzinę i tworzyć mikro grupy, żeby po prostu móc oprowadzać.

Pierwsze wycieczki wspominałam bardzo pozytywnie, choć oczywiście towarzyszył mi stres. Informowałam uczestników, że dopiero zaczynam, że jestem początkującym przewodnikiem. Pamiętam jednak, jak ktoś powiedział mi, że wcale nie brzmię jak osoba początkująca. Te pierwsze komplementy dodały mi wiatru w żagle i zachęciły do dalszego działania.

Natomiast pierwsza większa grupa... był ogromny stres, nie da się ukryć. Ale to taki stres, który motywuje, prawda? Największym przeżyciem był dla mnie moment, gdy po raz pierwszy miałam poprowadzić tzw. „autokar” – czyli grupę pięćdziesięciu osób. Wiedziałam, że muszę ich poprowadzić przez miasto, utrzymać uwagę, opanować logistykę. Po raz pierwszy korzystałam wtedy również z mikrofonu. Stres był duży, ale kiedy wszystko zaczęło się układać, pojawiła się też ogromna satysfakcja.

A jakie miejsce spotkało się z największym zainteresowaniem mieszkańców Krakowa?

Czy potrafiłabym wskazać jedno ulubione miejsce? Chyba nie. Mieszkańcy Krakowa często są emocjonalnie związani z różnymi częściami miasta i mam wrażenie, że szczególnie chętnie słuchają o miejscach, z którymi łączą ich osobiste wspomnienia. Czasami to dzielnice, w których się urodzili, dorastali czy mieszkali przez wiele lat.

Pamiętam jedno oprowadzanie po krakowskim Kazimierzu – dzielnicy, która kojarzy się głównie ze społecznością żydowską, ale przecież historycznie Kazimierz został założony w średniowieczu jako osobne miasto. Dziś mówimy, że ma swoją część żydowską, ale również chrześcijańską. Znajdują się tam m.in. kościoły chrześcijańskie, w tym kościół Bożego Ciała.

Dla osób, które przyszły na ten spacer, szczególnie fascynujące okazało się właśnie to chrześcijańskie oblicze Kazimierza. Mimo że dobrze знаły kościół, przyjmowały tam sakramenty, uczestniczyły w mszach, nagle mogły spojrzeć na to miejsce z zupełnie innej perspektywy – historycznej i kulturowej. To pokazuje, że nawet pozornie dobrze znane i bliskie miejsca mogą zaskakiwać i zachwycać, jeśli tylko opowie się o nich ciekawie. ■

„Bez humoru cywilizacja wyginie jak bez pszczoł” – z Adamem Grzanką rozmawia Julia Bujas

Wywiad przygotowali i zrealizowali w ramach zajęć praktycznych z fotografii prasowej pod opieką Grzegorza Finowskiego: Julia Bujas, Marcelina Zubek, Karol Janiga i Łukasz Talarczyk.

Wchodzi do baru kabareciarz, konferansjer i muzyk, a barman na to: „Dzień dobry, Panie Grzanka!” – czyli o inspiracji, improwizacji oraz inteligencji słów kilka.

Julia Bujas: Stworzyłeś wiele projektów mających przełamywać stereotypy związane z Nową Hutą, takich jak Nowa Huta Gangsta i Nowa Huta Export. Co takiego widzisz w Nowej Hucie, czego inni nie dostrzegają?

Adam Grzanka: Nie widzę tego, co inni próbują dostrzec. Nie widzę negatywów. Nowa Huta to jest absolutnie piękne miejsce, z którym jestem bardzo zżyty, bo ja tam 98 proc. życia spędziłem. Bardzo mi się nie podoba, że jest tak nega-

tywnie postrzegana przez niektórych. W związku z tym mój naturalny sprzeciw, przekora i jakby obrona bitego nakazuje mi robić wszystko, aby pokazać Państwu, że Nowa Huta jest piękna i że po prostu tam się świetnie żyje. Jeżeli kiedyś oprę się o inne zjawiska, które są mi bliskie, a które są niesłusznie krytykowane, to tak samo zajadłe będę bronił tych zjawisk.

Najwięcej rozgłosu przyniosła Ci jednak kariera kabaretowa z Formacją Chatlet oraz Stand-up. Jak odnajdujesz powody do śmiechu w codzienności, która zdaje się stawać coraz mniej kolorowa?

Powiedziałbym raczej, że odnajduję coraz mniej powodów do śmiania się, jednak nie dlatego że rzeczywistość jest ciężka, ponieważ badania wykazały, że nawet w sytuacjach typu obóz koncentracyjny pojawiał się humor. Przeraża mnie to, że internet doprowadził do całkowitej dewastacji ludzkiego dystansu do siebie nawzajem. Ilość potencjalnych osi konfliktu, które ja – jako satyryk – jestem w stanie wygenerować, jest niewiarygodna. Kiedyś ludzie po prostu potrafili się z siebie w przeuroczy sposób śmiać. Dziś stawiam tezę, że brak dystansu sprawia, iż coraz częściej tracimy zdolność odczytywania kontekstu pozawerbalnego. Czytając lub słysząc żart, nie zawsze jesteśmy w stanie dostrzec, że wynika on z życzliwości – łatwo o pochopną interpretację. Kiedy widzę w social mediach, jakie fale hejtu potrafią wywołać ostre komentarze, trudno mi zachować optymizm. Zaczynam się zastanawiać: z czego właściwie jeszcze mogą się śmiać? Oczywiście pojawiły się też nowe rodzaje humoru – i dobrze, bo humor jest nam bardzo potrzebny. Podsumowałbym to tak: jeśli przestaniemy się śmiać, to cywilizacja wyginie tak samo, jak wyginęłaby bez pszczół.

Co więc inspiruje Cię do Twoich Stand-up'ów?

Dostarczam swojemu mózgowi całą masę chaotycznych informacji, a on jakoś przetwarza je i wypływa w formie mniej lub bardziej zorganizowanych żartów. Inspiruje mnie chaos – entropia, mówiąc nieco ładniej.

Co w takim razie daje Ci najwięcej radości w pracy?

Mnie w sztuce kręci coś, co nazywam *sacrum, profanum, adrenalinum*, w jakiś sposób cieszą mnie aspekty niedopracowania pewnych rzeczy. To nie jest tak, że jestem freakiem, który wychodzi przed kamerę i improwizuje, ale naturalnego rodzaju adrenaliny dostarczają mi te rzeczy, które dzieją się spontanicznie. Żeby jednak one zaistniały, muszą zaistnieć pewne sytuacje, tak jak np. w reaktorze są potrzebne pewne sytuacje, aby doszło do zimnej fuzji. Oprócz tego kręci mnie rozwój. Nic nie sprawia mi takiej frajdy jak bezsenność, spowodowana świadomością, że czegoś się nauczyłem. Okresy, kiedy czułem wypalenie zawodowe i wewnętrzną pustkę, były na pewno spowodowane tym, że po prostu czułem, że się nie rozwijam.

Czyli wolisz występy na żywo niż te nagrywane?

I tak, i nie. Nie do końca jestem człowiekiem estrady pod tym względem, że nie przepadam za jeżdżeniem w długie trasy. Bardzo lubię występy na żywo, ale najfajniejsze występy na żywo są wtedy, kiedy jadę tramwajem. Niestety, troszeczkę

tę wizję występowania w domowym zaciszu zrealizowała pandemia. Może to zahacza o czarny humor, ale pomyślałem sobie kiedyś: „Kurczę pieczone, chciałbym mieć tyle występów, co Maryla Rodowicz, i żeby to ludzie do mnie przyjeżdżali na występy”. I przyszła pandemia, więc zarówno ja, jak i Maryla Rodowicz mieliśmy po zero występów i to, co robiłem, robiłem w domu, przy pomocy green screena i sprzętu wideo – to lubię. Bardzo lubię pracę z kamerami, z ekipą. Ostatnio jednak „zajawiłem” się improwizacją estradową. Miałem taki projekt pt. *Rebelianci Z’Boczkinsa*, uczestniczyli w nim między innymi Marek Grabiej, tj. Doktor Dreyfus z serialu *Spadkobiercy* i Kucharz Maciej. Improwizacja estradowa jest rzeczą niesamowicie rozwijającą. Są to ćwiczenia oparte na konkretnych prawidłach. Jeśli kiedykolwiek będziecie mieli okazję pobawić się w improwizację sceniczną, to jest to coś pięknego.

Czy używasz też tej improwizacji jako konferansjer, czy jednak wolisz się solidniej przygotować?

Jako konferansjer muszę być przygotowany merytorycznie, niedopuszczalne jest nieznanie nazwisk gości, niezaznajomienie się z tematem, ale wtedy, gdy mam już to rusztowanie sprawne, to improwizacja nie jest dla mnie żadnym problemem. Tyle lat występowałem w Formacji Chatlet, gdzie właściwie improwizacja graniczyła z wariactwem. Można powiedzieć, że jestem weteranem wielu poligonów improwizacji estradowej i niewiele sytuacji potrafi mnie zaskoczyć. To jest trochę jak z jazdą na łyżwach podczas gry w hokeja, który kocham. Kiedy już umiesz dobrze jeździć na łyżwach, to wszystko się zaczyna odbywać poza mózgiem. Wiesz już wtedy kogo skasować, gdzie strzelić i do kogo podać (śmiech).

Jesteś też muzykiem. Jaką rolę odgrywa w Twoim życiu muzyka?

Można powiedzieć, że jest nieprawdopodobnie ważna. Niestety, w ostatnim czasie to kobieta zupełnie przeze mnie zaniedbana. Porzucona w kącie, zdradzana. Mogę powiedzieć najgorsze rzeczy pod względem swoich relacji z muzyką jako kobietą. Bardzo chciałbym wrócić do aktywnego grania, uwielbiam grę na gitarze basowej, uwielbiam tworzyć muzykę i mam mnóstwo pomysłów. Mam nadzieję, że kiedyś wyłączą globalnie internet i będę mógł sobie w domowym zaciszu wrócić do komponowania.

I tego Ci życzymy! Tak na koniec, jaką byś dał radę ludziom, którzy chcą zacząć swoją przygodę ze Stand-upem i kabaretem?

To pytanie słyszę często – i sam jestem zaskoczony, jak bardzo zmienia się moja odpowiedź. Adam Grzanka życzy Wam spotkania się ze sobą, bo to właśnie te spotkania są najbardziej stymulujące. Pracując zdalnie i realizując solowe projekty muzyczne, wracam do punktu wyjścia – do przekonania, że to ludzie wokół nas są największą inspiracją.

Myślę, że kluczem jest szukanie własnej drogi, która rodzi się w kontakcie z innymi. Doświadczałem tego wielokrotnie jako muzyk – dobieierałem do składów ludzi z tak różnych światów, że potrafili się w pół godziny pokłócić o wszystko... a jednocześnie nauczyć się od siebie bardzo wiele. Przebywanie z innymi ludźmi uczy nas tolerancji i szukania własnej drogi. Właśnie wtedy może dojść do tej zimnej fuzji, z której rodzi się coś wyjątkowego. Kabaret, na przykład. No i pamiętajmy – w czasach sztucznej inteligencji, która, jestem o tym święcie przekonany, prędzej czy później nas „dojedzie” – pielęgnujmy naszą ludzką niedoskonałość. Lepiej coś fajnie „spieprzyć”, niż zrobić dobrze byle jak, bo tak oryginalnie brzmi to powiedzenie. Nie chodzi o perfekcję – chodzi o prawdę.

Czy sztuczna inteligencja może przejąć też rolę stand-up’era?

Żartów na razie nie jest w stanie wymyślić, to, co tworzy, jest raczej żenujące. Z drugiej strony, teksty już pisze, może pomóc w pozycjonowaniu. Sztuczna inteligencja wjechała nam w te rejony, których się nie spodziewaliśmy. Zawsze mówiliśmy, że sztuczna inteligencja nie da rady obrazów malować, a to jest jeden z pierwszych aspektów, w których „pozamiatała”. Jestem tym zafascynowany i uważam, że to, co nastąpi w najbliższym czasie, to będzie absolutny przełom cywilizacyjny. Nawet nam się to nie śni. Jednym z moich projektów, w który nikt nie wierzył i który mimo 10 lat istnienia zdobył może 80 fanów, jest projekt, który nazywałem „Godware”, czyli połączenie słów „Bóg” i „software”. Mówiono, że to jest niemożliwe, a właśnie tym jest obecnie sztuczna inteligencja. Jak byłem początkującym muzykiem, straszono mnie, że nie ma co grać na perkusji, bo np. zespół Kombi kupił sobie syntezator perkusyjny i perkusiści już nie będą potrzebni. Wcale się tak nie stało i dalej są potrzebni. Te spotkania międzyludzkie i niedoskonałości będą coraz bardziej w cenie. W książce Stanisława Lema o pilocie Pirxie była taka scena, w której Pirx miał ustalić, kto z członków załogi jest robotem. Nie potrafił tego ocenić na podstawie obserwacji – wszyscy zachowywali się trochę jak maszyny. Dopiero sytuacja ryzykowna ujawniła prawdę. To właśnie wtedy robot zareagował inaczej, bo człowiek akceptuje ryzyko, a maszyna – nie. ■

Nowe perspektywy współpracy akademickiej – Ks. prof. Sheridan o irlandzkiej edukacji religijnej i międzynarodowych inicjatywach naukowych

tekst, zdjęcia: Biuro Współpracy Międzynarodowej UPJPII

W dniach 28-31 października Wydział Teologiczny UPJPII w Krakowie w ramach programu Staf Mobility for Teaching (STA) Erasmus+ gościł p.o. dziekana teologii z St Patrick's Pontifical University w Maynooth (Irlandia) ks. prof. John-Paula Sheridana. Ks. prof. Sheridan, wykładowca teologii systematycznej oraz edukacji religijnej, przeprowadził zajęcia dla studentów II i V roku oraz alumnów III roku krakowskiego seminarium, prezentując metodę Shared Christian Praxis opracowaną przez Thomasa Grooma. Przedstawił także zasady funkcjonowania systemu edukacji religijnej i szkolnictwa w Irlandii, dzieląc się

swoim bogatym doświadczeniem jako wieloletni doradca ds. katechezy. W trakcie spotkania z JM Rektorem UPJPII omawiano plany zacieśnienia współpracy między uczelniami, z naciskiem na projekty naukowo-dydaktyczne oraz wymianę w ramach programu Erasmus+. Dodatkowo odwiedził Biuro Współpracy Międzynarodowej UPJPII, gdzie omówiono szczegóły przyszłych programów mobilności dla kadry i studentów. Na zakończenie ks. prof. Sheridan zwiedził Bibliotekę Główną UPJPII, podziwiając jej unikalne zasoby naukowe oraz historyczne zbiory teologiczne, będące częścią dziedzictwa intelektualnego uczelni. ■

UPJPII i Abrahamic Family House – Nowe Horyzonty Współpracy Międzynarodowej

tekst, zdjęcia: BWM UPJPII

Wśród 11 grudnia w rektoracie UPJPII odbyło się spotkanie przedstawicieli uczelni z delegacją z Abrahamic Family House (AFH) – działającej w Abu Dhabi organizacji wspierającej dialog międzywyznaniowy religii Abrahamowych – chrześcijaństwa, judaizmu i islamu. AFH reprezentowali JE Abdulla Al Shehhi, dyrektor wykonawczy Abrahamic Family House; dr Seppe Verheyen, dyrektor ds. edukacji i dialogu oraz Arwa Ali Abdulla, dyrektor ds. partnerstw. Spotkanie miało na celu wzajemną wymianę doświadczeń oraz poszukiwanie przestrzeni do współpracy naukowej obu Instytucji.

Jednym z głównych punktów spotkania była prezentacja dr. Jakuba Synowca dotycząca dwóch edycji zorganizowanej przez Wydział Filozoficzny UPJPII oraz Międzynarodowe Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności Solidarity Summer School. Projekt ten, mając na celu umiędzynarodowienie doświadczenia „Solidarności”, idealnie wpisuje się w główne założenia działalności AFH – propagowanie wartości braterstwa, wolności i poszanowania praw człowieka. Sama prezentacja stała się punktem wyjścia do dalszej

dyskusji przedstawicieli obu instytucji nad możliwościami zaangażowania AFH w kolejne edycje Solidarity Summer School.

Kolejną propozycją ze strony UPJPII była prezentacja prorektora ks. dr. hab. Andrzeja Kieliana nt. edukacji Montessori. Prorektor nie tylko przedstawił w zwięzły i przystępny sposób główne założenia tejże metody i jej wartość w edukacji młodego pokolenia, ale także ukazał UPJPII jako uczelnię wspierającą rozwój przyszłych pedagogów i wychowawców w tym zakresie.

O szansach na współpracę delegaci AFH rozmawiali także z rektorem UPJPII ks. prof. Robertem Tyrałą, który raz jeszcze podkreślił dorobek naukowy uczelni i zaangażowanie jej przedstawicieli na rzecz dialogu międzykulturowego i międzywyznaniowego.

Wierzymy, że to grudniowe spotkanie będzie początkiem owocnej współpracy UPJPII i AFH oraz że przyczyni się ono do rozwoju obu instytucji w duchu braterstwa i wzajemnej wymiany bogactwa naszych doświadczeń. ■

Wzmocnienie wiarygodności i bezpieczeństwa w cybersferze: wizyta prof. Dangisa Rimkusa z KTU w Kownie

tekst, zdjęcia: BWM UPJPII

W dniach 4–7 listopada 2024 r. prof. Dangis Rimkus z Katedry Informatyki Stosowanej na Uniwersytecie Technologicznym w Kownie (KTU) gościł na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, gdzie prowadził zajęcia z zakresu bezpieczeństwa online. Jego zajęcia były skierowane do studentów kierunków zainteresowanych public relations, jak i dziennikarstwem, którym przybliżył kluczowe zagadnienia dotyczące praktycznej obrony przed cyberzagrożeniami, a także wiarygodności marek w Internecie czy ochrony reputacji.

Prof. Rimkus szczegółowo omówił tematy związane z równoważeniem przejrzystości z bezpieczeństwem oraz ochroną przed zagrożeniami, jak: kradzież tożsamości, phishing, złośliwe oprogramowanie, a także bardziej zaawansowane techniki oszustw, np. „quishing” (phishing przy użyciu kodów QR). W oparciu o konkretne przypadki pokazał, jak cyberataki mogą prowadzić do poważnych strat finansowych i wizerunkowych. Zajęcia obejmowały również techniki manipulacyjne stosowane przez cyberprzestępców, np. presja czasowa czy fałszywe powiadomienia alarmowe, co było szczególnie ważne z perspektywy pracy dziennikarzy i specjalistów PR.

Dzięki wskazówkom profesora uczestnicy dowiedzieli się, jak wzmacniać hasła, chronić urządzenia mobilne i stosować filtry antyspamowe, co zwiększa nie tylko bezpieczeństwo danych, ale i wspiera walkę z cyberprzestępczością. Prof. Rimkus wyposażył przyszłych specjalistów w praktyczne narzędzia potrzebne do obrony przed zagrożeniami czy zarządzania reputacją w cyfrowym świecie, wzmacniając ich kompetencje do budowania zaufania i świadomości zagrożeń wśród odbiorców.

Mamy nadzieję, że spotkanie będzie inspiracją do wdrażania strategii zwiększających wiarygodność w sieci i edukowania odbiorców na temat ochrony przed oszustwami. Wiedza zdobyta podczas warsztatów pozwoli studentom skuteczniej zarządzać wizerunkiem i bezpieczeństwem w dynamicznie rozwijającej się przestrzeni cyfrowej. ■

Nowe horyzonty współpracy: spotkanie Biura Współpracy Międzynarodowej z L'Œuvre d'Orient i Institut chrétiens d'Orient

W ramach organizowanej konferencji naukowej *The Spirituality of Eastern Fathers of the Church* w dniu 29 października 2024 r. odbyło się spotkanie Biura Współpracy Międzynarodowej (Mikołaj Murkociński) z przedstawicielami francuskiej organizacji L'Œuvre d'Orient (Domitille Blanc). Rozmowy dotyczyły możliwości rozwinienia współpracy między uczelnią a L'Œuvre d'Orient, ze szczególnym naciskiem na organizację wydarzeń naukowo-kulturalnych oraz projekty angażujące studentów i wolontariuszy na Bliskim Wschodzie.

Planowana współpraca obejmuje między innymi przyszłe staże i programy wolontariackie, które umożliwią

studentom zdobywanie unikalnego doświadczenia zawodowego i kulturowego. Przedstawiciele L'Œuvre d'Orient podkreślili, że działania te mają na celu pogłębianie zrozumienia międzykulturowego i wsparcie edukacyjne dla młodych ludzi zainteresowanych problematyką Wschodu.

Równocześnie zainicjowano rozmowy o współpracy z Institut chrétiens d'Orient, otwierające nowe możliwości w zakresie wspólnych projektów naukowych oraz wymiany akademickiej. Spotkanie stanowiło ważny krok na drodze do rozwoju międzynarodowych kontaktów naukowych i wymiany doświadczeń między polskimi i francuskimi partnerami. ■

INEDU: nowy projekt ERASMUS+ na UPJPII

UPJPII rozpoczął koordynację nowego projektu międzynarodowego ERASMUS+ Artificial Intelligence-Based Inclusive Higher Education (INEDU), numer 2024-1-PL01-KA220-HED-000256427. W listopadzie odbyło się spotkanie inauguracyjne projektu, którego gospodarzem był Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie.

Celem projektu INEDU jest poprawa dostępu do edukacji dla studentów z niepełnosprawnościami oraz pro-

mowanie inkluzywnej kultury akademickiej z wykorzystaniem technologii AI. Projekt realizowany jest we współpracy z Florida Universitaria, Kaunas University of Technology oraz Bayreuth University. Projekt będzie realizowany przez dwa lata, a jego koordynatorem jest dr hab. Bożena Majerek, prof. UPJPII z Wydziału Nauk Społecznych. ■

Międzynarodowa wymiana wiedzy: wizyta słowackiego socjologa na Wydziale Teologii UPJPII w ramach programu Erasmus+

tekst, zdjęcia: Biuro Współpracy Międzynarodowej UPJPII

W dniach 28–31 października 2024 r. na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie gościł prof. Ondrej Štefaňák, wykładowca Uniwerszity Konštantína Filozofa w Nitrze. Wizyta odbyła się w ramach programu Erasmus+, a jej głównym celem było wzajemne wzbogacenie wiedzy oraz nawiązanie nowych kontaktów naukowych w obszarach socjologii religii, moralności i wartości. Było to zarazem historyczne wydarzenie, gdyż prof. Štefaňák jest pierwszym wykładowcą teologii z Nitry, który wygłosił wykłady na naszej Uczelni w ramach Programu Erasmus+.

Podczas swojej wizyty prof. Štefaňák przeprowadził szereg wykładów, prezentując wyniki badań nad religijnością i moralnością młodzieży słowackiej oraz ogólną sytuację wartości osobistych i społecznych w dzisiejszej Słowacji. Uczestnicy wykładów mieli okazję zapoznać się z analizami

dotyczącymi zmian w postawach młodych Słowaków, w tym ich podejścia do religii oraz wartości moralnych, oraz porównać te dane z wynikami badań prowadzonych w Polsce. Prof. Štefaňák położył szczególny nacisk na wyzwania związane z metodologią badań empirycznych w socjologii religii i moralności, co wywołało ożywioną dyskusję ze studentami i wykładowcami UPJPII. Była to również okazja do wymiany doświadczeń w zakresie gromadzenia danych oraz analizy postaw młodzieży i społeczeństwa w ujęciu porównawczym.

W ramach wizyty prof. Štefaňák odwiedził także Biuro Współpracy Międzynarodowej UPJPII, gdzie omawiano możliwości dalszej współpracy między obydwojma uniwersytetami. W towarzystwie ks. prof. Bogdana Zbroi z Wydziału Teologicznego oraz Tomasza Kniacza z BWM zwiedził również Bibliotekę Uniwersytecką UPJPII, która

jest wyjątkowym miejscem, przechowującym unikatowe dzieła związane z patronem uczelni – św. Janem Pawłem II. Spotkanie to nie tylko przybliżyło bogate zasoby biblioteczne, ale też posłużyło jako inspiracja dla wspólnych projektów naukowych w przyszłości.

Prof. Štefaňák wyraził wdzięczność za gościnność oraz podkreślił, jak ważne są takie spotkania dla rozwoju naukowego i kulturowego wzajemnego zrozumienia między społecznościami akademickimi różnych krajów. Jego wizyta stała się okazją do poszerzenia sieci kontaktów w międzynarodowym środowisku badaczy socjologii religii i moralności. ■

Wizyta Akademicka z Uniwersytetu w Preszowie w ramach Erasmus+

tekst: BWM UPJPII

W dniach 19–21 listopada 2024 r. Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie gościł wykładowców z Uniwersytetu w Preszowie – doc. ThDr. Jána Husára, PhD. oraz doc. ThDr. Štefana Šaka, Phd. Wizyta odbyła się w ramach programu Erasmus+ i miała na celu wymianę doświadczeń dydaktycznych, rozwój kwalifikacji akademickich oraz pogłębienie współpracy między uczelniami w dziedzinie teologii i kultury.

W ramach swojego pobytu profesor Ján Husár oraz profesor Štefan Šák prowadzili zajęcia dla studentów Wydziału Teologii UPJPII, poruszając szereg interesujących tematów teologicznych i społecznych. Prof. Ján Husár skupił się na zagadnieniach związanych z biblistyką i jej zastosowaniem w nauczaniu oraz życiu społecznym. W swoich wykładach omówił między innymi duchowe zmartwychwstanie Zacheusza, społeczny aspekt Dekalogu, relację Pisma Świętego do ekologii i konsumpcjonizmu, a także egzegezę Ewangelii w kontekście liturgicznym. Podjął również refleksję nad miłosiernym Samarytaninem w wymiarze społecznym, podstawowymi rolami ikonografii oraz znaczeniem Wielkiego Piątku jako kulminacji Wielkiego Postu. Ciekawym wątkiem był również wkład św. Jana Chryzostoma w interpretację Pisma Świętego.

Prof. Štefan Šák skoncentrował swoje wykłady na duchowości i liturgicznym życiu Kościoła prawosławnego. Wśród omawianych przez niego tematów znalazły się: działalność misyjna Kościoła prawosławnego w Afryce, eucharystyczny wymiar życia Kościoła oraz jego wpływ na młode pokolenia. Przybliżył także ascetyczny wymiar życia duchowego, znaczenie Ojców Niptickich w terapii człowieka oraz rolę liturgii w uzdrawianiu duszy. Dodatkowo omówił diakonię Kościoła w kontekście współczesnego świata oraz znaczenie modlitwy i postu w życiu wiernych.

Wizyta była doskonałą okazją do wymiany doświadczeń, poszerzenia materiałów dydaktycznych oraz wdrażania nowych trendów w myśleniu teologicznym. Studenci UPJPII mieli możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez wykładowców z innego europejskiego kraju i tradycji kościelnej, co wzbogaciło ich wiedzę oraz perspektywę.

Współpraca z Uniwersytetem w Preszowie doskonale wpisuje się w strategię umiędzynarodowienia uczelni oraz rozwój jakości kształcenia, a także stanowi ważny krok w kierunku pogłębiania więzi akademickich i naukowych między instytucjami. ■

Antysystemowe rytmy i schrony: Studenci Erasmus+ na ścieżkach historii Nowej Huty

tekst, zdjęcia BWM UPJPII

W dniu 3 grudnia 2024 r. studenci programu Erasmus+ w towarzystwie studentów pedagogiki wzięli udział w wyjątkowym wydarzeniu kulturalnym, które zorganizowane zostało przez Biuro Współpracy Międzynarodowej (BWM). Wizyta w Muzeum Nowej Huty – oddziale Muzeum Krakowa – była nie tylko podróżą w czasie, ale także fascynującą lekcją o kulturze, historii i walce o wolność. Studenci mieli okazję zwiedzić dwie inspirujące wystawy: „Bunt w systemie. Muzyczne przestrzenie wolności 1945–89” oraz „Atomowa groza. Schrony w Nowej Hucie”.

Muzyczne przestrzenie wolności

Pierwsza część wizyty poświęcona była wystawie „Bunt w systemie”. Studenci przenieśli się w świat muzyki, która była wyrazem buntu wobec opresyjnej rzeczywistości PRL-u. Od pierwszych rock’n’rollowych dźwięków po punkowe krzyki na festiwalu w Jarocinie – wystawa ukazała, jak różnorodne nurty muzyczne budowały przestrzenie wolności i wyrazu artystycznego.

Przewodnik wprowadził uczestników w nieznaną fakty, m.in. o wpływie Edwarda Gierka na historię polskiego rock’n’rolla czy roli muzyków w wojsku. Atmosferę wzbogaciły barwne komentarze i anegdota pasjonatki muzyki Aleksandry Mirek-Rogowskiej, która w przystępny sposób przybliżyła kontekst kulturowy. Studenci mieli również okazję obejrzeć oryginalne plakaty koncertowe, zdjęcia, ziny oraz unikalne instrumenty. Największym zaskoczeniem dla wielu okazała się interaktywna strefa tańca, która rozbudziła w uczestnikach energię i chęć do zabawy, a także możliwość zapoznania z magnetofonem na tle młodzieży z Jarocina.

Podziemia i atomowe mity

Drugą częścią wydarzenia była wizyta na wystawie „Atomowa groza. Schrony w Nowej Hucie”, która przybliżyła studentom realia zimnowojennej propagandy i historii schronów w Nowej Hucie. Z polskojęzycznym przewodnikiem, a także dzięki sprawnemu tłumaczeniu pracowników BWM – Tomasza Kniazia oraz Urszuli Leszyńskiej, uczest-

nicy mogli zgłębić tajemnice podziemnych przestrzeni i poznać mity krążące wokół nowohuckich schronów.

Największe wrażenie zrobiła możliwość zwiedzenia rzeczywistego schronu przeciwlotniczego. W ciemnych, chłodnych korytarzach odczuwalny był klimat zagrożenia i potrzeby przetrwania, który towarzyszył mieszkańcom w czasach zimnej wojny. Wystawa „Atomowa groza” skłaniała do refleksji nad instynktową potrzebą ukrycia przed niebezpieczeństwem – od prostych schronów po skomplikowane budowle, jakie można znaleźć na całym świecie.

Wspólne doświadczenie, niezapomniane emocje

Studenci zarówno z Polski, jak i ci z wymiany Erasmus+, byli pod ogromnym wrażeniem obu wystaw. Wielu z nich

po raz pierwszy zetknęło się z tak bezpośrednim spojrzeniem na historię PRL-u – od strony buntu, muzyki i codziennych obaw związanych z zagrożeniem atomowym.

Wyjście było nie tylko okazją do poznania polskiej kultury i historii, ale także do integracji w międzynarodowym gronie. Wszyscy uczestnicy zgodnie stwierdzili, że było to niezwykle doświadczenie, które na długo pozostanie w ich pamięci. Wydarzenie pokazało, że historia i sztuka mogą być doskonałym narzędziem do budowania mostów międzykulturowych, a także inspiracją do refleksji nad współczesnym znaczeniem wolności i bezpieczeństwa. ■

Królewskim szlakiem – studenci programu Erasmus+ odkrywają historyczny Kraków

tekst, zdjęcia BWM UPJPII

W dniu 30 października grupa Erasmus+ miała wyjątkową okazję, by zwiedzić Kraków i zanurzyć się w jego bogatej historii. Pod opieką przewodnika Joanny Świwały (licencjonowanego przewodnika) wyruszyli na spacer po najbardziej charakterystycznych miejscach Starego Miasta oraz Wawelu, odkrywając historię królewskiego Krakowa. Wydarzenie to, jako jeden z elementów Orientation Days, zorganizowane zostało przez Biuro Współpracy Międzynarodowej.

Pierwszym przystankiem na trasie był smok wawelski oraz wzgórze wawelskie, dawna siedziba polskich królów. Uczestnicy mogli podziwiać majestatyczne mury zamku, poznając niezwykle historie związane z tym wyjątkowym miejscem. Najważniejszym punktem zwiedzania była jednak katedra wawelska – miejsce koronacji polskich władców i narodowa nekropolia. Grupa z zainteresowaniem słuchała opowieści o najważniejszych wydarzeniach i postaciach związanych z katedrą oraz zwiedziła jej wnętrza, bogate w detale architektoniczne. Zwiedzanie krypt królewskich, gdzie spoczywają m.in. Władysław Jagiełło i Kazimierz Wielki, stanowiło dodatkowy moment zadumy nad długą historią Polski.

Po wizycie na Wawelu wycieczka skierowała się na Rynek Główny, który od wieków stanowi serce Krakowa. Centralnym punktem na Rynku był dla uczestników kościół

Mariacki – jego wieże górują nad całym placem i przyciągają wzrok zarówno mieszkańców, jak i turystów. Hejnał mariacki, odgrywany co godzinę, dodał zwiedzaniu uroku, wprowadzając jedyny w swoim rodzaju klimat tego miejsca. Wnętrze kościoła, zwłaszcza monumentalny ołtarz Wita Stwosza, zrobiło na uczestnikach ogromne wrażenie swoim pięknem i precyzją wykonania.

Kolejnym przystankiem były Sukiennice, gdzie grupa mogła przyjrzeć się lokalnym wyrobom i rękodziełu. Znaleźć można tam wszystko – od tradycyjnych wyrobów po artystycznie wykonane rękodzieło. Dodatkowo, spacerując po uliczkach wokół Rynku, uczestnicy mieli okazję odkryć urokliwe zakątki miasta, pełne kawiarenek, sklepików i zabytkowych kamienic. Kraków, ze swoją romantyczną atmosferą i historycznym urokiem, pokazał się jako miasto, które przyciąga i zachwyca na każdym kroku.

Po kilku godzinach zwiedzania i odkrywania grupa wróciła pełna wrażeń oraz bogatsza o wiedzę na temat jednego z najstarszych i najbardziej klimatycznych miast Polski. Mamy nadzieję, że ta wyjątkowa podróż będzie dla uczestników inspiracją do dalszego odkrywania kultury i historii Polski. ■

Orientation Day 2024 – nowy rozdział dla Studentów Erasmusa na UPJPII

tekst, zdjęcia: BWM UPJPII

W dniu 1 października 2024 r. o godzinie 11.00 na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie odbył się Orientation Day, skierowany do studentów programu Erasmus, którzy przyjechali na semestr zimowy. Wydarzenie miało na celu wprowadzenie nowych studentów w życie akademickie uczelni, zaprezentowanie dostępnych możliwości naukowych oraz przybliżenie kulturalnego bogactwa Krakowa.

Podczas spotkania studenci z różnych krajów Europy mieli okazję się poznać, a także wymienić swoimi doświadczeniami. Była to doskonała okazja do nawiązania nowych znajomości i integracji międzynarodowej. Wydarzenie poprowadzili członkowie Biura Współpracy Międzynarodowej: Tomasz Kniaż, koordynator ds. współpracy międzynarodowej i Aleksandra Mirek-Rogowska, koordynatorka ds. wymiany studenckiej. Nowych członków naszej akademickiej

społeczności przywitał również ks. dr. hab. Andrzej Kielian, prorektor ds. umiędzynarodowienia. W trakcie spotkania uczestnicy mieli okazję obejrzeć prezentację o życiu akademickim na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II, która przedstawiła dostępne kierunki studiów oraz liczne inicjatywy, w które mogą się zaangażować. Przybliżono im niezwykle ciekawą historię uniwersytetu, a także przedstawiono atrakcje i możliwości kulturalne Krakowa. Po krótkiej przerwie na kawę studenci wzięli udział w warsztatach prowadzonych przez Aleksandrę Mirek-Rogowską, w trakcie

których omówione zostały szczegóły dotyczące wewnętrznych systemów uczelni oraz praktycznych aspektów funkcjonowania na uczelni.

Orientation Day był dla naszych nowych studentów Erasmus+ nie tylko szansą na poznanie uczelni, ale także doskonałą okazją do integracji i wzbogacenia wiedzy o Krakowie. To wyjątkowe wydarzenie z pewnością ułatwi im rozpoczęcie ich przygody akademickiej na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II. ■

Świąteczne spotkanie dla studentów Erasmus+ – Międzynarodowa magia Bożego Narodzenia

tekst, zdjęcia BWM UPJPII

18 grudnia 2024 r. Biblioteka Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II przy ul. Bobrzyńskiego 10 stała się miejscem niezwykłego wydarzenia – świątecznego spotkania dla studentów programu Erasmus+, zorganizowanego przez Biuro Współpracy Międzynarodowej. Wydarzenie to było wyjątkową okazją do wspólnego świętowania Bożego Narodzenia w atmosferze wielokulturowej integracji, radości i życzliwości.

Spotkanie rozpoczęło się od powitania przez prorektora ds. umiędzynarodowienia, ks. dr. hab. Andrzeja Kieliana, który swoim wystąpieniem wprowadził wszystkich w świąteczny nastrój i podkreślił znaczenie wspólnoty oraz wzajemnego szacunku. Następnie uczestnicy mieli okazję doświadczyć jednej z najpiękniejszych polskich tradycji – dzielenia się opłatkiem. Dzięki Urszuli Leszyńskiej (koordynator ds. mobilności wyjazdowej) i Tomaszowi Kniaziowi (kierownikowi BWM), którzy w niezwykle ciepły sposób przybliżyli jej znaczenie, wszyscy studenci mogli złożyć sobie życzenia, co stworzyło niezapomnianą, serdeczną atmosferę.

Częścią wydarzenia była także inspirująca prezentacja Urszuli, która zabrała uczestników w fascynującą podróż po bożonarodzeniowych zwyczajach z różnych zakątków Polski. Ta różnorodność tradycji ukazała, jak bogata i piękna jest kultura świąteczna, a jednocześnie – jak wiele nas łączy. Po tej części przyszła pora na coś, co zawsze zbliża ludzi – pyszne jedzenie. Na stołach pojawiły się tradycyjne polskie potrawy wigilijne, takie jak: aromatyczny barszcz z uszkaami, delikatny karp i pierogi z grzybami, a także wspaniałe świąteczne słodkości, które podbiły serca gości.

Kolejnym punktem programu był quiz świąteczny, który dostarczył mnóstwa emocji i był okazją do dobrej zabawy w międzynarodowym gronie. Nagrodą były prezenty przyniesione przez Mikołaja, które otrzymał każdy z uczestników spotkania. Punktem kulminacyjnym wieczoru było wspólne kolędowanie, które rozpoczęło się nauką pierwszej zwrotki *Cichej nocy* w różnych językach, podkreślające globalny charakter spotkania. Studenci mieli również okazję zaśpiewać *Feliz Navidad* oraz tradycyjną polską kolę-

dę *Przybieżeli do Betlejem*, wykonaną na życzenie jednego z uczestników – Luki. Muzyczny akompaniament na skrzypcach i gitarze zapewniły Aleksandra Mirek (koordynator ds. mobilności przyjazdowej) i Urszula Leszyńska, dodając magii całemu wydarzeniu.

To wyjątkowe spotkanie było nie tylko okazją do wspólnego świętowania, ale także do wzajemnego poznania się,

wymiany kulturowej i zacieśnienia więzi między studentami programu Erasmus+. Uczestnicy podkreślali niezwykłą atmosferę wydarzenia i jego perfekcyjną organizację. To był wieczór pełen wzruszeń, radości i wspólnych przeżyć, który na długo pozostanie w pamięci wszystkich obecnych. ■

Inauguracja roku akademickiego 2024/2025 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku

24 X 2024

tekst: UTW

zdjęcia: Grzegorz Finowski

W dniu 24 października 2024 r. w kaplicy uniwersyteckiej przy ul. Bernardyńskiej 3 miała miejsce uroczysta Msza św. inauguracyjna rok akademicki 2024/2025 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Już po raz trzynasty zgromadzili się licznie słuchacze UTW, aby uczestniczyć w Eucharystii. W koncelebrze wzięli udział: rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, kierownik Uniwersytetu Trzeciego Wieku ks. prof. dr hab. Jan Dziedzic oraz ks. dr Grzegorz Wąchol. Chór UTW pod kierownictwem p. Alicji Wolińskiej przygotował piękną oprawę muzyczną, a seniorzy brali czynny udział w liturgii słowa.

Ks. rektor Robert Tyrała wygłosił słowo wstępne, witając zebranych. Studentom życzył jak najlepszych wyników w nauce, a wszystkim błogosławieństwa Bożego.

Homilię wygłosił ks. prof. Jan Dziedzic. Nawiązał do Ewangelii, w której Jezus mówi: „Przyszedłem ogień rzucić na ziemię i jakże pragnę, ażeby już zapłonął” (Łk 12, 49). Kaznodzieja starał się wyjaśnić, o jaki ogień chodzi Jezusowi wypowiadającemu te trudne słowa: „Chodzi tu głównie o ogień w sensie duchowym; ogień, który zapala w sercach nowe ideały, nowe pragnienia, który zagrzewa do nowych czynów i wskazuje na to, co transcendentne. Kiedy Bóg objawia się w znaku krzewu (por. Wj 3, 2), który płonie, lecz się nie spala, uświadamia człowiekowi konieczność przemiany i doskonałości. Mojżesz słyszy od Boga słowa: *«Zdejmij sandały, bo ziemia, na której stoisz, jest ziemią świętą»*. Przed Bogiem może stanąć tylko ten, kto jest czysty.

Z ognia też przekazywał Bóg Tablice Prawa. [...] Te Tablice Prawa, 10 przykazań, mają rozpałać codziennie nasze serca. To one, jak ogień, mają wypalić w nas zło i sprawić, abyśmy stawali się światłem dla świata. [...]

W języku Jezusa *ogień* obrazuje przede wszystkim tajemnicę krzyża. [...] W momencie śmierci Jezusa wybucha ogień na całą ziemię. Kościół od tej pory żyje tym ogniem, który dzięki ofierze Chrystusa objął cały świat.

Po swoim zmartwychwstaniu Jezus rozpała ogień w sercu Apostołów. [...] W Pięćdziesiątnicę Duch Święty ukazuje się w postaci ognia. Jego ogień zstąpił na zgromadzonych uczniów, rozpałał się w nich i dał im żar Boży. Apostołowie zanieśli ten Boży płomień aż po najdalsze krańce ziemi; w ten sposób współpracowali z Bogiem, który swoim ogniem pragnie odnowić oblicze ziemi. [...]

Można zapytać, co oznaczają te słowa dla nas? Rzucić ogień to obudzić w sobie życie na nowo. [...] Jezus wie, że rozwój jest konieczny do tego, aby żyć. Dlatego pragnie, by

ogień został rzucony na ziemię, ogień, który niszczy w nas to, co zużyte, zepsute i daje szansę na rozpoczęcie czegoś całkowicie nowego.

W ten sposób myślenia wpisuje się nasz UTW. Poprzez naszą szkołę chcemy pokazać, że wiek senioralny to nie jest gasnące ognisko. Także dla osób starszych jest miejsce na dalszy rozwój. Płomieniem tego rozwoju jest choćby nasz projekt, gdzie lata, które mijają nie są uważane za stratę, ale za szansę, za dobro, które wzrasta i wzbogaca nas wszystkich. [...]

Ten ogień, który rozpała Jezus, niesie z sobą podział. Podział, a nie pokój, podział nawet wewnątrz rodziny. Jak to rozumieć? Nie chodzi o to, że Jezus chce dzielić ludzi między sobą, przeciwnie: Jezus jest naszym pokojem, jest naszym *pojednaniem*. Trzeba jednak dodać, że ten pokój nie jest kompromisem za wszelką cenę.

Naśladowanie Jezusa wymaga wyrzeczenia się zła i wyboru dobra, również wtedy, kiedy to wymaga ofiary i rezygnacji z własnych korzyści. A to dzieli, rozrywa nawet bardzo ściśle więzi. Ale to nie Jezus dzieli. On daje kryterium: żyć dla Boga i ludzi albo żyć tylko dla siebie. Oto w takim sensie Jezus jest znakiem sprzeciwu (por. Łk 2, 34). [...]

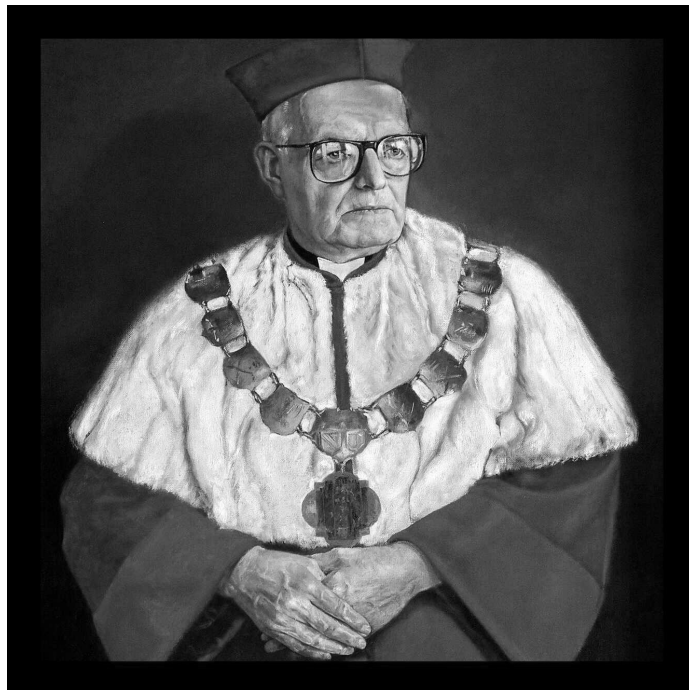
Pokój, jaki przynosi Jezus, to nie jest tzw. «święty spokój». Zostawiając swój pokój, Jezus dodał: «Nie jak świat daje, ja wam daję». Podobnie jak Królestwo Jego nie jest z tego świata, tak również i pokój, jaki On daje, nie jest taki, jaki daje świat. Jest to pokój, którego świat dać nie może. To pokój wewnętrzny, który zdobywają uczniowie Jezusa. [...]

Jezus liczy na słuchaczy UTW, ludzi z dużym doświadczeniem życiowym, że dadzą świadectwo wiary, a wiara, jak mówi Franciszek, „nie jest *kołysanką*, która nas usypia, ale *ogniem*, który pobudza do działania”.

„Pogłębona wiara jest ogniem, ogniem rozpalonym po to, byśmy całym sercem głosili Ewangelię. Rodzi się pytanie: Czy moja wiara rozpała we mnie ogień świadectwa? Czy jestem rozmiłowany w Ewangelii? Możemy też zapytać się jako społeczność kościelnego UTW: Czy w naszej wspólnocie płonie ogień Ducha Pocięzyciela, radość wiary, wdzięczność Bogu za zdrowie i dobrą kondycję, możliwość spotkania z innymi? Odpowiedź jest prosta: my nie gasimy płomienia naszej aktywności. Jesteśmy przeciwni stagnacji, bierności, pasywności, bezczynności. Z uśmiechem na twarzy mówimy *tak* dla: czynienia dobra, pracowitości i miłości” – mówił ks. prof. Dziedzic.

Po błogosławieństwie Ksiądz Rektor wręczył nowym słuchaczom indeksy, dowód przynależności do naszej akademickiej wspólnoty. Tym akcentem zakończyliśmy to uroczyste wydarzenie. ■

Zmarł Ksiądz Profesor Adam Kubiś, rektor Papieskiej Akademii Teologicznej w latach 1992–1998. Odszedł do Domu Ojca 21 XII 2024 r. w wieku 96 lat

WPapieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie ks. prof. Adam Kubiś pełnił przez trzy kadencje funkcję prorektora (1982–1991), a w latach 1992–1998 (dwie kadencje) piastował stanowisko rektora. Zawsze aktywnie uczestniczył w życiu Papieskiej Akademii Teologicznej, obecnie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Uczelnia wiele zawdzięcza Księdzu Profesorowi, którego działalność kapłańska, naukowa, dydaktyczna i organizacyjna ma nieocenione znaczenie.

11 stycznia 2005 r., podczas uroczystości w katedrze wawelskiej z okazji złotego jubileuszu kapłaństwa ks. prof. Adama Kubisia, przyjmując „Księgę pamiątkową”, Ksiądz Profesor mówił: „Jeżeli miałbym powiedzieć, jak widzę całość swojego życia w służbie Chrystusa w Jego Kościele, co to życie stanowiło w jego najgłębszych motywacjach, to wyznam, że najdokładniej oddadzą to sparafrazowane słowa psalmisty (Ps 131), a mianowicie, że nigdy nie dbałem o rzeczy wielkie ani o to, co przerastałoby moje siły. Zawsze całą nadzieję pokładałem w Panu, zdając sobie sprawę, że wszystko, kim jestem i co czynię jest *darem i tajemnicą*”.

Rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Robert Tyrała w związku ze śmiercią ks. prof. Adama Kubisia wystosował list do wspólnoty akademickiej UPJPII, w którym napisał: „Dzisiaj o godz. 11.02, w 96. roku życia i 71. roku kapłaństwa, odszedł do Domu Ojca nasz drogi ks. prof. dr hab. Adam Kubiś dr h.c. Był dla nas jak dobry ojciec i przewodnik na drodze do tego wszystkiego, co dzisiaj stanowi o specyfice i wyjątkowości Papieskiego Uniwersytetu. Miałem szczęście i zaszczyt odwiedzić go jeszcze wczoraj w Domu Księży w Swoszowicach i nie po raz pierwszy, ale jak się niestety okazało – ostatni, dziękować mu za wszelkie dobro, jakie uczynił dla naszej uczelni”.

Na początku Mszy Świętej, odprawianej 27 grudnia 2024 r. w katedrze wawelskiej pod przewodnictwem kard. Stanisława Dziwisza, a koncelebrowanej m.in. przez bp. Kazimierza Górniego oraz bp. Roberta Chrzęszcza, został odczytany list abp. Marka Jędraszewskiego, w którym metropolita wyraził wdzięczność Bogu za życie i posługę ks. infulata Adama Kubisia. Zmarły pełnił funkcję wikariusza w parafiach w Trzemeśni, Wadowicach i Oświęcimiu. W 1962 r. został prefektem Arcybiskupiego Seminarium Duchownego w Krakowie. W latach 1963–1968 studiował w Rzymie, a po powrocie ponownie objął stanowisko prefekta w seminarium. Był wykładowcą teologii fundamentalnej na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie. W 1982 r. został prorektorem, a w 1992 rektorem tegoż wydziału. Pełnił również funkcję kanonika Kapituły Metropolitalnej w Krakowie, a także archiwariusza Kapituły. Włożył wiele serca i pracy w tworzenie Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. „Dziękując za dar życia i kapłaństwa świętej pamięci księdza infulata, powierzam jego duszę miłosiernemu Bogu z głęboką wiarą i nadzieją w powstanie z martwych wszystkich wiernych. Rodzinie, przyjaciołom oraz uczestnikom uroczystości pogrzebowej składam wyrazy współczucia, wypraszam potrzebne łaski i z serca błogosławię” – napisał Arcybiskup.

„Z wiarą w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa i nasze zmartwychwstanie, żegnamy dziś w katedrze wawelskiej śp. ks. infułata Adama Kubisia – mówił kard. Dziwisz – prorektora i rektora Papieskiej Akademii Teologicznej, kapłana niezmiernie zasłużonego dla Archidiecezji Krakowskiej, dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz dla Kościoła w Polsce. Księżę Rektorze, w swojej księdze życia zapisałeś piękne karty gorliwej pracy duszpasterskiej oraz kompetentnej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Długa jest lista Twoich zasług i tym większa jest nasza wdzięczność za wszystko, co uczyniłeś i za świadectwo wiary oraz służby, jakie nam zostawiłeś. Dziś, Księżę Adamie, po raz ostatni zostajesz wprowadzony do tej umiłowanej przez ciebie katedry królewskiej, w której przed laty otrzymałeś święcenia kapłańskie i w której wielokrotnie sprawowałeś Eucharystię jako kanonik Kapituły Wawelskiej” – mówił kard. Stanisław Dziwisz, zapraszając jednocześnie zebranych do modlitwy za duszę śp. ks. infułata Adama Kubisia.

Rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Robert Tyrała przypomniał na początku homilii słowa zapisane przez ks. prof. Adama Kubisia w jego testamencie: „Nigdy nie dotknął mnie kryzys wiary. Dla Instytucji Kościoła Katolickiego miałem zawsze wielki szacunek i w jej ramach starałem się służyć z całym oddaniem sprawie Bożej i zbawienia ludzi, zwłaszcza formacji teologicznej młodzieży duchownej”. Rektor zaakcentował, że zmarły świadczył o tym w swoim codziennym życiu przez 71 lat kapłaństwa – w parafiach, na Papieskim Wydziale i później Papieskiej Akademii Teologicznej, gdzie był prorektorem i rektorem, a od 1979 r. również jako kanonik Kapituły Metropolitalnej.

Przypominając jego zasługi dla UPJPII podczas trzydziestoletniej pracy na uczelni, wspominał o wykształceniu i wychowaniu wielu pokoleń duchownych i świeckich, wkład nie do przecenienia w uczczenie 600-lecia Wydziału Teologicznego w Krakowie z udziałem papieża Jana Pawła II, zainicjowaną i rozwijaną przez niego współpracę z Wydziałem Teologii Katolickiej w Bochum. To za jego kadencji rozpoczęło się dofinansowanie działalności dydaktyczno-naukowej PAT z budżetu państwa. Również dzięki staraniom ks. prof. A. Kubisia uczelnia nabyła działkę o powierzchni 5 ha na os. Ruczaj, na której stoi obecnie biblioteka, pobłogosławiona przez Ojca Świętego Jana Pawła II w 2002 r., a obecnie trwa budowa nowego budynku dydaktycznego, którego ukończenie planowane jest w rozpoczętym Jubileuszowym Roku Nadziei.

„Dla księdza rektora radością serca było kapłaństwo i nasza uczelnia, wokół tego ogniskowało się jego codzienne życie, także dbałość o przyszłość Papieskiej Akademii Teologicznej oraz o rozwój ducha i nauki” – mówił rektor UPJPII. Wspominał też o wyjątkowej relacji, jaka łączyła zmarłego kapłana z metropolitą krakowskim Karolem Wojtyłą. Ks. Kubiś napisał w testamencie: „Wiele lat szczególne więzy łączyły mnie z arcybiskupem metropolitą krakowskim kard. Karolem Wojtyłą (...) zaufanie, jakim mnie darzył, traktowałem zawsze jako zobowiązanie”. Wspominał przy tym, że dar kapłaństwa i służba w Kościele stanowiły główną treść i zarazem największe szczęście jego życia.

Rektor przypomniał, że podczas papieskiej pielgrzymki do Polski, po przemówieniu ks. Kubisia 8 czerwca 1997 r. w kolegiacie św. Anny, które kończył słowami: „Teraz proszę Cię Ojczy Święty o apostolskie błogosławieństwo i o słowo, które by nas umocniło na drodze prawdy, której pragniemy służyć”, papież Jan Paweł II dziękował za jego powitanie i za znaczenie wydziału teologii, który w historii nauki i kultury polskiej spełniał rolę wyjątkową. Wtedy też papież wygłosił jedno z najważniejszych swych przemówień do akademickiego świata, tłumacząc, czym jest uniwersytet i jakie są jego zadania.

Ks. Robert Tyrała zauważył, że słowa Ewangelii przypisane przez Kościół na ten dzień są niezwykle znamienne. „Doświadczenie pustego grobu przenika uczniów, tak jak i dzisiaj nas, a wyznanie umiłowanego ucznia Jezusa, że On sam ujrzał i uwierzył, jest dla nas blaskiem nadziei. Ksiądz rektor Adam, którego mieliśmy wraz z siostrami szczęście odwiedzić po raz ostatni dzień przed śmiercią, wydawało się, że jest już nieprzytomny, ale w pewnym momencie otworzył oczy i patrzył na nas zebranych przy jego łóżku. Sądzę, że sam był już gotowy do przejścia na drugą stronę życia, bo ujrzał i uwierzył. Ale może też chciał i nam przekazać jako swój duchowy testament właśnie to, co dziś słyszymy od Chrystusa, abyśmy ujrzeli i uwierzyli” – mówił.

Rektor przeczytał jeszcze fragment testamentu ks. Kubisia: „Nie wiem, kiedy nastąpi i jaki będzie koniec mojego życia (...) wierzę, że odejście z tego świata w przyjaźni z Bogiem (...) stanowi największą i najważniejszą łaskę (gratia finalis), jakiej człowiek dostępuje (...) o tę łaskę końcową modlę się bardzo często (...) Jezu Chryste daj mi radość wiecznego obcowania z Tobą i całym Kościołem Niebieskim!”, a na zakończenie zwrócił się do śp. rektora PAT: „Dziękujemy Ci Księżę Rektorze, za to, że pokazałeś nam etos akademickiego życia na naszej uczelni. Dziękujemy za wszystkie wykłady, rozmowy, pisane prace i naukowe dociekania, za działania dla dobra uczelni i pokazanie drogi poszukiwania prawdy i posługi myślenia. Dziękujemy za materialne dzieła, jakie nam pozostawiłeś, i prosimy – wstawiaj się teraz za nami przed Bogiem, za przyszłość tej twojej umiłowanej uczelni”.

Ostatnie pożegnanie śp. Księdza Profesora Adama Kubisia miało miejsce 28 grudnia 2024 r. podczas Mszy św. w kościele parafialnym pw. św. Bartłomieja Apostoła w Mogilanach, po czym Zmarły został odprowadzony na miejsce wiecznego spoczynku na tamtejszym cmentarzu parafialnym.

Ksiądz prof. Adam Kubiś

urodził się 15 listopada 1928 r. w Bukowie. Ukończył szkołę podstawową w Skawinie, a egzamin dojrzałości zdał w Krakowie w 1947 r. Rozpoczął studia matematyczne, później teologiczne, które ukończył na Uniwersytecie Jagiellońskim w 1953 r.,

otrzymując święcenia kapłańskie. Pełnił funkcje wikariusza i katechety (w parafiach: Trzemeśnia, Wadowice i Oświęcim), a także wychowawcy (prefekta) w Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie. W 1963 r. rozpoczął studia teologiczne w Rzymie na Uniwersytecie Gregoriańskim, gdzie uzyskał doktorat, następnie przebywał na stypendium habilitacyjnym na Uniwersytecie Lowańskim w Belgii.

Po powrocie, w latach 1968–1999, ks. Adam Kubiś był zatrudniony najpierw na Papieskim Wydziale Teologicznym, następnie zaś na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (od 1982), najpierw mając wykłady zlecone (1968–1970), potem jako zastępca profesora (1970–1978), a po habilitacji (18 XI 1978) – temat rozprawy brzmiał: *Kościół jako sakrament na II Soborze Watykańskim. Studium rozwoju doktryny* – w charakterze doktora habilitowanego i docenta. Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w roku 1986.

Ksiądz Kubiś angażował się w liczne inicjatywy naukowe i kościelne. Został laureatem nagrody im. Włodzimierza Pietrzaka (1999) oraz przyznany przez Senat PAT w Krakowie Medalem Bene Merenti im. św. Jadwigi Królowej za szczególne zasługi dla rozwoju uczelni. (2000). Był kanonikiem gremialnym w Kapitulie Metropolitalnej w Krakowie. Jako prokurator kapitulny spowodował przywrócenie własności siedmiu kamienic Kapitulie Metropolitalnej. Odzyskanie budynków przy ul. Kanoniczej stworzyło możliwość zorganizowania Muzeum Archidiecezjalnego, Instytutu Jana Pawła II oraz pomieszczeń rektoratu i administracji Papieskiej Akademii Teologicznej. Jako archiwariusz odzyskał wiele rękopisów rozproszonych w różnych archiwach i bibliotekach Polski i Krakowa, zwłaszcza cennych muzykaliów. Współorganizował procesy beatyfikacyjne (św. Urszuli Ledóchowskiej, bł. Jana Beyzyma SJ). W roku 1996 został mianowany prałatem honorowym papieża Jana Pawła II.

Był aktywny jako teolog w międzynarodowych kontaktach papieskiej uczelni w Krakowie ze środowiskami teologicznymi innych krajów, m.in. w Międzynarodowej Federacji Uniwersytetów Katolickich (FIUC), do której struktur włączona została Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie. Był proszony o głoszenie wykładów na Wydziale Teologii Katolickiej Uniwersytetu Ruhry w Bochum, a także w innych uniwersytetach, m.in. w Moguncji, Passau, Regensburgu oraz w Wiedniu. W 1999 r. otrzymał doktorat honoris causa Uniwersytetu Ruhry w Bochum.

Pod kierunkiem ks. prof. A. Kubisia powstało wiele prac magisterskich i doktorskich, był także recenzentem w wielu przewodach profesorskich, habilitacyjnych, doktorskich ze wszystkich wyższych uczelni katolickich w Polsce. Oceniał również liczne prace licencjackie i magisterskie w swojej macierzystej uczelni oraz z seminariów duchownych mających umowę o współpracy naukowej z krakowskim Wydziałem Teologicznym. Jako wykładowca i autor ponad 300 prac naukowych, szczególnie w dziedzinie teologii męczeństwa i eklezjologii, miał duży wpływ na rozwój teologii w Polsce i za granicą.

Był również inicjatorem założenia Wydawnictwa Naukowego Papieskiej Akademii Teologicznej oraz redaktorem wielu publikacji naukowych. Najpierw jako sekretarz, a następnie jako redaktor naczelny kierował wydaniem 24 tomów „*Analecta Cracoviensia*”, inicjując wymianę tegoż czasopisma z bibliotekami uczelni katolickich świata, zrzeszonych w Międzynarodowej Federacji Uniwersytetów Katolickich (FIUC). Był pomysłodawcą serii „*Studiów do Dziejów Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego*”, inicjatorem serii studiów Wydziału Teologicznego „*Studia*” (9 tomów), Wydziału Historii Kościoła „*Textus et Studia*” (7 tomów) i periodyku Wydziału Filozoficznego „*Logos i Ethos*”. Doprowadził do wznowienia czasopisma „*Polonia Sacra*”. Znacząco przyczynił się także do rozwoju Biblioteki Papieskiej Akademii Teologicznej.

W Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie ks. prof. A. Kubiś pełnił przez trzy kadencje funkcję prorektora (1982–1991), a w latach 1992–1998 (dwie kadencje) piastował stanowisko rektora. Jako prorektor przyczynił się za rektoratu bp. prof. Mariana Jaworskiego do regulacji statusu cywilnego uczelni papieskich w Polsce, zwłaszcza stopni i tytułów naukowych oraz uznanie przez państwo polskie wszystkich stopni i tytułów naukowych nadanych wcześniej przez te uczelnie. Również jako prorektor przewodniczył Senackiej Komisji Statutowej, uczestnicząc w ten sposób w opracowaniu statutu Papieskiej Akademii Teologicznej.

Będąc rektorem PAT, zorganizował w 1997 r. jubileusz 600-lecia Wydziału Teologicznego w Krakowie, w ramach których kulminacyjnym momentem była kanonizacja bł. Jadwigi Królowej, o której wyniesienie na ołtarze szczególnie zabiegał. Podczas tych uroczystości odbyło się między innymi spotkanie rektorów wszystkich wyższych uczelni Polski i wybitnych przedstawicieli świata nauki i kultury, a także przedstawicieli najwyższych władz państwowych i samorządowych Krakowa z Ojcem Świętym Janem Pawłem II w kolegiacie akademickiej św. Anny w Krakowie oraz na dziedzińcu Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego (8 VI 1997).

W trakcie pełnienia funkcji rektorskich przez Księdza Adama Kubisia Papieska Akademia Teologiczna została przyjęta do Kolegium Rektorów Uniwersytetów Polskich (KRUP), a także do Kolegium Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP). Starając się o bazę materialną uczelni, największe znaczenie ma uzyskanie na rzecz Papieskiej Akademii Teologicznej parceli o powierzchni ponad 5 ha pod budowę biblioteki na os. Ruczaj w Krakowie, gdzie obecnie powstaje uniwersytecki Kampus Jana Pawła II.

Źródło: ks. Józef Morawa, opr. przygotowane na złoty jubileusz ks. prof. Adama Kubisia, 28 czerwca 2003 r. ■

Promocja książki ks. Jacka Urbana *Powroty z Królową Jadwigą*

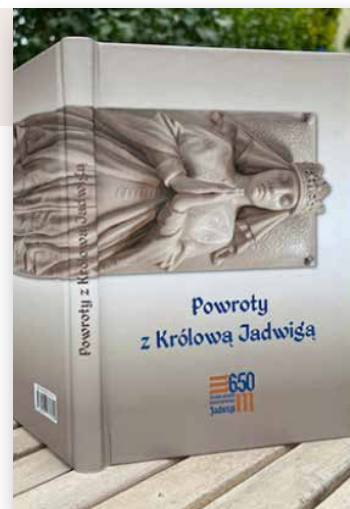
tekst: kościół św. Marka

13 lipca 2024 przeżywaliśmy w Krakowie 625. rocznicę śmierci Elżbiety Bonifacji, jedynego dziecka św. Jadwigi Królowej i Władysława Jagiełły. 4 dni po śmierci córki do Pana odeszła również Królowa Jadwiga. Od kilku lat 13 lipca trwa modlitwa za rodziny dzieci utraconych. Tak było i w tym roku. Spotkaliśmy się w katedrze wawelskiej, gdzie o godz. 17.30 przy Czarnym Krucyfiksie i doczesnych szczątkach św. Jadwigi i jej córki (zostały pochowane razem) ks. prof. Jacek Urban odprawił Mszę św. w intencji rodzin dzieci utraconych. Wielką przewodniczką duchową w tak bolesnym doświadczeniu, jakim jest śmierć własnego dziecka (poronionego, martwo urodzonego, bądź utraconego w wieku późniejszym), może być święta Pani Wawelska, która osobiście przeszła przez dramat utraty swojego dziecka z wiarą w Bożą miłość i miłosierdzie, po kilku dniach sama oddając ufnie swoje życie Bogu.

Po Mszy św. zgromadzeni (w tym siostry jadvizanki, sodalisi św. Jadwigi Królowej oraz członkowie Fundacji „Powrót”) udali się do kościoła oo. Karmelitów na Piasku, gdzie w krągankach klasztornych odbyła się promocja książki ks. prof. Jacka Urbana *Powroty z Królową Jadwigą*. Książka zawiera tekst Drogi krzyżowej z naszą Świętą, tekst rekolekcji wygłoszonych przez ks. Jacka we współpracy z Fundacją „Powrót” dla osób w kryzysach oraz katalog historycznych danych związanych ze św. Jadwigą, pochodzących z Archiwum Kapituły Wawelskiej.

Wszystkich zgromadzonych powitał przeor klasztoru oo. Karmelitów, potem swoją książkę zaprezentował ks. prof. Jacek Urban, po nim słowo do zebranych skierowała p. Ewa Jadach, przewodnicząca Sodalitacji św. Jadwigi Królowej oraz Prezes Zarządu Fundacji „Powrót”. Z kolei s. Marzena Władowska przybliżyła zebranym działalność Fundacji, która powstała, by wspierać osoby przeżywające kryzysy duchowe i egzystencjalne.

Książka prof. Jacka Urbana została zadedykowana prof. Reginie Elandt-Johnson, założycielce Fundacji. Warto wspomnieć, że zarówno Sodalitacja św. Jadwigi Królowej, założona w 1997 r. przez ks. bp. Wacława Świerżawskiego, wieloletniego rektora kościoła św. Marka, jak i Fundacja „Powrót”, której był współzałożycielem, mają swą siedzibę przy ul. Sławkowskiej 24/3 przy wspólnocie sióstr jadvizanek. ■

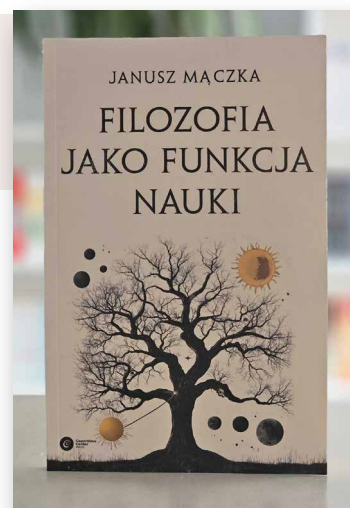

Filozofia jako funkcja nauki – ostatnia książka śp. ks. dr. hab. Janusza Mączki SDB, prof. UPJPII

Filozofia jako funkcja nauki to ostatnia książka śp. ks. dr. hab. Janusza Mączki SDB, prof. UPJPII. Pod taki samym tytułem nie tak dawno w PAU Kraków odbyło się spotkanie poświęcone Profesorowi i jego niedokończonemu i niewydanemu wówczas jeszcze dziełu... Podobnie jak było to z książką śp. abp. Józefa Życińskiego, tak i tu tekst książki poprzedza przedmowa autorstwa ks. prof. Michała Hellera:

Do tej książki mam stosunek bardzo osobisty. Nie tylko dlatego, że jej autor był moim serdecznym przyjacielem, lecz również dla niej samej. Zresztą te dwa powody zlewają się ze sobą. Wszak autor i jego dzieło nie bardzo różnią się od siebie. Do tego dochodzi jeszcze trzeci powód – bohater tej książki, Joachim Metallmann. Janusz Mączka, poprzez swoją pracę habilitacyjną i kwerendy w krakowskich archiwach, zaprzyjaźnił się z Metallmannem na dobre, a – jak wiadomo – przyjaciele naszych przyjaciół są naszymi przyjaciółmi, więc i ja przejąłem coś z sympatii Janusza do Metallmanna. Gdyby danym było Januszowi ukończyć tę książkę, byłaby to książka o Metallmannie, ale to, że odszedł przedwcześnie, sprawiło, iż jest to książka o Metallmannie i Mączce. Dzieli ich dwa pokolenia, ale łączy fakt, że są dwoma rozdziałami krakowskiej filozofii przyrody. Oba rozdziały nie zostały dopisane do końca.

/ks. prof. Michał Heller/ ■

Być jak Chrystus. Rozmowy o świętości, prawdzie i kapłaństwie – ks. Edward Staniek, ks. Jerzy Jarzębski, Kraków 2024

Jak odnaleźć prawdziwe znaczenie Chrystusowego kapłaństwa, gdy Kościół zmagają się z krytyką z powodu wierności doktrynie katolickiej, a zarazem z różnymi skandalami? W jaki sposób nowoczesne technologie, takie jak sztuczna inteligencja, wpływają na sposób głoszenia Ewangelii?

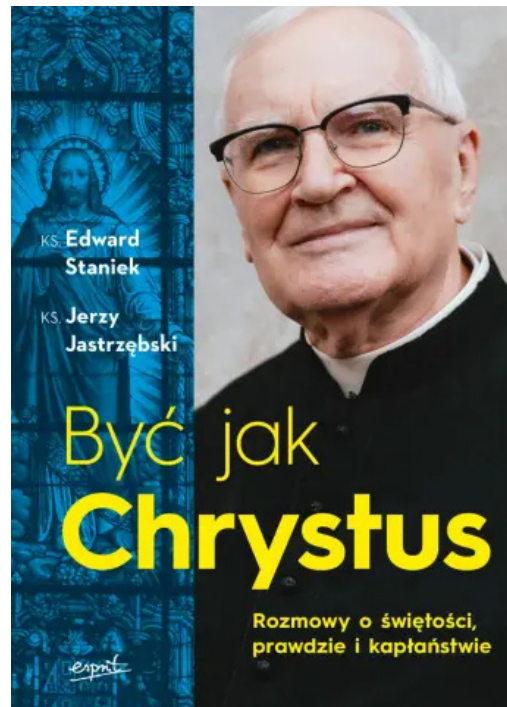
Książka *Być jak Chrystus* jest dialogiem dwóch kapłanów – ks. Edwarda Stańka (60 lat kapłaństwa) z ks. Jerzym Jastrzębskim (25 lat kapłaństwa). Obaj duchowni dzielą się refleksjami na temat istoty kapłaństwa i jego roli w życiu chrześcijan. Autorzy nie boją się głębokiej dyskusji o prawdzie i jej poszukiwaniu w świecie pełnym wyzwań, gdy coraz trudniej podążać za Mistrzem z Nazaretu. Przyjazna i szczerą rozmowa obu kapłanów pełna jest osobistych historii szczególnie z życia ks. Edwarda – dostojnego jubilata – oraz trafnych obserwacji dotyczących kondycji współczesnego Kościoła. Z pewnością poruszy każdego, kto szuka odpowiedzi na najważniejsze pytania dotyczące wiary i duchowości oraz pragnie być dobrym chrześcijaninem w codziennym życiu.

Ks. Edward Staniek

Ceniony kapłan, kierownik duchowy i rekolekcjonista. Święcenia prezbiteratu otrzymał z rąk kard. Karola Wojtyły. W latach 1993–2001 pełnił funkcję Rektora Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej. Jest wychowawcą kilku pokoleń teologów, wypromował kilkunastu doktorów i około 200 magistrów teologii. Cieszy się uznaniem jako specjalista w dziedzinie patrologii i historii Kościoła starożytnego, a wiele z jego blisko 100 książek zostało przetłumaczonych na inne języki. Autor wielu publikacji homiletycznych. Posiada wyjątkowy dar jasnego głoszenia trudnych tajemnic wiary, za co był wielokrotnie nagradzany, m.in. Złotym Feniksem 2017 oraz Feniksem Specjalnym 2023. W roku 2025 obchodzi jubileusz 60-lecia kapłaństwa.

Ks. Jerzy Jastrzębski

Jest prezbiterem od 25 lat. Pracuje w Wyższym Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Warszawie jako wykładowca homiletyki i tutor. Dotychczas opublikował kilkanaście książek przybliżających postacie Prymasa Tysiąclecia, bł. ks. Jerzego Popiełuszki oraz sł. Bożej s. Wandy Boniszewskiej. Głosi rekolekcje o Najświętszym Sercu Pana Jezusa i Niepokalanym Sercu Maryi dla kapłanów, osób konsekrowanych i w licznych parafiach w Polsce i za granicą. Jego książkę *Bł. Stefan Wyszyński. Prymas do odkrycia* wyróżniono Feniksem 2022. Prowadzi stronę internetową www.skarbnica-gerzego.pl oraz podcast „Miłość zawsze podnosi” na Spotify. ■

wybudujmy razem **KAMPUS JOHN PAUL II**
JANA PAWŁA II **CAMPUS** let's build together

Wadowice. Dzieje miasta Tom 1: Pod rządami książąt oświęcimskich i zatorskich pod red. dr. hab. Tomasza Graffa i dr. hab. Konrada Meusa, Kraków 2024

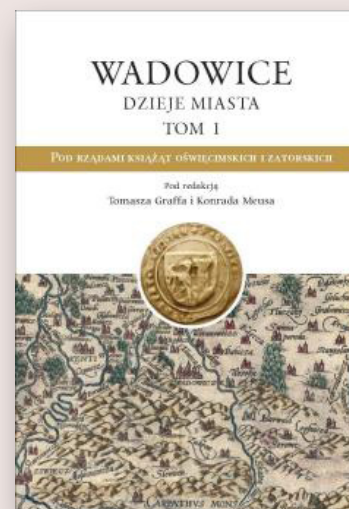
Pierwszy tom monumentalnego dzieła, jakim jest monografia *Wadowice. Dzieje miasta Tom 1: Pod rządami książąt oświęcimskich i zatorskich*, jest już gotowy. Jego redakcją zajęli się historycy: dr hab. Tomasz Graff, prof. UPJPII i dr hab. Konrad Meus, prof. UKEN. Książka ukazała się dzięki krakowskiemu Wydawnictwu Księgarnia Akademicka.

Autorami pierwszej części monografii są: Tomasz Graff (UPJPII), Sławomir Dryja (UPJPII), Karol Witkowski, Marcin Starzyński, Mirosław Płonka i Dorota Żurek.

Czterotomowe dzieło ma zostać ukończone w 2027 r. na 700-lecie miasta. Opracowaniem i wydaniem historii miasta zajęła się grupa dziesięciu badaczy i tłumacz, bazując na własnej wiedzy oraz kontynuując badania w archiwach.

Jak mówi prof. UPJPII Tomasz Graff, pierwsza pisemna wzmianka o Wadowicach pochodzi z aktu lennego z 1327 r.

„Pierwszy tom monografii, który oddajemy do rąk Czytelników, zawiera wiele nowych ustaleń dotyczących środowiska geograficznego, archeologii, materialnego dziedzictwa kulturowego oraz historii miasta i gminy Wadowice (czy też szerzej – regionu wadowickiego). Redaktorzy i Autorzy żywią głęboką nadzieję, że stanie się on inspiracją dla innych badaczy do kontynuowania poszukiwań w tym zakresie, jak również zainteresuje każdego miłośnika historii Wadowic i ziemi wadowickiej” – napisali w przedmowie redaktorzy publikacji. ■

O większy skandal chrześcijaństwa – o. prof. dr hab. Andrzej Napiórkowski

Ojciec prof. dr hab. Andrzej Napiórkowski, paulin, od 2001 r. kieruje Katedrą Eklezjologii na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, a od 2020 r. jest tam też dyrektorem Instytutu Teologii Fundamentalnej, Ekumenizmu i Dialogu. Jest członkiem Komitetu Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk. Jego badania naukowe obejmują eklezjologię integralną. Zajmuje się także chrystologią fundamentalną, zagadnieniami ekumenicznymi i mariologią.

Monografia ojca profesora Andrzeja Napiórkowskiego, zatytułowana *O większy skandal chrześcijaństwa. Postulaty dekonstruktywizmu Kościoła i świata*, jest interesującym, aktualnym i syntetycznym opracowaniem wyzwań stojących obecnie przed Kościołem. Autor jest przekonany, że pomimo kryzysu i słabości Kościoła orędzie chrześcijańskie posiada nadal swoją witalność oraz swój skandaliczny i energiczny burzący charakter, zdolny do transformacji także współczesnego świata.

/ Ks. prof. dr hab. Mieczysław Ozorowski

Uniwersytet Kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie /

Monografia o. Andrzeja Napiórkowskiego OSPPE pt. *O większy skandal chrześcijaństwa. Postulaty dekonstruktywizmu Kościoła i świata* nie tylko wprowadza w kluczowe problemy, z jakimi zmagają się współcześni chrześcijanie, ale również wskazuje istotne kierunki refleksji filozoficzno-teologicznej, aby przeciwdziałać ich marginalizacji w postnowoczesnym społeczeństwie. Głoszenie Ewangelii było, jest i będzie skandalem oraz aporycznym paradoksem, przekraczającym granice ludzkiej racjonalności. Jest to heroiczne zadanie, które wymaga czerpania ze skarbcza doktrynalno-liturgiczno-duchowej Tradycji Kościoła oraz uwzględnienia różnego rodzaju aktualnych kontekstów i perspektyw społeczno-kulturowych. Zaproponowana przez Autora dekonstruktywistyczna analiza sytuacji Kościoła i świata stanowi zaproszenie skierowane do Czytelników, aby w perspektywie trynitarnej pogłębiali swoją chrześcijańską tożsamość oraz z mocą dawali świadectwo o Bogu, który jest Miłością.

/ Prof. dr hab. Krzysztof Leśniewski
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II / ■

